

Qəzet 1998-ci ildən çıxır

13 (2960)
17-23.04.2020

OXUMƏNİ

İctimai-siyasi qəzet

www.oxumeni.az

Prezident İlham Əliyevin çoxşaxəli islahatlar kursu ardıcılıqla davam etməkdədir

Səh. 3

Mehriban Əliyeva: "Bu, bizim ən gözəl xüsusiyyətlərimizdən biridir"

Səh. 4

Gürcüstanda tam karantin rejimi tətbiq oluna bilər

Səh. 7

Prezidentliyə namizəd cinsi təcavüzdə ittiham edilir

Səh. 8

Böyük elmi işləri oğurlanan, sərt rübailər isə adına sırınan Ömər Xəyyam

Səh. 15

Yəməndə sülh axtarırları davam edir

Səh. 9

Sənətkar simasındaki həyat

Səh. 17

Avropanın İtaliyadan ürəkdən üzr istəməsi haqlı hərəkətdir

Səh. 6

İnkişafımız demokratiya və islahatların davam etdirilməsi ilə bağlıdır

Səh. 13

20 min şəxsin hazırda işsiz olmadığı müəyyən edilib

Səh. 10

Azərbaycan vətəndaşları Prezident İlham Əliyevi dəstəkləyirlər

Dünyanı ağuşuna almış koronavirus pandemiyasının Azərbaycanda geniş yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində Prezident İlham Əliyevin atdığı mühüm addımlar, insanların sağlamlığının qorunması ilə bağlı verdiyi qərarlar vətəndaşlar tərəfindən dövlətimizin başçısının xalqa diqqət və qayğısının əyani göstəricisi kimi qiymətləndirilir. Azərbaycan vətəndaşları məhz Prezident İlham Əliyevin gördüyü mühüm işlər nəticəsində xalqımızın bu belədən minimum zərərle xilas olacağına əminliklərini bildirir, göstərdiyi diqqət və qayğıya görə ona minnətdarlıq edirlər.

Avropa Gimnastika İttifaqının prezidenti Fərid Qayıbov İsveçrə Konfederasiyasının Lozanna şəhərindən yazır: "Hörmətli cənab Prezident, hazırda bütün dünyada koronavirus pandemiyası ilə mübarizə aparıldığı bir zamanda ölkəmizdə tərəfinizdən vaxtında lazımı qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi, əhəlinin sağlamlığının qorunması istiqamətində görülən operativ işlərə görə Sizə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Bütün idman növlərində olduğu kimi, Sizin daimi diqqət və qayğınızı hiss edən Azərbaycan gimnastları məşqlərini dayandıraraq xüsusi karantin rejiminin qaydalarına riayət etməkdədirlər. Bu gün dünyadakı çətin vəziyyətə baxmayaraq, ölkəmizdə ailəsinin əhatəsində evdə qalan hər bir şəxsin ruhdan düşməməsi və müsbət düşünməsi sayənizdə gələcəyə inamla baxmasından qaynaqlanır. Azərbaycanda hər bir sahədə olduğu kimi, idman sahəsində də yaradılan şərait paytaxtımızda keçirilən gimnastika növləri üzrə mötəbər beynəlxalq yarışlarda iştirak edən nümayəndə heyətləri tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Gimnastika Federasiyası tərəfindən fevral ayında təşkil olunmuş batut gimnastikası üzrə dünya kubokunda artıq ölkəmizin koronavirus xəstəliyinin yayılmasının qarşısının alınmasına yönəlmiş profilaktik tədbirlər görməsi böyük təqdirə qəbul edilmişdi. Mart ayında isə Operativ Qərargahın kütləvi tədbirlərin təxirə salınması qərarına müvafiq olaraq idman gimnastikası üzrə dünya kubokunun final mərhələləri ləğv olundu. Bir sıra ölkələr tərəfindən sərhədlərin bağlandığı bir vaxtda bütün iştirakçıların müvafiq dövlət strukturlarının dəstəyi sayəsində yola salınmasından sonra nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri ölkəmizə xüsusi təşəkkürlərini bildirdilər. Avropanın gimnastika federasiyalarının mövcud olduğu 50 ölkəsində koronavirusa qarşı mübarizə aparılır. Bu ölkələr arasında

hələ global pandemiya elan olunmamışdan əvvəl Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycan koronavirusa həssas yanaşması ilə seçildi. Hazırkı vəziyyətlə əlaqədar bütün dünyada olduğu kimi, aprel və may aylarında Bakıda keçirilməsi planlaşdırılan bədii gimnastika üzrə dünya kuboku, aerobika gimnastikası üzrə dünya yarışları və dünya çempionatının, o cümlədən kişi idman gimnastikası üzrə Avropa çempionatının keçirilməsi təxirə salınıb. Əminəm ki, COVID-19-un Azərbaycanda geniş yayılmasının qarşısını alınması üçün gördüyünüz bütün bu tədbirlər nəticəsində ölkəmiz global pandemiya sınağından layiqincə çıxacaq, idmançılarımız məşqlərini bərpa edəcək və təxirə salınmış idman tədbirlərinə ölkəmiz yeni tarixlərdə yüksək səviyyədə ev sahibliyi edəcək".

Daşkəsən rayonunun Bayan kəndinin sakinləri Firdovsi Rəcəbov, Bayraməli Orucov və Sakit Əhmədov yazırlar: "Möhtərəm cənab Prezident, yaşadığımız bu çətin günlərdə Azərbaycan vətəndaşlarına göstərdiyiniz dəstəyi hər birimiz görürük və buna görə Sizə təşəkkür edirik. Sizin təşəbbüsünüzle görülən işlər səmərəsini göstərdi. Apteklərdə, ticarət obyektlərində süni qiymət artımına yol verilmədi, ortaya çıxan hər bir çətinlik vaxtında aradan qaldırıldı. Rayonumuzda da koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısının alınması ilə bağlı qabaqlayıcı tədbirlər görülür. Əminik ki, bu tədbirlər tezliklə müsbət nəticə verəcək. Sağlamlığımızın qayğısına qaldığımız

za görə Sizə minnətdarlığımızı bildiririk".

Bakı şəhərinin Xətai rayonunun sakini Hüseyn Hüseynov: Zati-aliləri, möhtərəm cənab Prezident, mən və ailəm Sizi daim dəstəkləmişik və bundan sonra da dəstəkləyəcəyik. Sizin xalqımızın rifahının yaxşılaşdırılması üçün səylə çalışdığınız və yürütdüyünüz ardıcıl siyasət bizi fərləndirir. Hazırda koronavirus pandemiyası dünyaya və insanlığa meydan oxuyur. İnanırıq ki, məhz Sizin yorulmaz fəaliyyətiniz, bu məsələ ilə bağlı iradənz xalqımızı bu belədən qorumağa imkan verəcək və dövlətimiz qısa zamanda bu ağır sınaqdan üzüağ çıxacaq. Siz hər bir vətəndaşın sağlamlıq qalması, ölkəmizin bu böhranlı vəziyyətdən maksimum az itki ilə xilas olması üçün bütün imkanları səfərbər edirsiniz. Biz vətəndaşların vəzifəsi isə Sizin qərarlarınıza əməl etməkdir. İnanıram ki, Vətəni, millətini, dövlətini sevən hər bir Azərbaycan vətəndaşı evdə qalacaq, tezliklə bu qara buludlar başımızın üzərindən çəkilecək və dövlətimiz Sizin müdrik rəhbərliyinizlə tutduğu inkişaf yolunu davam etdirəcək. Sizə müraciət etməyimizin əsas səbəbi böyük zəhmət və məhəbbətlə qurulan, uğurla inkişaf edən respublikanın vətəndaşları kimi həmişə yanınızda olduğumuzu bəyan etmək, bundan qürur və şərəf duyduğumuzu bildirməkdir. Tanrı Sizi və dövlətimizi qorusun!".

Bakı şəhərinin Suraxanı rayonunun sakinləri Sədaqət Mənafova, İsmayıl Caniyev, Şahin Qəzənfərov, Rövşən Cabba-

rov, Zaur Məmmədovxanov və Validə Abdullayeva yazırlar: Hörmətli cənab Prezident, son illər respublikamızda aparılan abadlıq-quruculuq işləri Suraxanı rayonundan da yan keçməyib. Bu işlər Sizin imzaladığınız dövlət proqramlarının, fərman və sərəncamların icrası ilə mümkün olub və insanların rifahının yaxşılaşmasına, işsizliyin aradan qaldırılmasına xidmət edib. İlin əvvəlindən Yeni Suraxanı qəsəbəsində bir neçə küçə və yaşayış məntəqəsində daxili yollara asfalt örtüyün çəkilməsi bütün qəsəbə sakinlərini çox sevindirdi. Bundan sonra insanlar və avtomobillər bu yollarla daha rahat hərəkət edəcək. Bütün hallarda insanların rahatlığını düşünərək onların qayğısına qaldığınıza görə Sizə minnətdarlığımızı bildiririk. Tanrı Sizi qorusun!".

Bakı şəhərinin Nəsimi rayonunun sakini Zinət Əhmədova: "Möhtərəm Prezident, hazırda Planetin 200-dən çox ölkəsində yayılan COVID-19 pandemiyası ölkəmizdən də yan keçmədi. Lakin Sizin uzaqqörən siyasətinizin, hadisələri diqqətlə izləməyinizin və nəzarətdə saxlamağınızın nəticəsidir ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının siyahısında Azərbaycan ölüm hallarının sayına görə son pillələrdədir. Xəstəliyə yoluxan insanların Sizin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın diqqət və qayğınız sayəsində bütün səhiyyə ocaqlarında yaradılmış şəraitdən, tibb işçilərimizin xidmətlərindən razılıq etmələri bir daha onu göstərir ki, Sizin rəhbərliyiniz və düzgün siya-

sətinizlə biz bu xəstəlikdən tezliklə xilas olacağıq. Siz hər zaman vətəndaşın yanında olub onun sevincinə də, kədərinə də şərik çıxırsınız. Xalqımız əmindir ki, Sizin rəhbərliyinizlə bu çətin günlərdən də alniaçlıq, üzüağ çıxacağıq. Siz xalqımızı qoruyursunuz, Allah da Sizi qorusun!".

Göyçay rayonunun Çayaxı kəndinin sakini Nəriman Paşayev: "Hörmətli cənab Prezident, Siz istirahət etmədən xalqımızın qayğısına qalırırsınız. Buna görə Sizə Göyçay rayonunun sakinləri adından dərin minnətdarlığımızı bildirirəm. Bir çox ölkələrdən fərqli olaraq koronavirus epidemiyasının ilk günlərindən qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi öz nəticəsini verdi. Sizin vətənpərvərliyiniz hər birimiz üçün nümünədir. Allahın izni ilə bu bəla tezliklə çəkilib gedəcək, respublikamız daha da inkişaf edəcək. Buna görə də xalq daim Sizin arxanızdadır. Bizim seçimimiz və gələcəyimiz Sizinlə bağlıdır. Ulu Tanrı Sizi və ailənizi qorusun!".

Bərdə rayonunun Şorəlli kəndində yaşayan Qarabağ müharibəsi veteranı, Ağdərə rayonundan məcburi köçkün Nazim Paşayev: "Möhtərəm cənab Prezident, dünyanı bürüyən pandemiya ilə əlaqədar Sizin vaxtında gördüyünüz tədbirlər və verdiyiniz tapşırıqlar sayəsində ölkəmizdə epidemiyanın qarşısının alınmasına nail olundu. Keçmiş döyüşçü olaraq mən Sizi dövlətimizin həm Prezidenti, həm generalı, həm də sərhəddə, səngərdə məğrur dayanan bir əsgəri adlandırardım. Allah köməyiniz olsun. Sizin Azərbaycan xalqına göstərdiyiniz ata, qardaş qay-

Azərbaycan vətəndaşları Prezident İlham Əliyevi dəstəkləyirlər

ğışı tarixboyu xatırlanacaq. Var olun, cənab Prezident! Biz döyüşdük, amma torpaqlarımızı, xalqımızı layiqincə qoruya bilmədik. Ancaq Siz xalqımızı böyük bələdan qorudunuz və qoruyursunuz. İnşallah, Allahın köməyi ilə Sizin sayənizdə biz bu bələdan üzüağ və minimum itki ilə çıxacağıq. Sizə uğurlar arzulayıram”.

Naftalan şəhərinin sakini Afıq Muradov: “Möhtərəm cənab Prezident, bu gün bütün dünya ciddi şəkildə sınaqdan keçir. Koronavirus infeksiyası bütün dünyada sürətlə yayılır. Sizin qətiyyətli tapşırıqlarınız

nəticəsində bu virusun ölkəmizdə yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində bütün dövlət orqanları tərəfindən ciddi şəkildə iş aparılır. Hazırlanmış sosial-iqtisadi paketlər, həkimlərimizi ilk gündən diqqət mərkəzində saxlamanız bizim gələcəyə ümidimizi daha da artırır. Ölkəmizdə kiçik şübhə doğuracaq hər bir məqama böyük diqqət yetirilir. Virusla yoluxma ehtimalı olan şəxslər dərhal nəzarətə götürülür. Biz həkimlər əminik ki, Sizin müdriyyətiniz və qayğıkeşliyiniz sayəsində bu qorxunc virusdan minimum zərərle qurtulacağıq. Si-

zə və ailənizə cənağlığı arzulayıram. Allah Sizi, dövlətimizi, xalqımızı qorusun!”.

Quba rayonunun sakini Tehran Əmiraslanov: “Hörmətli cənab Prezident, hazırda dünya gözəgörünməz bir virusla böyük mübarizə aparır. Bu pandemiya ölkəmizdən də yan keçmədi. Bu arzuolunmaz “qonaq” əlbəttə ki, bir gün bizləri tərk edəcək. Sizin sözlərinizlə desək, bu çətinlikdən də ən az zərərle qurtulmaq lazımdır. Sizin təxirəsalınmaz tapşırıqlarınız və ciddi nəzarətiniz ilə ölkəmizdə böyük tədbirlər görüldü və görülməkdədir. Əhaliyə

göstərilən diqqət ölkənin hər yerini - bütün şəhər, rayon, kənd və qəsəbələri əhatə edir. Bu proseslər biz vətəndaşların gözü önündə baş verir və buna görə də Sizə təşəkkür edirik. Cənab Prezident, pandemiya əziyyəti çəkən aztəminatlı ailələrə və sahibkarlara göstərdiyiniz yardım təqdirəlayiqdir. Buna görə rayonumuzun sakinləri adından Sizə təşəkkür edirik. Rayonumuzun sahibkarları, o cümlədən mən Sizin sahibkarlara göstərdiyiniz yardımlardan yararlandıq. Sizə bir daha minnətdarlığımı bildirirəm”.

Prezident İlham Əliyevin çoxşaxəli islahatlar kursu ardıcılıqla davam etməkdədir

Aprelin 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə 2020-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə ölkə başçısının söylədiyi proqram xarakterli geniş nitqi ölkə ictimaiyyətinin böyük marağına səbəb olmuş və kütləvi informasiya vasitələrində geniş əks-səda doğurmuşdur. Bunu Azərbaycan Respublikası Milli Məclis sədrinin müavini, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri, tarix elmləri doktoru, professor Fəzail İbrahimli deyib. O qeyd edib ki, ölkə Prezidentinin dərin məzmun və mahiyyət daşıyan çıxışında əslində dövlətimizin strateji kursunun ilin ilk 3 ayında atılan taktiki addımları ifadə olunurdu:

“Nəticələr onu göstərir ki, Prezident İlham Əliyevin böyük siyasi əzmlə başladığı çoxşaxəli islahatlar kursu ardıcılıqla davam etməkdədir. Dünyanın yeni bir mərhələyə qədəm qoyduğu və həttə ən inkişaf etmiş ölkələrin böyük problemlərlə üzləşdiyi bir zamanda Azərbaycan öz dinamik inkişaf tempini qoruyub saxlayır. Bəşəriyyətin varlığını təhdid altına almış kənovirus təhlükəsi belə dövlətin iqtisadi inkişaf sürətinə və siyasi sabitliyinə mane ola bilmir.

Müşavirədə ölkə rəhbəri müqayisə üçün diqqəti belə bir məqama yönəldir ki, pandemiya xilas olmaq üçün 150-dən çox ölkə Beynəlxalq Valyuta Fonduna maliyyə yardımı ilə bağlı müraciət etdiyi halda Azərbaycanın adı bu siyahıda yoxdur. Çünki əldə olunmuş sosial-iqtisadi tərəqqi bizə öz daxili resurslarımız hesabına istənilən problemi dəf etməyə, istənilən mürəkkəb vəziyyətdən üzüağ çıxmağa imkan verir. Prezidentin müvafiq sərəncamı ilə koronavirusla mübarizəyə 1 milyard manat vəsait ayrılmış, əlavə olaraq 2,5 milyard manatın da bu problemin həllinə cəlb olunacağı planlaşdırılır. Bu məqsədlə dövlət hesabına 6 müasir modul tipli xəstəxananın tikintisinə isə artıq başlanmışdır. Bu mənada Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının görülən işlərlə yüksək qiymət verərək Azərbaycanı koronavirusla mübarizə sahəsində nümunəvi ölkə adlandırması isə çox fə-

rəhləndiricidir.

Koronavirusun hücumları qarşısında bir çox ölkələrin milli valyutaları düşür getirə bilmədiyi halda, bizim manatın sabitliyi qorunub saxlanılmaqdadır. Məhz daxili siyasi sabitlik və iqtisadi sabitlik Azərbaycanda səmərəli biznes mühitinin formalaşmasını şərtləndirən əsas meyarlardır. Təsədüfi deyil ki, məşhur “Heritage” Fondu iqtisadi azadlıqlarlar indeksinə görə Azərbaycanı dünya ölkələri sırasında 44-cü yere layiq görüb.

Cənab İlham Əliyevin müşavirədəki nitqi bir daha göstərdi ki, dövlətimizin daxili siyasətinin əsas qayəsini insanların sosial rifahı təşkil edir. Məhz buna görə də artıq ardıcıl olaraq neçə illərdir ki, dövlət büdcəsi sosial yönümdə tətib olunur və onun mərkəzində məhz insan amili dayanır. Bu yaxınlarda Milli Məclisdə hökumətin hesabatını müzakirə edərkən bunun bir daha şahidi olduq. Bütün makroiqtisadi göstəricilərinə görə Cənubi Qafqaz regionunda liderliyi inamla qoruyub saxlayan Azərbaycanda həm də aparılan sosial islahatların nəticəsi olaraq əmək haqları mütəmadi olaraq qaldırılır, pensiya və müavinətlər hər il indeksləşdirilir. Özü-nüməşğulluq proqramının uğur əmsalına görə Azərbaycan dünya üzrə orta göstəricidən yüksək nəticə əldə edə bilmişdir.

Son dövrlər idarəetmənin bütün səviyyələrində həyata keçirilmiş struktur

islahatları keyfiyyət baxımından yeni bir idarəçilik mexanizminin formalaşmasını hədəf götürüb. Bu ilin fevral ayında keçirilmiş növbədənənar parlament seşkiləri də bu islahatların məntiqi davamıdır və demokratik inkişaf istiqamətində atılmış növbəti addım kimi dəyərləndirilməlidir. Parlamentin və onun komitələrinin rəhbərliyində müxalifət partiyalarının nümayəndələrinin təmsil olunması müstəqil Azərbaycan parlamentarizmi tarixində ilk dəfədir.

Siyasi sistemin təkmilləşdirilməsi, siyasi münasibətlərin sağlam zəmində qurulması və siyasi dialoq müstəvisində konstruktiv müxalif fikirlərə hörmətlə yanaşılması baxımından yeni prinsiplər ortaya qoyulub. Ölkədə fəaliyyət göstərən bütün siyasi partiyalar bu mütərəqqi təşəbbüslə müsbət reaksiya verməklə ümummilli maraqlar naminə iqtidarla birgə dəyirmi masa arxasında istənilən məsələnin müzakirəsinə hazır olduqlarını bəyan ediblər. Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasını qanunverici hakimiyyət orqanında təmsil edən millət vəkili kimi düşünürəm ki, bu dialoq davamlı olacağı halda ölkənin siyasi arenasına həmrəyliyə söykənən yeni nəfəs gətirəcək, daha mütərəqqi münasibətlərin formalaşmasına öz dəyərli töhfəsini verəcəkdir.

Azərbaycanın müasir inkişaf yolu yeni intibah dövrünün formalaşmasını şərtləndirir. Bu, həm də özünü ikitərəfli və çoxtərəfli beynəlxalq münasibətlərdə göstərir. Ötən 2020-ci ilin əvvəlindən bu müstəvidə bir sıra uğurlar əldə edilmişdir. Xüsusilə, Davos Forumunda Azərbaycan Prezidentinin iştirakı, bir sıra ölkələrin rəhbər şəxsləri və dünyada tanınmış nəhəng biznes qurumlarının təmsilçiləri ilə qarşılıqlı inam və etibara söykənən görüşləri respublikamızın iqtisadiyyatına və sosial sferaya sərmayə qoyuluşu baxı-

mından öz müsbət nəticələrini verməkdədir. Bunun üçün ölkəmizdə müvafiq biznes mühiti mövcuddur.

Cənab İlham Əliyevin Münxen Təhlükəsizlik Konfransında Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibəti ilə bağlı Ermənistan təbliğatını darmadağın edən tarixi həqiqətləri canlı efirdə güclü arqumentlərlə geniş auditoriyaya çatdırmaqla yeni bir siyasi uğura imza atmış oldu. Bundan sonra qondarma “Dağlıq Qarabağ Respublikası”nda keçirilmiş “prezident seşkiləri”nin beynəlxalq aləm tərəfindən tənqidə alınmasını heç də təsadüfi saymaq olmaz. Belə ki, bizə qarşı qərəzli mövqeyi və ikili standartları ilə seçilən Avropa Şurasını çıxmaq şərtlə bütün digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar öz mövqələrini ortaya qoyaraq Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi qəbul etdiklərini söyləmiş oldular. Bu, dövlətimizin və hökumətimizin xarici siyasət müstəvisində əldə etdiyi böyük nailiyyətdir.

Oxucuların nəzərinə!

Əziz oxucular!

Qəzetimizə abunə olmaq üçün “Qaya” mətbuat yayımına müraciət edə bilərsiniz.

Tel: (012) 564-63-45
565-67-13

- Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçib.
- VÖEN: 1000028291

● Təsisçi / baş redaktor: Emin Axund

- İndeks: AZ 1073
- Ünvan: Bakı şəhəri Yasamal rayonu
- Mətbuat prospekti 22/43
- Tel: +99455 785 84 83 +99412 510 59 89
- Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.
- Yazılara görə müəllif məsuliyyət daşıyır. Əlyazmalar geri qaytarılmır.

● E-mail: oxumeniqezeti@mail.ru

Qəzet “Azərmedia” MMC-nin mətbəəsində çap olunur

Tiraj: 3000

Qiyməti: 40 qəpik

Mehriban Əliyeva: "Bu, bizim ən gözəl xüsusiyyətlərimizdən biridir"

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva qanvermə aksiyasına qoşulanlara təşəkkür edib.

Birinci vitse-prezident sosial şəbədəki səhifəsində yazıb: "Azərbaycan xalqının hər zaman birlik və həmrəylik nümayiş etdirərək bir-birinə kömək etməyə hazır olması, əl-ələ verərək çətinlik və sınaqlardan birlikdə üzəgə çıxması bizim ən gözəl xüsusiyyətlərimizdən biridir. İrsi qan xəstəliklərindən, xüsusilə də talassemiyadan əziyyət çəkən insanlara kömək məqsədilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən başlanmış qanvermə aksiyasına könüllü olaraq çoxsaylı vətəndaşlarımızın qoşulması bunu bir daha göstərdi. Bu nəcib təşəbbüsə qoşulan hər kəsə dərin minnətdarlığımı bildirirəm! Hamıya möhkəm cansağlığı arzulayıram! Qoy xoş əməllərin sayı artсын! Uca Tanrı sizi qorusun!"

Könüllü qanvermə aksiyasına qoşulmuş təşkilatların siyahısı

1. "AS Qrup Investment" şirkəti
2. Azərbaycan İdman Jurnalistləri Federasiyası
3. Azərbaycan Könüllülərinin Əlaqələndirmə Mərkəzi
4. Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi
5. Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
6. Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ağdaş, Göyçay, Mingəçevir İdarəsi
7. Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi
8. Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Cənub Regional Mərkəzi
9. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi
10. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi
11. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi
12. "AzərEnerji" ASC
13. "Azərişiq" ASC
14. "Azərkosmos" ASC
15. "AzərGold" QSC
16. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti
17. Bakı Nəqliyyat Agentliyi
18. City Hospital
19. Ege Hospital
20. Dövlət Dəniz Agentliyi
21. Heydər Əliyev Fondu
22. Heydər Əliyev Mərkəzi
23. "Kontakt Home" mağazalar şəbəkəsi
24. "Sağlam Ailə" Tibb Mərkəzi
25. "Rahət" supermarketlər şəbəkəsi
26. "Referans Medical Group"
27. Şəki şəhər 2 nömrəli Uşaq Musiqi Məktəbi

Azərbaycan Prezidentinin qlobal çağırışları və riskləri idarə etmək təcrübəsi xalqın xilaskarlıq missiyasına çevrilib

2020-ci il dünya üçün sınaq ili kimi başlayıb. Bu ilin sınağı olan koronavirus (COVID-19) dünyanı vahiməyə salıb. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı bu virusu pandemiya elan edib. Dünyanın ən inkişaf etmiş dövlətləri belə bu pandemiya ilə mübarizəyə hazır deyil. Koronavirus epidemiyası gündəlik həyatın ritmini dəyişib, yeni idarəetmə və münasibətlər sistemi formalaşdırıb. Bütün dövlətlərdə yeni idarəetmə qaydaları tətbiq edilməkdədir. Hər birimiz gözə görünməyən real düşmənlə üz-üzəyik. Postkoronavirus dövründə yeni idarəetmə metodu, yeni dəyərlər sistemi ilə üzləşə bilirik. Bu prosesə yeni sivilizasiyanın başlanğıcı və ya rəqəmsal idarəetmə modelinə keçid dövrü də demək olar. Burada əsas məsələ çağırış və prosesləri analitik təhlil etmək, doğru qərarlar vermək, gələcək naminə milli strategiyani düzgün müəyyənləşdirməkdir.

Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının İctimai əlaqələr, elektron tədris və informasiya təminatı şöbəsinin müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Yusif Ağayev deyib.

O qeyd edib ki, bu virusun dünyada yayıldığı ilk gündən Prezident İlham Əliyevin qəbul etdiyi çevik və doğru qərarlar, risklərin düzgün idarə edilməsi istiqamətində verdiyi qəti göstərişlər əhali arasında xəstəliyin geniş yayılmasının ciddi şəkildə qarşısını aldı. Bununla yanaşı, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın yaradılması və onun səmərəli fəaliyyəti xəstəliklə mübarizədə daha hazırlıqlı mövqedə olmağımızı təmin etdi. Ölkə rəhbərinin "Siyasətimizin mərkəzində ölkə vətəndaşı dayanır" prinsipi həqiqətə söykənir və bu, qəbul edilən qərarlarda öz təsdiqini tapır. Bu həqiqəti, eyni zamanda, elmi, sosioloji araşdırmalar, beynəlxalq reyting agentlikləri, Azərbaycanın dünya dövlətləri arasında qabaqcıl yerlərdən birini tutması təsdiqləyir. Heç şübhəsiz ki, Azərbaycan Prezidentinin yeni koronavirus pandemiyasının ölkəmizin sosial-iqtisadi həyatına mümkün təsirlərini azaltmaq məqsədi və qlobal risklərin qarşısını almaq, onları idarə etmək sahəsində təcrübəsi bu çətin günlərdə xalqın xilaskarlıq missiyasına çevrildi. Bir daha sübut olundu ki, ölkəmiz pandemiyanın yayılmasının qarşısını almaq üçün vaxt itirmədən hərəkətə keçdi, virusun yayılma arealını və sürətini əhəmiyyətli dərəcədə azaltdı. Eyni zamanda, dünyada baş verən bu pandemiyanın təsirlərinin bütün ölkələrin iqtisadiyyatlarına mümkün zəncirvari təsirlərini nəzərə alaraq, Azərbaycan hökuməti tərəfindən əhalinin məşğulluğunun və ölkədəki iqtisadi fəallığın qorunması sahəsində səmərəli tədbirlər gördü. Buna misal olaraq, 20-dən çox xəstəxanada koronavirus xəstələrinin müalicə alması, Prezident İlham Əliyevin və Birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə yeni müasir xəstəxananın açılışı, tibbi maska və dezinfeksiya vasitələrinin qıtlığı yarandığı bir zamanda həmin məhsulların istehsalı ilə məşğul olan müəssisənin açılışı, ölkəmizdən kənardakı vətəndaşlarımızın sağlamlığını təmin etmək üçün tədbirlərin görülməsi, müvafiq fondun yaradılması, problemin həlli yollarını Türk Şurasının gündəliyinə gətirilməsi, eyni zamanda, pandemiya ilə mübarizə aparan ölkələrə maddi və mənəvi dəstəyin göstərilməsi kimi idarəetmə modellərinin tətbiqi həm də qlobal çağırışlara verilən cavab idi. Xüsusilə qeyd edilməlidir ki, dövlətimizin başçısının təşəbbüsü ilə ölkəmizdə Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək

Fondunun yaradılması və bütün cəmiyyətimizin bu təşəbbüsə könüllü dəstək verməsi xalqın həmrəyliyinin və öz rəhbərinə dərin inamının ifadəsi oldu.

Prezident İlham Əliyevin "Biz birlikdə güclüyük!" çağırışı ilə səfərbər olan cəmiyyətimiz əzmkarlıq, iradə və fədakarlıq nümayiş etdirərək, bu qlobal bəlanın da öhdəsindən gəlir. Bu gün bir daha təsdiq olundu ki, risklərin qarşısını almaq və onları idarə etmək sahəsində Azərbaycan Prezidentinin təcrübəsi xalqın xilaskarlıq missiyasına çevrildi. Bu, ölkə vətəndaşlarında əminliyi və inamı artıran ən vacib amil kimi özünü göstərdi. Əminik ki, xalqımız bu pandemiyanın öhdəsindən də ləyaqətlə gələcək.

Qondarma "seçkiləri" n tanınmaması Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz bir hissəsi olduğunun qəbul edilməsi deməkdir

2020-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi yekunlarına həsr olunan müşavirədə Prezident İlham Əliyevin "Dağlıq Qarabağ respublikasında" keçirilmiş qondarma "prezidentin" qondarma "seçkiləri" ilə bağlı səsləndirdiyi fikir böyük bir reallıqdır. "Seçkilərdən" sonra bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bu qondarma "seçkiləri" tanımadı. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrəri - Amerika, Fransa, Rusiya, ATƏT Parlament Assambleyası, Avropa İttifaqı, Avropa Parlamenti açıqlama verdi. NATO, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, Türk Şurası, Qoşulmama Hərəkatında 120 ölkə, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında 50-dən çox ölkə, Avropa İttifaqında 30-a yaxın ölkə, ATƏT-də 50-yə yaxın ölkə, ümumiyyətlə, dünyanın demək olar ki, mütləq əksəriyyətini özündə cəmləşdirən beynəlxalq təşkilatlar bu "seçkilərin" nəticəsini tanımadı. Bu bir reallıqdır. Bu Azərbaycan rəhbərliyinin uzaqgörən və məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində beynəlxalq təşkilatlarla sağlam təməllər üzərində qurulmuş əlaqələrin, münasibətlərin nəticəsidir. Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Ülviyyə Ağayeva deyib.

"Təbii ki, bu qondarma "seçkilər" Ermənistanın münacişə ilə bağlı mövqeyinə böyük zərbə oldu. Bütün bu təşkilatların "seçkiləri" tanımaması Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz bir hissəsi olduğunun qəbul edilməsi deməkdir. Prezident öz çıxışında onu da vurğuladı ki, beynəlxalq təşkilatlar arasında yalnız Avropa Şurası Parlament Assambleyası susdu. Bütün təşkilatların, o cümlədən Avropa təşkilatlarının bu seçkiləri tanımadığı, tanımaması ilə Dağlıq Qarabağın Azərbaycana aid olduğunu qəbul etdiyi bir zamanda Avropa Şurası Parlament Assambleyasının susması, əslində, bir çox suallara aydınlıq gətirir.

Xatırlatmaq istəyirəm ki, artıq uzun illərdir biz bütün beynəlxalq konfranslarda, beynəlxalq təşkilatların iclaslarında haqq səsimizi duyururuq, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının bütün iclaslarında nümayəndə heyətimiz öz torpaqlarında məcburi köçkün həyatı yaşamağa məhkum olmuş soydaşlarımızın tapdanmaqda olan hüquqlarından danışır... Nəticə göz qabağındadır, mənəcə əlavə şərhə ehtiyac yoxdur...", - deyər Ülviyyə Ağayeva vurğulayıb.

Əbülfəs Qarayevin sədrliyi ilə videokonfrans keçirilib

Aprelin 16-da Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev sədrliyi ilə xüsusi karantin rejimi dövründə nazirliyin idarələrinin fəaliyyətinə həsr olunmuş videokonfrans keçirilib.

Mədəniyyət Nazirliyindən verilən məlumatda bildirilib ki, videokonfransda çıxış edən nazir Əbülfəs Qarayev ölkəmizdə koronavirus (COVID-19) infeksiyası səbəbindən tətbiq edilən xüsusi karantin rejimi günlərində mədəniyyət sahəsinin idarə olunması ilə bağlı görülən işlər, regional idarələrin fəaliyyəti, vətəndaşlara mədəni xidmətlər göstərilməsi, mədəniyyət müəssisələri tərəfindən onlayn şəkildə həyata keçirilən tədbirlər haqqında danışıb.

Mədəniyyət sahəsinin idarə olunmasında yeni yanaşmaların tətbiqinin sürətləndirilməsinin zərurliyini vurğulayan nazir elektron xidmətlərin tətbiqinin genişləndirilməsi, əməkdaşların texnoloji vasitələrdən istifadə bacarıqlarının daha da artırılmasının vacib olduğunu bildirib: "Xüsusi karantin rejimində ölkəmizin mədəni həyatı qaynar olub. Onlayn dərslərin keçirilməsi, muzeylərə və qoruqlara virtual ekskursiyaların təşkili, kitabxanaların elektron xidmətlər göstərməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər həyata keçirilib. Bu müddət ərzində 3500-ə yaxın distant dərslər hazırlanıb, mədəniyyətə bağlı 8500-dən çox videoçarx hazırlanıb, eləcə də 300-ə yaxın onlayn tədbir keçirilib. Bu müddətdə mədəniyyət müəssisələrində dezinfeksiya işləri də davam etdirilib. Eyni zamanda əməkdaşlar tərəfindən tənha, yaşı 65 və daha yuxarı, sosial dəstəyə ehtiyacı olan insanlara baş çəkilib və onlara yardımlar edilib".

Nazir, həmçinin vurğulayıb ki, mədəniyyət sahəsində elektron xidmətlərin daha da inkişaf etdirilməsi məqsədilə nazir müavini Rafiq Bayramovun rəhbərliyi ilə işçi qrupu yaradılıb. İşçi qrupu elektron mədəni xidmətlərin inkişafı ilə bağlı fəaliyyəti təmin edəcək.

Əbülfəs Qarayev sosial şəbəkələr üzərindən fəaliyyətin daha da genişləndirilməsi, fəallığın artırılması, izləyicilərə mədəniyyət sahəsində baş verən yeniliklərin çatdırılması, elektron xidmətlərin əhatəsinin və səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Mədəniyyət nazirinin müavini Sevda Məmmədəliyeva çıxış edərək xüsusi karantin günlərində muzeylərin fəaliyyətindən söz açıb. Bildirib ki, həm paytaxt, həm də region muzeyləri bu müddətdə öz fəaliyyətini onlayn formada davam etdirərək vətəndaşlara xidmət göstərir.

Nazir müavini muzeylərdə elektron xidmətlərin inkişafı, pandemiya sonrası dövrdə də bu istiqamətdə görülən işlərin davam etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Sonra videokonfrans Mədəniyyət nazirinin müavini Rafiq Bayramovun sədrliyi ilə davam edib. Mədəniyyət sahəsinin idarə olunmasında yeni texnologiyaların tətbiqi, göstərilən bütün mədəni xidmətlərin elektron versiyalarının yaradılmasının vacibliyindən danışan Rafiq Bayramov bildirib ki, bu istiqamətdə həyata keçirilən işlər pandemiya təhlükəsi aradan qalxdıqdan sonra da davam etdiriləcək: "Mədəniyyət sahəsinin idarə olunmasında müasir yanaşmaların daha geniş tətbiqi günün tələbinə çevrilib. Bu istiqamətdə beynəlxalq təcrübədən də istifadə olunmalıdır. Son illər elektron mədəni xidmətlərin göstərilməsi istiqamətində müəyyən işlər həyata keçirilib. Bu gün isə qarşımızda duran əsas məsələlərdən biri də mədəniyyət sahəsin-

də göstərilən bütün xidmətlərin rəqəmsallaşdırılmasıdır. Göstəriləcək xidmətlərin audiovizual variantları yaradılmalı, hər bir mədəniyyət müəssisəsinin elektron bazası formalaşdırılmalıdır".

Daha sonra çıxış edən Regional siyasət şöbəsinin müdiri Pərviz İsgəndərli, İqtisadiyyat və planlaşdırma şöbəsinin müdiri Sima Həsənova, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin reisi Cəlil Məlikov mövcud vəziyyətdə mədəniyyət idarələrinin fəaliyyəti barədə məlumat verib, elektron xidmətlərin göstərilməsi sahəsində atılan addımlardan danışdı.

Sonda ölkəmizdə koronavirus infeksiyası ilə mübarizədə dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərin əhəmiyyəti bir daha qeyd olunub. Sosial təcrid dövründə mədəniyyət sahəsinin üzərinə mühüm vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gəlməsinin vacibliyi vurğulandı.

"Muzeylərə virtual səyahət" layihəsi davam edir

Mədəniyyət Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondunun ölkədə tətbiq edilən xüsusi karantin rejimi ilə bağlı insanların evdə asudə vaxtlarını səmərəli keçirməsi məqsədilə başladığı "Muzeylərə virtual səyahət" layihəsinin növbəti videoçarxı yayımlandı. Gənclər Fondundan verilən məlumatda bildirilib ki, "Evdə qal və evdə öyrən" çağırışı ilə həyata keçirilən bu layihə ölkədə fəaliyyət göstərən muzeylərə virtual səyahət edərək vətəndaşların ölkəmizin tarixi, mədəniyyəti və incəsənəti ilə daha yaxından tanış olmasına imkan yaratmaqdadır. Layihə çərçivəsində növbəti səyahət dövlətçilik tariximizin ilk muzeyi olaraq xalqımızın istiqlal uğrunda apardığı mübarizəni nümayiş etdirən Azərbaycan İstiqlal Muzeyindədir. İstiqlal Muzeyinin mədəni varisi kimi, müstəqilliyimizlə həmyaşid olan Azərbaycan İstiqlal Muzeyinin kolleksiyasında nadir sənədlər, fotolar, şəxsi kolleksiyalar, numizmatika nümunələri saxlanılır. Muzey təkçə istiqlal tarixini əks etdirən nümunələrin saxlanma yeri kimi çıxış etmir, həm də tariximizi hərtərəfli araşdırır və təqdim edir.

Azərbaycan İstiqlal Muzeyinə virtual səyahəti aşağıdakı keçidlər vasitəsilə izləmək olar:

<https://www.facebook.com/youthfundaz/videos/531688567539748/>

<https://facebook.com/cvntv/videos/267697814259862/>

<https://youtu.be/ZbzSjppqGSu8>

"Vətənimizə virtual səyahət" bu dəfə Tovuz rayonuna həsr olunub

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Yasamal rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin (MKS) M. Ş.

Vazeh adına Mərkəzi Kitabxanası "Ölkəmizi tanıyaq" layihəsinin davamı kimi "Vətənimizə virtual səyahət" layihəsinə həyata keçirir. Bu günədək Quba, Bərdə, Xızı, Ucar, Daşkəsən, Samux, Göyçay, Qax rayonlarına və Gəncə şəhərinə virtual səyahətlər təşkil olunub.

Kitabxanadan verilən məlumatda bildirilib ki, "Vətənimizə virtual səyahət" layihəsi çərçivəsində növbəti səyahət Tovuz rayonunadır.

Rayon ərazisindən Azərbaycan üçün həyatı əhəmiyyət kəsb edən "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" neft kəməri, "Bakı-Tbilisi-Ərzurum" qaz kəməri və Böyük İpək Yolu keçir.

Videoçarxda Tovuz haqqında ümumi məlumat verilib, izləyicilərə rayonun əsrarəngiz təbiəti, möhtəşəm muzeyləri, ziyarətgahları, müasir binaları və parkları ilə bağlı fotolar təqdim olunub.

Azərbaycanın hər bölgəsində olduğu kimi, Tovuz rayonunun da yemək növlərinin şəklləri yerləşdirilib.

Tarixi abidələrdən - Tovuz rayonunun Yanıqlı kəndində Şah Abbasın sifarişli ilə XVI əsrdə memar Şeyx Bahəddin Məhəmməd Amil tərəfindən inşa edilmiş məscid, X əsrdə Axınca çayı üzərində salınmış, qoyun südü və yumurtadan tikilən "Sultan körpüsü", Əsrək Cırdaxan kəndi ərazisində 100 metr yüksəklikdə yerləşən, təxminən VII-X əsrlərə aid edilən Alban məbədi, Tovuz şəhərindən 10 km şərq tərəfdə yerləşən, e.ə.V-VI minilliyə aid olan qədim "Göytəpə" yaşayış yeri və s. abidələrin fotolarını izləmək olar.

Videoçarx Bəyim Ağazadənin "Tovuzum mənəm" mahnısı ilə müşayiət olunur. Hazırlanmış videoçarxları "Facebook"da "Kitabsevər uşaqlar" səhifəsində və "YouTube" kanalında izləmək mümkündür.

"İçərişəhər" Muzey Mərkəzi də onlayn rejimdə fəaliyyət göstərir

Koronavirusun dünyada yayılması səbəbindən bir sıra Azərbaycan muzeyləri kimi "İçərişəhər" Muzey Mərkəzi də yeni bir ünsiyyət mərhələsinə keçib. Artıq bir aydan artıq müddətdir ki, "İçərişəhər" Muzey Mərkəzi onlayn rejimdə fəaliyyət göstərir.

Bu çərçivədə Muzey Mərkəzinin sosial şəbəkə hesablarında və "YouTube" kanalında "Onlayn ünsiyyət" rubrikasına start verilib. Rubrikanın ilk qonağı Xalq rəssamı Arif Hüseynov olub.

Canlı yayım "İçərişəhər" Muzey Mərkəzinin "İçərişəhər Muzey Mərkəzi - Old City Museum Center" adlı "Facebook" səhifəsindən izlənilib.

Tanınmış kaman ustası Kaliforniyadan #seninledestekle çağırışına qoşulacaq

ABŞ-da və dünyanın bir çox ölkələrində Azərbaycan musiqisini tanıdan, musiqi alətlərini əcnəbilərə sevdilərək mahnılarımızı ana dilimizdə ifa etməyi onlara öyrədən kaman ustası İmamyar Həsənov aprelin 17-də Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin #seninledestekle layihəsinə evindən qoşularaq izləyiciləri salamlayacaq.

İdarədən verilən məlumatda bildirilib ki, kamançanın həzin səsi, musiqi tərəneləri və ABŞ-da milli musiqimizə maraq üzərində qurulan söhbətdə iştirak etmək, suallar vermək, arzu və istəkləri ifadə etmək istəyən izləyicilər Baş İdarənin - @bakimedeniyyetidaresi və tanınmış kamança ustası İmamyar Həsənovun - @imamyarhasanov "Instagram" hesablarından qatıla bilərlər.

Tramp "Amerikanın Səsi" radiostansiyasını tənqid edib

ABŞ prezidenti Donald Tramp bir daha "Amerikanın Səsi" radiostansiyasını tənqid edib və radiostansiyanın işini biabırçılıq adlandırıb. Oxuməni.az "TASS"a istinadən xəbər verir ki, bu barədə D.Tramp Ağ Evdə keçirilən brifinq zamanı deyib.

ABŞ prezidenti bildirib: "Onlar bizim ölkəmiz barədə çirkin şeylər söyləyirlər".

Daha sonra D.Tramp administrasiyadakı vəzifələrə təklif etdiyi namizədlərin seçilməsinə demokratların çətinlik yaratması barədə danışdı: "Hər bir namizədlilik uzun proses keçir, bu günlər və günlər alır. Məsələn, Maykl Peki iki ildir Yayım Şurasının rəhbəri təsdiq edilir, bu bizə "Amerikanın Səsi"ni idarə etməkdə çətinlik yaradır".

D.Tramp əlavə edib: "Lakin bizdə ölkəmizi sevən istedadlı insanlar var. Mən istəyirəm ki, onların təyinatı təsdiq edilsin".

Avropanın İtaliyadan ürəkdən üzr istəməsi haqlı hərəkətdir

"Bütün Avropa İtaliyadan üzr istəyir". Bunu Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula von der Leyen Avropa Parlamentinin bu gün keçirilən sessiyasında çıxışı zamanı deyib.

"Bəli, heç kim bu böhrana həqiqətən hazır deyildi. Doğrudur ki, bu pandemiya başlayan zaman İtaliyanın köməyə ehtiyacı olduğu anda çoxları orada yox idi. Bəli, bunun üçün də bütövlükdə Avropanın İtaliyadan ürəkdən üzr istəməsi haqlı hərəkətdir və Avropa bunu edir. Ancaq üzr yalnız davranışınızı dəyişdirdiyiniz təqdirdə qəbul olunur. Bu həqiqətdir ki, bir-birimizi qorumağın lazım olduğunu başa düşmək uzun müddət çəkdi. Ancaq indi Avropa dünyada həmrəyliyin döyünən qəlbinə çevrilib. Əsl Avropa ayağa qalxıb. Polşa və Rumıniyadan gələn həkimlər İtaliyada həyatları xilas edir. Almaniyadan göndərilən süni tənəffüs aparatları İspaniyada insanları xilas edir. Çexiyadakı xəstəxanalar Fransadan gələn xəstələri müalicə edir. Berqamodan olan xəstələr Bonndakı klinikalara aparılır. Litvadan İspaniyaya, Danimarkadan İtaliyaya süni tənəffüs aparatları, tibbi ləvazimatlar göndərilir. Əslində, bütün avadanlıqların Avropanın hər nöqtəsində ehtiyac duyulan yerlərə göndərildiyini görürük. Bütün bunlara görə avropalı olmaqdan qürur hissi keçirirəm", - deyər Ursula von der Leyen vurğulayıb.

Avropa Komissiyasının Prezidenti bildirib ki, Avropa İttifaqının növbəti yeddi illik büdcəsi daha əvvəl təsəvvür edildiyindən fərqli olacaq.

"Dövlət və özəl sərmayə sahələrini yenidən bərpə etmək üçün Avropa İttifaqının büdcəsinin gücündən istifadə edəcəyik", - deyər Avropa Komissiyasının Prezidenti qeyd edib.

Gürcüstan-Azərbaycan sərhədində vəziyyətin saxtalaşdırılması ilə destruktiv kampaniya aparılıb

"Ötən il bəzi qruplar və individual şəxslər də daxil olmaqla, müxtəlif qüvvələr Keşikçidağ (David Qareci) ətrafındakı hadisələrdə milli dəyərləri qorumaq adı altında iştirak ediblər". Gürcüstan Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) 2019-cu il üzrə hesabatında əksini tapıb. Sənəddə bildirilib ki, Gürcüstan-Azərbaycan sərhədində vəziyyətin saxtalaşdırılması ilə destruktiv kampaniya aparılıb və bu kampaniya strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə malik iki ölkə arasında əlaqələrin zədələnməsi məqsədi güdüb. "Bölgədəki geosiyasi çətinliklər fonunda Gürcüstan Türkiyə, Ermənistan və Azərbaycan ilə davamlı qonşuluq münasibətlərini davam etdirir. Bununla belə, davam edən ikitərəfli münasibətlərə birbaşa və ya dolaylı yolla müdaxilə və onların qəsdən zədələnməsi üçün davamlı cəhdlər mövcuddur" - deyər hesabatda qeyd olunub.

Sənəddə vurğulanı ki, ötən il Gürcüstan-Azərbaycan dövlət sərhədindəki vəziyyətlə iki ölkə arasında qurulan strateji tərəfdaşlığı təhlükə altına alan dağıdıcı kampaniya aparılıb: "Bu proseslərə müxtəlif qüvvələr, o cümlədən milli dəyərləri qorumaq adı altında gizlənməyən şəxslər və qruplar cəlb edilib və onlardan məsələni kəskinləşdirmək üçün fəal istifadə olunub. Məbəd ətrafındakı vəziyyəti işğal kimi təqdim etməyə cəhd edən tərribatçı çağırışlar edilib".

Bildirilib ki, Gürcüstan DTX tərribatların qarşısını almaq və vəziyyəti sabitləşdirmək üçün müvafiq tədbirlər görüb: "DTX Gürcüstanla Azərbaycan arasındakı məsələnin tənzimlənməsi üçün qanuni format olan Dövlət Sərhədlərinin Delimitasiya və Demarkasiya Komissiyasının işində iştirak edir. Təhdidləri minimuma endirmək üçün danışıqlar prosesində iştirak edən qurumlara müvafiq tövsiyələr verilir".

Hesabatda o da qeyd olunub ki, Gürcüstana təsir etməkdə maraqlı olan dövlətlər də ölkədə yaşayan müxtəlif etnik və dini qrupları qarşı-qarşıya qoymağa, cəmiyyətdəki narazılıqları öz məqsədləri üçün istifadə etməyə çalışır və əhəmiyyətli proseslərə mənfi təsir göstərmək üçün ictimai rəyi manipulyasiya etmək cəhdləri edirlər.

Avropa iqtisadiyyatındakı tənəzzül Avropa İttifaqı tarixində ən ağır olacaq

Karantin (yeni növ koronavirusun yayılması ilə

bağlı - red.) tədbirləri nəticəsində baş verəcək Avropa iqtisadiyyatındakı tənəzzül Avropa İttifaqı tarixində ən ağır olacaq. Bunu cümə axşamı Avropa Parlamentinin onlayn sessiyasında çıxış edən Avropa Komissiyasının rəhbəri Ursula von der Leyen deyib. "Avropa bir çox böhranlardan keçib, lakin pandemiya sonradan olacaq belə iqtisadi tənəzzül ilə heç vaxt üzleşməmişdir. Hər kəsin köməyə ehtiyacı var və bunda heç kəsin günahı yoxdur. Mövcud böhran sosial həyatın dayanmasından əziyyət çəkən tamamilə sağlam şirkətlərə təsir göstərir", - U. von der Leyen dedi.

O, Avropa Parlamentini, Avropa Birliyi qurumlarının iqtisadiyyatı dəstəkləmək üçün qəbul etdiyi bütün qərarlarını dəstəkləməyə çağırıb.

BMT-nin okean məsələləri üzrə konfransı təxirə salınıb

İyunun 2-dən 6-dək Lissabonda keçirilməsi nəzərdə tutulan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının okean məsələləri üzrə konfransı COVID-19 pandemiyası ucbatından təxirə salınıb. BMT-nin bəyanatına müvafiq olaraq, konfransın təşkilinə məsul olan Portuqaliya və Keniya hökumətləri, həmçinin BMT-nin Baş Assambleyasının sədri Ticani Məhəmməd-Bande konfransın pandemiyanın tədrici inkişafından asılı olaraq yeni keçirilmə tarixini müzakirə edəcəklər. Bəyanatda deyilir ki, konfransın təxirə salınmasına baxmayaraq, davamlı inkişaf maraqları çərçivəsində elm və innovasiyalara əsaslanaraq okean və dəniz ehtiyatlarının qorunması, səfərbər edilməsi və səmərəli istifadəsi, müvafiq qərarla qəbul edilməsi və həyata keçirilməsi üzrə səylər davam etdiriləcək.

Komendant saati rejiminin müddəti mayın 3-dək uzadılıb

Belçikada koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar tətbiq olunan komendant saati rejiminin müddəti mayın 3-dək uzadılıb. Bu barədə qərar aprelin 16-da Belçika hökuməti ilə Milli Təhlükəsizlik Şurasının birlikdə keçirilən iclasında qəbul olunub.

Belçikanın baş naziri Sofi Uilmes komendant saatının müddətinin uzadıldığını bildirərək festival və hər cür tədbirlərin avqustun 31-dək təxirə salındığını vurğulayıb. O, qarşıdan gələn həftələrdə vəziyyətə görə dəyişikliklərin ola biləcəyini də istisna etməyib.

Baş nazirin sözlərinə görə, tikinti materialları, bağçalar üçün avadanlıqlar və ev heyvanları üçün tələb olunan mallar satan iş yerlərinin bir qismi aprelin 20-dən açılacaq. Belçikada market, aptek, sifarişlə işləyən restoranlar isə açıqdır.

Serj Sarkisyan parlamentdə sorğu-suala tutulacaq

Ermənistanın keçmiş prezidenti Serj Sarkisyan Azərbaycan Ordusunun qələbəsi ilə bitən Aprel döyüşlərinin araşdırılması üçün yaradılan parlament komissiyasının keçirdiyi dinləmələrdə iştirak edib.

Serj Sarkisyan bu məsələnin bağlanması üçün deputatların bütün suallarına cavab verməyə hazır olduğunu bildirib. O, bununla da Ermənistanda aprel döyüşləri ətrafında spekuliasiyaların bağlanması istədiyini qeyd edib: "Gizlədilmiş heç nə yoxdur. Bütün suallara cavab verməyi vaxtı çatıb. Mən komissiyaya iclası fəvqəladə vəziyyət rejimi başa çatdıqdan sonra keçirməyi təklif etmişdim. Ancaq iclas aprelin 16-a təyin olundu. Bundan sonra fəvqəladə vəziyyət rejiminin müddətini uzatdılar"

Qeyd edək ki, Ermənistan parlamenti 2016-cı ilin aprel döyüşlərinin məğlubiyyət səbəblərini araşdıran müvəqqəti komissiya yaradıb. Bu qurumun qəbul etdiyi qərar hüquqi qüvvəyə malikdir.

Xatırladaq ki, 2016-cı ilin mart ayının ortalarından başlayaraq ermənilər atəşkəsi intensiv pozmağa başlayıblar. Aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq isə bütün cəbhə boyu Azərbaycan ordusunun mövqeləri və yaşayış məntəqələri düşmən tərəfindən intensiv atəşə məruz qalıb. Nəticədə ermənilər aprel ayının 2-dən 5-dək qoşunların təmas xəttində silahlı təxribatlar törədiblər. Təxribatlar zamanı dinc əhaliyə də hücumlar olub. Bu hadisələr nəticəsində Azərbaycan ordusu şəhid verib, həmçinin mülki əhali arasında da ölənlər və yaralananlar olub.

Döyüşlər zamanı Azərbaycan ordusu da ermənilərin mövqelərinə cavab zərbələri endirib, həyata keçirilən sürətli əks-həmlə zamanı 2000 hektardan artıq ərazi azad edilib və daha çox ərazi əməliyyat baxımından nəzarət altına keçib. Goranboy rayonu və Naftalan şəhərinə təhlükə yarada biləcək Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər, eləcə də Seysulan məntəqəsi düşmən qüvvələrindən tam təmizlənib. Horadiz şəhərinin düşmən təhlükəsindən qorunması məqsədilə Füzuli rayonu istiqamətində yerləşən, geniş ərazini nəzarətdə saxlamaq imkanı verən strateji əhəmiyyətli "Lələ təpə" adlandırılan yüksəklik də Azərbaycan ordusunun nəzarətinə keçib. Bu döyüşlər nəticəsində 320 erməni hərbiçisi məhv edilib, 500-dən artığı isə yaralanıb.

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanması, erməni işğalçıların 2016-cı il aprelin 2-dən 5-dək qoşunların təmas xəttində törətdikləri silahlı təxribatların qarşısının alınması və düşmənin dinc əhaliyə hücumlarının dəf edilməsi zamanı göstərdikləri qəhrəmanlıq və igidliyə görə Azərbaycan hərbiçilərinin xüsusi fərqlənən bir qrupu 2016-cı il aprelin 19-da Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə yüksək fəxri ada layiq görülüb, orden və medallarla təltif olunub. Vətən qarşısındakı xidmətlərinə görə təltif edilənlər arasında "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adına, "Azərbaycan Bayrağı" və "Vətənə xidmətə görə" ordenlərinə, "Vətən uğrunda", "İgidliyə görə" və "Hərbi xidmətlərə görə" medallarına layiq görülənlər var.

Ötən müddət ərzində işğaldan azad olunan ərazilərdə, o cümlədən aprel qələbəsi ilə düşmən təhlükəsinin uzaqlaşdırıldığı Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində təmir bərpa işləri aparılıb, orada yeni qəsəbə salınıb, ata-baba yurdlarından didərgin salınan insanlar geri dönüblər. Kənddə məscid tikilib, Cocuq Mərcanlı kənd məscidi dini icması fəaliyyət göstərir.

Uğurlu Aprel qələbəsindən daha da ruhlanan Azərbaycan Ordusu iki il sonra növbəti zəfər qazanıb. 2018-ci ilin mayında 1990-cı illərin əvvəllərində ermə-

nilər tərəfindən zəbt edilmiş 11 min hektar torpaq Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu tərəfindən aparılmış uğurlu əməliyyat nəticəsində azad edilib.

İsraildə yeni hökumət formalaşdırılacaq

İsrail Prezidenti Reuven Rivlin martın 2-də keçirilən seçkilərin nəticələrinə əsasən, hökumət koalisiyasının qurulmasını Knessetə həvalə edib. Nazirlər kabinetinin formalaşdırılması üçün "Kahol-Lavan" partiyasının lideri və parlamentin spikeri Beni Hansa verilən vaxt aprelin 16-da gecə yarısı başa çatıb. Bu barədə İsrail Prezidenti Reuven Rivlin özünün "Twitter" sahifəsində yazıb. "Bu gün səhər saatlarında Knesset spikerinə hökumətin formalaşdırılması mandatını parlamentə həvalə etdiyimi bildirmişəm. Ümid edirəm ki, dördüncü ardıcıl seçkilərin keçirilməsinə yol verməmək üçün parlament çoxluğu tez bir zamanda razılığa gələ biləcək", - deyərək Reuven Rivlin qeyd edib.

İsrail qanunlarına əsasən, bundan sonra parlament üzvləri 21 gün ərzində səs çoxluğu ilə hökuməti formalaşdırmaq cəhdi üçün 14 gün vaxt veriləcək deputatı prezidentə təqdim etməlidir. Əgər parlament həmin müddət ərzində dayanıqlı Nazirlər Kabinetini formalaşdırma bilməyə, İsrail 90 gündən sonra üçüncü və 2019-cu ilin aprel ayından bu yana dördüncü təkrar seçkilərə gedəcək. 2019-cu il sentyabrın 17-də keçirilən ilk təkrar seçkilərin nəticəsinə əsasən, Netanyahu və Hans növbə ilə onlara təqdim olunan 28 gün ərzində hökuməti formalaşdırma bilməyib. Bundan sonra Prezident Reuven Rivlin Knessetin bütün üzvlərinə 21 gün ərzində hökuməti qurmaq şansı versə də, yenə nəticə əldə olunmayıb və martın 2-də yenidən seçkilər keçirilib. 2019-cu il aprelin 9-da keçirilən seçkilərin nəticəsinə əsasən, Binyamin Netanyahu Nazirlər Kabinetinin qurulmasında uğursuzluqdan sonra Knessetin özünü buraxması və sentyabrın 17-də İsrail tarixində ilk dəfə olaraq yenidən seçilməsi barədə qanunu parlamentdən keçirib.

Binyamin Netanyahu parlament seçkilərinin nəticələrinə əsasən, yeni kabinet formalaşana qədər İsrailin keçid hökumətinin rəhbəri olaraq qalır.

Gürcüstanda tam karantin rejimi tətbiq oluna bilər

"Gürcüstan tam karantin rejiminin elan edilməsinin biraddımlığındadır".

Bu barədə ölkənin Xəstəliklərə Nəzarət və İctimai Sağlamlıq Milli Mərkəzinin rəhbəri Amiran Qamkrelidze "Rustavi 2" kanalının efirində bildirib.

O, ölkədə səhra hospitallarının yaradılacağını istisna etməyib.

Mərkəz rəhbərinin sözlərinə görə, Gürcüstanda infeksiyanın daxili ötürülməsi müəyyən olunduğundan daha çoxdur. "Buna görə də təhlükə artır. Artıq 15-ə yaxın klaster müəyyən edilib. Vətəndaşlar məsuliyyətli olmasalar, yoluxanların sayı 5, 7 və hətta 8 minədək arta bilər. Ölkənin səhiyyə sistemi bu vəziyyətin öhdəsindən gələ bilməyəcək".

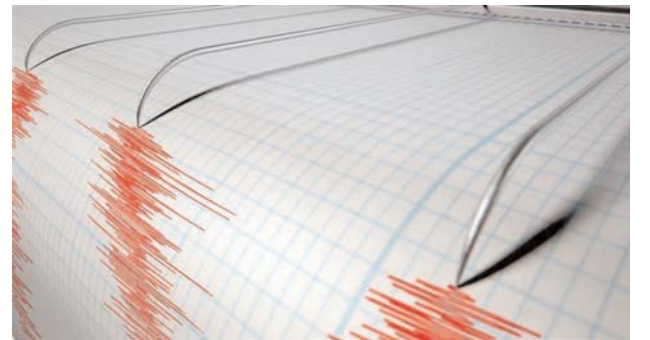
Rusiyada orta məktəbə silahlı hücum edilib

Rusiyanın Krasnoyarsk şəhərində orta məktəbə silahlı hücumun qarşısı alınıb. Bu barədə Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin (FTX) İctimaiyyətlə Əlaqələr Mərkəzi məlumat yayıb. Bildirilib ki, FTX tərəfindən Krasnoyarsk şəhərində orta məktəbə silahlı hücum hazırlayan şəxs saxlanılıb. Müəyyən olunub ki, həmin şəxs 2006-cı il təvəllüdü Krasnoyarsk sakinidir.

Onun üzərindən ov silahı və güllələr, eləcə də əldəqayırma partlayıcı qurğu, rabitə vasitəsi və planlaşdırıldığı cinayət haqqında məlumatın əks olunduğu gündəlik aşkarlanıb.

İtaliyanın şimalında zəlzələ olub

Aprelin 16-da İtaliyanın şimalında 4,2 bal gücündə zəlzələ olub. Ölkənin şimalında baş verən zəlzələnin episentri Pyaçençe vilayətində yerləşir. Bu vilayət həm də koronavirusdan ən çox əziyyət çəkən ərazidir.

Zəlzələnin təsiri 80 kilometr uzaqlıqdakı Milan və Genuya şəhərlərində də hiss olunub. İtkilər və dağıntılar barədə məlumat verilmir.

Gürcüstanda azərbaycanlı din xadimi DTX-yə çağırılıb

Ümum Gürcüstan Müsəlmanları Ali Dini İdarəsinin sədri şeyx Mirtağı Əsədov Gürcüstanın Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinə (DTX) çağırılıb. Onunla yanaşı, Marneulidəki İmam Əli məscidi fondunun sədri və bir neçə üzvü də DTX-yə sorğu-suala dəvət olunub.

Gürcüstanın İnsan Haqlarının Tədrisi və Monitorinqi Mərkəzindən (EMC) bildirilib ki, həmin şəxslərlə bağlı Cinayət Məcəlləsinin sabotaj maddəsi üzrə istintaq aparılır. İstintaqın digər detalları barədə məlumat təqdim olunmayıb. EMC-dən qeyd olunub ki, M.Əsədov ötən gün "Mtavari arxi" televiziya kanalına müsahibəsində Gürcüstanın teokratik deyil, dünyəvi ölkə olduğunu deyib. Jurnalistin hökumətin kilsələri bağlamaqla bağlı qərarına münasibət bildiren din xadimi o zaman Ramazan ayında məscidlərin açılacağını bildirib: "Baş nazirin buna necə münasibət göstərəcəyinə baxarıq". M.Əsədov bunun sadəcə ritorik sual olduğunu vurğulayıb.

Prezidentliyə namizəd cinsi təcavüzdə ittiham edilir

ABŞ-da prezidentliyə namizədlər arasında mübarizə özünün yeni qarşılıqlı ittihamlar dövrünə qədəm qoyub. Bu baxımdan son dövrlərdə prezidentliyə namizəd Co Baydenin müxtəlif ştatlarda keçirilən seçkilərdə qalib gəlməsi rəqibləri tərəfindən onun əleyhinə müxtəlif ittihamların irəli sürülməsinə gətirib çıxarıb. Özü də Baydenin əleyhdarları ona qarşı mübarizədə keçmiş köməkçisi xanım Tara Rid kartını işə salıblar. Tara Rid nə üçünsə üstündən 27 il ötəndən sonra Baydenin ona cinsi təcavüz etdiyini yadına salıb. Məsələ ilə bağlı polisə şikayət ərizəsi ilə müraciət edən Tara Rid iddia edib ki, Co Bayden senator olduğu dövrdə, 1993-cü ildə ona qarşı seksual xarakterli hərəkət edib. Onun polisə müraciət etdiyi şikayət ərizəsi isə hansı yollarla mətbuatın əlinə düşüb və bu, Baydenə qarşı ittihamların artmasına gətirib çıxarıb. Baydenə qarşı qaldırıldığı şikayətinin arxasında kimlənsə dayandığını ört-basdır etmək üçün xanım Rid Respublika Partiyasının nümayəndələrindən iddiadan Baydenə qarşı siyasi mübarizə məqsədi ilə istifadə etməməyi xahiş edib:

özünü doğrultmadığını söyləyib. Əslində xanım Tara Rid özünün şikayətindən sonra guya Bayden tərəfindən "təcavüzə" məruz qalan çoxsaylı qadınların da ondan nümunə götürəcəyini gözlədiyini, lakin bu

həmçinin qeyd edib ki, keçmiş vitse-prezident fəaliyyəti dövründə öz işini qadınlara qarşı zorakılıq ilə bağlı qanunvericiliyin və bu sahədə vəziyyətin dəyişməsinə həsr edib. Onun sözlərinə görə, Bayden əmindir

rib. Elə həmin il martın sonlarında isə Nevada ştatı Assambleyasının sabiq üzvü Lüsü Flores iddia edib ki, guya Bayden 2014-cü ildə razılığı olmadan onu öpüb.

Məsələ ilə bağlı əksər politoloqlar qeyd edirlər ki, Demokratlar vaxtı ilə eyni mübarizə üsulundan Trampa qarşı istifadə etmişdilər və indi bu fakt onların özlərinə qarşı çevrilib. Belə bir fikir vurğulanır ki, demokratlar Trampı cinsi təcavüzdə necə günahlandırmışdılarsa, indi onların özləri də analoji hücumla məruz qalmaqdadırlar və bu da Baydenə yaxşı heç nə vəd etmir.

Xatırladaq ki, əvvəllər ən azı 20 qadın Trampı onlara münasibətdə pis davranışda ittiham edirdi, lakin bu iddiaları məhkəmədə sübut etmək mümkün olmadı. 2016-cı ilin oktyabrında porno aktrisa Jessica Dreyk 2006-cı ildə Donald Trampın seks üçün ona 10 min dollar təklif etdiyini söyləmişdi, lakin sonra sözlərini geri götürdü. O vaxt Trampın seçkiqabağı qərarında bu ittihamları Hillari Klintonun qurduğu yalan adlandırmışdılar.

Trampın seçkidə qalib gəlməsindən sonra "Namizəd" tele-şousunun keçmiş iştirakçısı Sammer Zervos onu 2007-ci ildə özünə qarşı təcavüzdə ittiham edib və məhkəməyə verib. Müdafiə tərəfi isə bu ittihamın siyasi motivli olduğunu bildirmişdi. "Xanım Zervos və onun vekili oyun oynadıqlarını açıq şəkildə etiraf ediblər, hətta on-

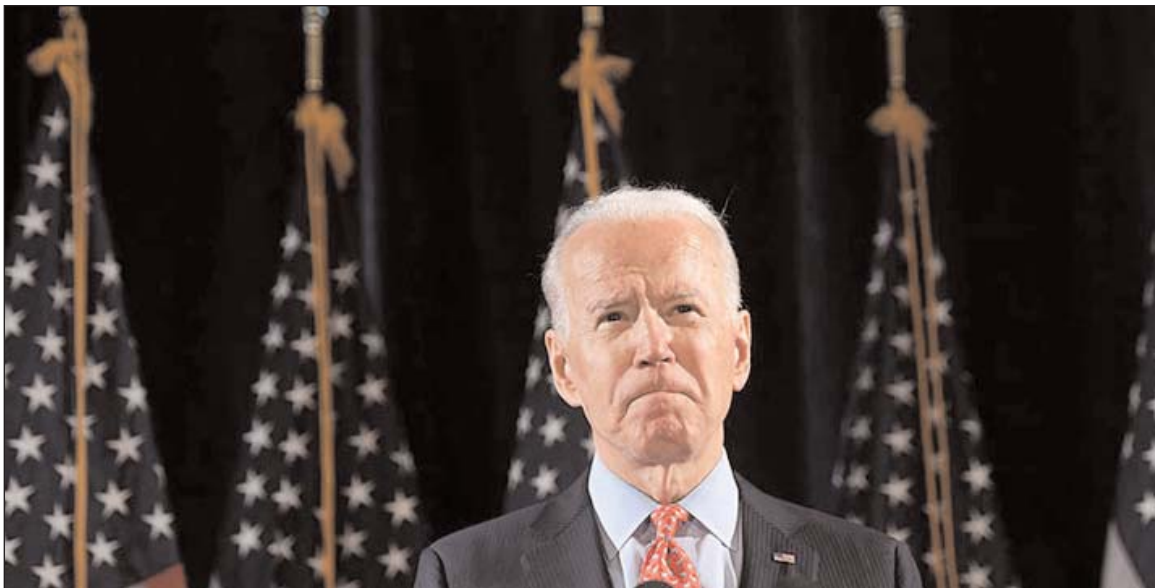
lar bu ittihamdan əslində siyasi məqsədlər üçün istifadə etmək istedikləri barədə lovgalanıblar. Onlar bu ittihamdan impiçment məsələsinə dair dinləmələrdə diqqəti yayındıra biləcək geniş müzakirəyə başlamaq üçün bəhanə kimi istifadə etmək istəyiblər", - deyərək "The International Business Times" qəzeti yazıb.

İndi də respublikaçılar Baydeni elə demokratların öz silahı ilə vurmaq istəyirlər.

Rusiyalı politoloq Dmitri Yevstafayevin fikrincə Bayden ətrafında yeni qalmaqal Respublikaçılar tərəfindən hazırlana bilər. Onun fikrincə bu, ola bilsin ki, hələ pandemiyanın yayılmasından əvvəl baş verib və hazırda diqqəti koronavirusdan yayındırmaq üçün istifadə edilir.

Əlbəttə, ortada digər faktlar da var. Belə ki, Bayden faktiki olaraq Demokratlar tərəfindən yeganə namizəd olaraq qalıb. Lakin Baydenin yaşı, psixi sağlamlıq problemləri var və onunla müşayiət olunan qalmaqallar prezident seçkisində qələbə şanslarını ciddi şəkildə aşağı salır. Belə bir vəziyyətdə Co Baydenin Tramp ilə mübarizə aparması çox çətin olacaq. Bu amili Demokratlar da yaxşı dərk edirlər və onlar arasında növbəti qurultayda başqa birinin prezidentliyə namizəd irəli sürülməsini istəyənlər də var. Lakin yeni qalmaqalın Bayden üçün hər hansı xoşagəlməz nəticələrə gətirib çıxaracağı da bir o qədər inandırıcı görünmür.

Emin Axund

"Respublikaçılar, xahiş edirəm, irəli sürdüyüm ittihamlardan siyasi məqsədlər üçün istifadə etməyin".

Eyni zamanda, xanım Rid mətbuatı demokratlara işləməkdə günahlandırıb. O, iddia edib ki, Rid və tərəfdarları, daha dəqiq desək, Demokratlar Partiyası daim mətbuatı öz təsiri altında saxlayır və onlar Baydeni müdafiə edirlər. Tara Rid Co Baydenlə bağlı polisə şikayət etdikdən sonra ona qarşı təcavüzə məruz qalan digər qadınlar tərəfindən də çoxsaylı şikayətlərin olacağına ümid etdiyini, lakin bu gözləntilərinin

ümidlərinin özünün doğrultmadığını söyləməklə kimlənsə əlində keçmiş şefinə qarşı oyunaq olduğunu dolayısı ilə büruzə vermiş olub. Tara Ridin Baydenin ünvanına səsləndirdiyi ittihamlara onun seçkiqabağı qərarının rəhbərinin müavini və ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə direktor Keyt Binengfield də reaksiya verib. Onun sözlərinə görə, Ridin iddiaları yalandır və həqiqətə uyğun deyil.

"Bu, doğru deyil", - deyərək Binengfield bildirib: "Belə ittihamlar müstəqil mətbuat tərəfindən diqqətlə yoxlanılmalıdır". O,

ki, qadınların öz hüquqları müdafiə etmək haqqı var.

Qeyd edək ki, bu, Co Baydenə qarşı ilk ittiham deyil. Bir il əvvəl iki amerikalı qadın sabiq vitse-prezidenti pis davranışda ittiham etmişdilər.

Belə ki, 2019-cu ilin aprel ayının əvvəlində Konnektikut ştatının sakini Emi Lappo bu cür bəyanatlarla çıxış edib. Onun sözlərinə görə, 2009-cu ildə Qrinviç şəhərində Demokrat Partiyasına dəstək keçirilən tədbir zamanı Bayden ona qeyri-adi şəkildə toxunub. Bu barədə o, regional "Hartford Courant" qəzetinə məlumat ve-

Günümüzde yeni koronavirusun özü ilə gətirdiyi və çoxsaylı ölümlərə yol açan qorxulu belanın tüğyan etməsinə baxmayaraq, dünyanın müxtəlif bölgələrində baş verən münəcişələr davam etməkdədir. Bu baxımdan Səudiyyə Ərəbistanı ilə Yəməndəki husilər arasında qanlı toqquşmalar səngimək bilmir. Səudiyyə Ərəbistanı ilə Yəməndəki husilər arasında toqquşmalar 6 il əvvəl başladı. Belə ki, 2014-cü ildə İran tərəfindən açıq şəkildə dəstəklənən husilərin (şiə üsyançıları) ölkənin beynəlxalq aləm tərəfindən tanınmış hökumətini devirdikdən sonra Yəməni münəcişəsinə qoşuldu. Ər-Riyadda

larda iştirakdan imtina edib. Bundan başqa, husilər Krallığın ərazisini raket atəşinə tutaraq, onun neft obyektlərinə hücum etməyə başlayıblar. Buna paralel olaraq yeni koronavirusun bölgədə sürətlə artması Səudiyyə Ərəbistanını vəziyyətdən çıxış yolu axtarmağa və hərbi əməliyyatları dayandırmaya məcbur edib. Şübhəsiz ki, Səudiyyə Ərəbistanının regiondakı hərbi əməliyyatları dayandırmaya qərarı heç də Yəməndə sülhün bərqərar olacağı anlamına gəlmir. Əksinə, beynəlxalq dəstəkdən məhrum olan yerli hökumət qüvvələri qiyamçılar üçün daha asan hədəf olacaq.

Yəməndə sülh axtarışları davam edir

əmindirlər ki, "Ansar Allah" (husilər) hərəkatı İrandan dəstək alır və buna səbəb Yəməndə şiə dövləti qurmaqdır. İran bu məqsədlə husiləri silahlandıraraq regionda hibrid müharibəsinə başlayıb. Səudiyyə Ərəbistanının bunun qarşısını almaq və İranın məkrli planlarını pozmaq üçün münəcişəyə müdaxiləsi Yəməndə qarşidurmanı daha da gərginləşdirdi. Ər-Riyadın "Qətiyyət fırtınası" adı almış əməliyyatı Bəhreyn, Qətər, Küveyt və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri tərəfindən dəstəklənib. Sonra Misir, İordaniya, Mərakeş, Pakistan və Sudan da Səudiyyə Ərəbistanını dəstəklədilər.

İlk mərhələdə Səudiyyənin aviazərbələri hökumət qüvvələrinə qiyamçıları sıxışdırmağa kömək etdi, amma onları paytaxtdan çıxarmaq mümkün olmadı. Səudiyyə Ərəbistanının koalisiya üzrə baş müttəfiqi BƏƏ keçən il hərbi əməliyyat-

"Al Riyadh" qəzetinin ötən həftə yazdığına görə, atəşkəs elan edildikdən sonra "Ansar Allah" hərəkatı Marib və Hodeyd şəhərlərinə raket zərbələri endirdi, həmçinin əl-Jauf əyalətindəki hərbi düşərgəni ələ keçirməyə cəhd etdi. Neft qaz mərkəzi olan Husilər Marib üzərində nəzarəti ələ keçirsələr bu, hökumət qüvvələri və onların tərəfində çıxış edən tayfalar üçün də böyük strateji itki olacaq. Eyni zamanda "Ansar Allah" sülh danışıqlarından imtina etmir, lakin Yəməni ərazisindən bütün xarici qoşunların çıxarılmasını təkid edir. Husilərin hərbi məqsədləri daim dəyişir, amma aydındır ki, qiyamçılar ən azı hakim koalisiyanın bir hissəsi olmaq istəyirlər və güman ki, ölkənin bütün şimalına, o cümlədən Sanaya iddia edirlər. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin dəstəklədiyi Cənuv Keçid Şurası (TQDK) Cənuv Yəməninin müstəqilliyində

təkid edir. Öz növbəsində, Səudiyyə hökumətinin Prezident əbd Rabbo Mənsur Hadiyə loyallıq qüvvələr istəyirlər ki, onların lideri Birləşmiş Yəməndə rəhbər kimi hakimiyyətə qayıtsın. Regionda fəal şəkildə fəaliyyət göstərən "Əl-Qaidə" və "İslam Dövləti" terrorçuları (hər iki təşkilat Rusiyada qadağan olunub), həmçinin ayrı-ayrı silahlı tayfalar vəziyyəti mürəkkəbləşdirir. Bütün müharibə edən tərəflər arasında hazırkı barışıqə nail olmaq praktiki olaraq mümkünsüz görünür.

Səudiyyə Ərəbistanı Yəməndəki kampaniyaya 2015-ci ildə başlayan zaman sürətli hücumla qələbə çalacağını gözləyirdi. Ər-Riyadda gözlənilmədi ki, o, müharibə illərlə uzanacaq və bu, krallığın beynəlxalq imicinə ciddi təsir göstərəcək. Onu da deyək ki, mətbuat və hüquq müdafiəçiləri Səudiyyə Ərəbistanının dağıdıcı

çı müharibə üsullarına əl atdığına dəfələrlə qeyd ediblər.

"Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri kimi, Səudiyyə Ərəbistanı da bu müharibənin dünya üçün bitdiyini bəyan etmək istəyir", - deyə AFP-a regionda Ər-Riyadın planları ilə tanış olan Qərb məmurlarından biri bildirib. Amma yerlərdə vəziyyət çox mürəkkəbdir. Səudiyyə Ərəbistanı indi müharibəni qurtaracaqsa, bu, krallığın boş yerə əməliyyata milyardlarla dollar xərcləməsi və döyüşçülərinin həyatını heç nədən nahaq ölümə atması demək olacaq. Ər-Riyadın husilərlə gizli razılaşmaları isə Səudiyyəni bu daldan çıxara bilər. Tərəflər arasında qeyri-rəsmi rabitə kanalının olması 2019-cu ilin noyabr ayında bildirilmişdi. Kampaniyayı hazırkı şəraitdə davam etdirmək uzun müddət mümkün olmayacaq. Koronavirusa görə, neftə tələbatın dünya səviyyəsində azalması ölkə büdcəsinə ciddi zərbə vurdu. Bundan başqa, pandemiyanın fonunda Britaniyanın "BAE Systems" müdafiə şirkətinin Səudiyyə bombardmançılarına xidmət edən əməkdaşları ölkəni tərk edib. Bu, krallığın havadan zərbələri davam etdirmək imkanını kəskin şəkildə azaldı.

İqtisadi vəziyyətin ağırlığı Səudiyyə Ərəbistanının ölkəni modernləşdirmək planlarını uzun müddətə təxirə salır. Pul vəsaitlərinin çatışmazlığı şahzadə Məhəmməd bin Salmannın "Vision 2030" proqramının həyata keçirilməsini sual altına qoyur. Proqramda, Krallığın neft iqtisadiyyatının şaxələndirilməsini, səhiyyə, təhsil, infrastruktur islahatını, eləcə də vətəndaşların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsini nəzərdə tu-

tur. Hazırda Ər-Riyadın gəlirlərinin 80%-i neftdən asılıdır. Xammalın qiymətinin bir bərel üçün 30 dollardan da bir qədər yüksək olduğunu nəzərə alaraq, Səudiyyə Ərəbistanı dövlət xərclərini azaldacağını bildirib. Çünki pandemiya səbəbindən ölkə üzrə müəssisələrin bağlanması fonunda iqtisadiyyatı qorumaq üçün krallıq xarici ehtiyatlarından istifadə edir.

Belə bir şəraitdə Yəməndə müharibənin davam etdirilməsi üçün yenidən vəsait xərcləməsi və hərbiçilərin mənasız ölümə göndərilməsi faydasız iş kimi görünür. Bunu Uilson Analitik Mərkəzinin araşdırmaları da sübut edir. Analitik mərkəzin ekspertlərinin araşdırmalarına görə, Yəməndə hava, yerüstü və dəniz əməliyyatlarının davam etdirilməsi Səudiyyə Ərəbistanına gündə 200 milyon dollara başa gələ bilər. "Ər-Riyad gözəl başa düşür ki, onun qəfil gedişindən sonra Yəmənə nəzarət İranın əlinə keçəcək", - deyə Ottava Analitik Mərkəzinin Universitetinin dosenti Tomas Cuno bildirib.

Eyni zamanda, Səudiyyə Ərəbistanı Yəməndə davam edən müharibədə öz müdaxilə xərclərini azaltmaq istəyir. Onlar üçün aydındır ki, bu gün hərbi əməliyyata çəkilən cari maliyyə xərcləri qəbul edilməzdir. Lakin Yəməndə sülhün əldə edilməsi yalnız Səudiyyə Ərəbistanından asılı deyil. Bu məsələdə İran da qan tökməsinə son qoymaq üçün husiləri silahlandırmaqdan əl çəkməli və ordan husi qüvvələrini çıxarmalıdır. Əks halda Yəməndə sülhə nail olmaq mümkün olmayacaq.

20 min şəxsin hazırda işsiz olmadığı müəyyən edilib

İşsiz kimi birdəfəlik ödəmə almaq üçün elektron qaydada müraciət edənlərdən 20 min şəxsin hazırda işsiz olmadığı müəyyən edilib.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən verilən məlumata görə, onlara birdəfəlik ödəmə verilməsindən imtina olunmasına dair SMS göndərilib.

Bildirilib ki, birdəfəlik ödəmə işsiz şəxslər üçün nəzərdə tutulub.

"Məqsəd dövlət tərəfindən onların rifahına dəstəyin göstərilməsidir. Bununla belə, işləyən, əməkhaqqı alan bir çox şəxslərin də özünü işsiz kimi qeydiyyatdan keçirmək və birdəfəlik ödəmə proqramından yararlanmaq üçün müraciətlər etmələrinin şahidi oluruq.

Müvafiq elektron informasiya sistemləri üzərindən məlumatların təhlili aparılarkən şəxsin işsiz olub-olmadığı müəyyən edilir və buna uyğun olaraq da obyektiv qərar verilir.

Qeyd edilən 20 min şəxsin müraciətlərinin emalı zamanı da onların hazırda əmək müqaviləsi əsasında işlədikləri məlum olub. Bu səbəbdən də birdəfəlik ödəmə təyinatından imtina qərarı verilib. Həmin şəxslərə göndərilən mesajda da bu barədə və imtinanın səbəbi barədə məlumat verilib.

Müraciətlərin emalı davam edir", - deyər məlumatda qeyd olunub.

12 min ailənin özünüməşğulluq proqramında iştirakı təmin olunacaq

Bu il 12 min ailənin özünüməşğulluq proqramında iştirakı təmin olunacaq.

Bunu Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri

Sahil Babayev dövlət başçısının sosial sahə ilə bağlı verdiyi tapşırıqların icrası istiqamətində qarşıda duran vəzifələrə dair Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində keçirilən iclasda bildirib.

Nazirlikdən verilən məlumata görə, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin siyasətinin mərkəzində vətəndaş rifahının təminatı prinsipi dayanır və bu gün pandemiya ilə əlaqədar ölkədə həyata keçirilən geniş miqyaslı dəstək tədbirləri bunu bir daha təsdiq edir. Müşavirədə dövlət başçısı deyib:

"Sosial sahə bizim üçün həmişə prioritet olubdur, indiki şəraitdə iqtisadi prioritet olmalıdır. Çünki son illərdə məşğulluq, sosial təminat istiqamətlərində böyük addımlar atılıb, ancaq indiki şəraitdə bu, xüsusi önəm daşıyır".

Nazir bildirib ki, cənab Prezidentin tapşırıqlarının icrası istiqamətində müvafiq addımlar atılır. Əhalinin həssas qruplarına dəstək tədbirləri daha da gücləndirilib. Özünüməşğulluq proqramının genişləndirilməsi və proqrama cəlb olunanlara aktivlərin verilməsi prosesi davam edir. Artıq banklar tərəfindən də aktivlər təqdim edilir. Bu il 12 min ailənin özünüməşğulluq proqramında iştirakı təmin olunacaq. Həmçinin haqqı ödənilən ictimai işlərin miqyası genişlənir.

S.Babayev, eyni zamanda, özəl sektorda iş yerlərinin qorunması üçün məqsədyönlü işlər aparıldığını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, qeyri-dövlət sektorunda mövcud iş yerləri qorunub saxlanılmaqla, əmək müqavilələrinin sayı artmaqda davam edib. 2020-ci ilin 1 aprel tarixinə özəl sektorda əmək müqavilələrinin sayı 664 119 olubsa, bu göstərici 715 mini ötüb. Beləliklə, qeyri-dövlət sektorunda əmək müqavilələrinin sayında 1 aprel tarixindən 51 min müqavilə, 1 yanvar tarixindən isə 73 min müqavilə artımı olub.

Nazir işini və qazancını itirmiş şəxslərə birdəfəlik ödəmənin verilməsi işlərinə aprelin 9-dan başladığını deyib. İşsiz kimi qeydiyyatdan alınanlardan artıq 120 min nəfər üçün birdəfəlik ödəmənin bank və poçt filiallarına köçürüldüyünü, bu istiqamətdə ödənişlərin gündəlik olaraq davam etdiyini bildirib.

S.Babayev aktiv məşğulluq tədbirlərinin gücləndirilməsi, ünvanlı dövlət sosial yardımı proqramının genişləndirilməsi və s. istiqamətlərdə aparılan işləri də qeyd edib.

İclasda Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarının icrası istiqamətində qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub.

Beynəlxalq bankın aktivləri 8,9 milyard manat olub

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 2020-ci ilin birinci rübü üzrə maliyyə göstəricilərini açıqlayıb.

Belə ki, 31 mart 2020-ci il tarixinə Bankın aktivləri 8,9 milyard manat, müştərilərə verdiyi kreditlər 2,4 milyard manat, depozit portfeli 5,6 milyard manat olub.

Rüb ərzində Bank tərəfindən iri korporativ müştərilərə, eləcə də kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə 120 milyon manatadək kredit və qarantiyalar verilib. Bank ilin birinci rübünü 76 milyon manat əməliyyat mənfəəti ilə başa vurub.

Rüb ərzində Azərbaycan Beynəlxalq Bankının I

dərəcəli kapitalının adekvatlıq əmsalı 33.33%, məcmu kapitalının adekvatlıq əmsalı 32.88% təşkil edib. Beləliklə, Bankın kapital adekvatlığı göstəriciləri tənzimləyici orqanın müəyyən etdiyi normalardan əhəmiyyətli dərəcədə yüksək olub.

Müasir dövlət bankı olan Azərbaycan Beynəlxalq Bankının məhsul və xidmətləri barədə məlumatları bankın 37 filial və 39 şöbəsindən, www.ibar.az internet sahifəsindən, 937 nömrəli Məlumat Mərkəzindən, həmçinin rəsmi Facebook sahifəsindən əldə etmək olar.

Ölkəmizdə bəzi ərzaq məhsulları bahalaşib

2020-ci ilin yanvar-mart aylarında Azərbaycanda istehlak qiymətləri indeksi 2019-cu ilin yanvar-mart aylarına nisbətən 103,0 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 105,2 faiz, qeyri-ərzaq məhsulları üzrə 101,2 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə 101,4 faiz təşkil edib.

Dövlət Statistika Komitəsindən Trend-ə verilən məlumata görə, cari ilin mart ayında istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 101,0 faiz, əvvəlki ilin mart ayına nisbətən 103,3 faiz təşkil edib.

2020-ci ilin mart ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 102,2 faiz, əvvəlki ilin mart ayına nisbətən 106,0 faiz təşkil edib.

Cari ilin mart ayında əvvəlki aya nisbətən ayrı-ayrı ərzaq məhsullarından daha çox bahalaşma yumru düyünün, qarabaşaq və manna yarmasının, makaron məmulatlarının, mal və qoyun ətinin, kolbasa məmulatlarının, təzə balığın, pasteurizə olunmamış üzlü südün, kəsmiyin, günəbaxan yağının, süfrə marqarini-nin, limonun, portağalın, naringinin, almanın, armudun, heyvanın, narın, kivinin, qozun, fındığın, şabalıdın, kələmin, xiyarın, pomidorun, balqabağın, bibərin, badımcanın, çuğundurun, yerkökünün, soğanın, sarımsağın, kartofun, çayın, araqın, pivənin və tütün məmulatlarının, ucuzlaşma isə əsasən unun, dondurulmuş balığın, sterilizə olunmuş üzlü südün, qatılaştırılmış şəkərli südün, yoqurtun, bananın, şəkər və şəkər tozunun qiymətlərində müşahidə olunub.

Digər ərzaq məhsullarının qiymətlərində ciddi dəyişikliklər baş verməyib. 2020-ci ilin mart ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 100,2 faiz, əvvəlki ilin mart ayına nisbətən 101,2 faiz təşkil edib.

Cari ilin mart ayında əvvəlki aya nisbətən ayrı-ayrı qeyri-ərzaq məhsullarından daha çox bahalaşma nitro boyaların, divar kağızlarının, polietilen su borularının, kəsilmis taxtaların, kərpicin, oturmaq və yumşaq mebel dəstlərinin, xalçaların, şirəxanların, elektrik çaydanlarının, boşqab, fincan və nəlbəkilərin, tibbi spirtin, tibb termometrlerinin, toz şəklində sintetik yuyucu vasitələrin, minik avtomobilləri üçün akkumulyatorların, ucuzlaşma isə əsasən elektrik plitələrin və fərdi kompüterlərin qiymətlərində müşahidə olunub. Digər qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətlərində ciddi dəyişikliklər baş verməyib.

Heydər Əliyev Fondu bu çətin günlərdə hər bir vətəndaşımıza lazımı yardım göstərməyə hazırdır

Heydər Əliyev Fondu bu çətin günlərdə hər bir vətəndaşımıza lazımı yardım göstərməyə hazırdır. Fondumuz öz sosial missiyası çərçivəsində hər zaman ölkədə səhiyyənin inkişafına dəstək göstərib.

Trend-in məlumatına görə, bunu Heydər Əliyev Fondunun Departament direktoru Soltan Məmmədov REACT-C19 layihəsinin təqdimat mərasimində çıxış edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın tapşırığı ilə Fond Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə sıx əməkdaşlıq edir:

"Koronavirus epidemiyası ilə mübarizənin ilk günlərindən biz TƏBİB və Səhiyyə Nazirliyinə dəstək göstərməyə başlamışıq. Bu istiqamətdə ölkədə laboratoriya sisteminin gücləndirilməsi üçün Bakı, Cəlilabad və Gəncə şəhərlərində Almaniya istehsalı olan 4, Sumqayıt və Şəki şəhərlərində 2 tam-avtomat laboratoriya qurulub istifadəyə verilib. Yüksək keyfiyyətli müayinələrin aparılması üçün Almaniya və İngiltərə istehsalı olan test kitləri təmin olunub".

S.Məmmədov bildirib ki, xəstəxanalarda çalışan tibb personalının təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə maska, tibbi geyim, eynək, əlcək və digər qoruyucu vasitələr alınıb:

"Tibb müəssisələrinin maddi texniki bazasının gücləndirilməsi üçün süni nəfəs aparatları, tibbi monitorlar və hemofiltrasiya cihazları təmin olunub. Fondumuzun Prezidenti, hörmətli Mehriban xanımın tapşırığı ilə beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq çərçivəsində əhalinin maarifləndirilməsi üçün birgə kommunikasiya planı hazırlanıb və bu istiqamətdə mətbuat, ictimaiyyət və dövlət qurumları ilə əlaqələndirici iş aparılır. Koronavirusla mübarizədə həkimlərimizə dəstək məqsədilə digər ölkələrlə təcrübə mübadiləsi üçün virtual təlimlərin təşkili və bu gün də Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) ilə birgə 3 ay müddətində bizim həkimlərlə birgə çalışacaq 20 nəfərdən ibarət müxtəlif ixtisaslı mütəxəssislərdən ibarət qrupun Azərbaycana səfərinin təşkil olunmasına dəstək göstərmişik. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən eyni zamanda, ölkədə uğurla həyata keçirilən sosial siyasətə dəstək olaraq ehtiyacı olan ailələrə ərzaq dəstəyi göstərilir. Ölkədə fəaliyyət göstərən uşaq evləri, körpələr evi, internat məktəbləri, qocalar evi, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün sosial xidmət müəssisələrində tələb olunan profilaktik tədbirlər görülmüş və lazımı qoruyucu vasitələr təmin olunub".

S.Məmmədov əlavə edib ki, səhiyyə sahəsində illər boyu əldə etdiyimiz təcrübə və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq çərçivəsində əldə etdiyimiz uğurlar bu gün bizə bu mübarizədə səhiyyəmizə lazımı dəstəyi göstərməyə imkan yaradır:

"Fondun rəhbərliyinin dəstəyi ilə biz uzun illərdir ki, ÜST ilə sıx və uğurlu əməkdaşlıq edirik. Bu gün elan etdiyimiz bu layihə bir daha Heydər Əliyev Fondunun hər zaman səhiyyəmizlə birgə olduğunu sübut edir. Fondumuz bu çətin günlərdə 24 saat iş başında bütün səhiyyəmizə və hər bir vətəndaşımıza lazımı yardım göstərməyə hazırdır".

Radikal müxalifət ölkəmizdə yenə də pozuculuq fəaliyyəti ilə məşğul olur

Hazırda dünya ölkələrində koronavirus pandemiyasına qarşı geniş şəkildə mübarizə aparılır. Hər bir dövlət bu təhdidə qarşı səfərbər olunub. Azərbaycanda da bu global problemlə ciddi şəkildə mübarizə gedir. Azərbaycan hökuməti ölkə əhalisinin sağlamlığının qorunması, iqtisadi sabitliyin pozulmaması üçün lazımı addımları atır.

Bunu Trend-ə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Cavid Osmanov deyib.

C. Osmanov bildirib ki, koronavirusun fəsadlarının azaldılması və ən əsası, əhalinin sağlamlığının qorunması üçün vacib tədbirlər həyata keçirilir.

O qeyd edib ki, bu məsələ Prezident İlham Əliyevin ciddi nəzarəti altındadır.

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycan hökuməti ölkə əhalisinin sağlamlığının qorunması, iqtisadi sabitliyin pozulmaması üçün lazımı addımları atır:

"Əlbəttə ki, bu çətin vəziyyətdən çıxmaq üçün birlik və həmrəyliyimiz vacib şərtidir. Amma təəssüflər olsun ki, belə bir vaxtda radikal müxalifət ölkəmizdə yenə də, pozuculuq fəaliyyəti ilə məşğul olur. Radikal, "beşinci kolon" bu dəfə də koronavirus infeksiyasından öz məqsədləri üçün istifadə etməyə çalışır. Radikal müxalifət üçün pandemiya mövzusu yeni "imkanlar açır".

Belə ki, onlar bu bələdan istifadə edərək ölkədə sabitliyi pozmağa cəhd göstərirlər. Bütün dünyada pandemiya ilə bağlı qaydalar tətbiq olunur, Avropanın ən inkişaf etmiş ölkələrində xüsusi karantin rejimi tətbiq edilir, bu qaydaları pozanlar yüksək məbləğdə cərimə edirlər. Belə bir şəraitdə, Azərbaycanda da karantin rejiminin tətbiq olunması çox düzgün addımdır. Lakin radikal, "5-ci kolon" bu addımlara öz məntiqləri ilə hüquq və azadlıqların məhdudlaşdırılması kimi yanaşırlar".

C. Osmanov qeyd edib ki, bu iddiaların heç bir əsası yoxdur.

"Çünki bütün dünyanın bu bəlaya qarşı mübarizəyə səfərbər olduğu bir vaxtda, ölkəmizdə radikalın məlum mövqeyi tamamilə yanlışdır, həm də gülcüdür. Bu fakt bir daha təsdiqləyir ki, radikal müxalifətin, "milli şura" deyilən qurumun Azərbaycan xalqına heç bir aidiyyəti yoxdur. Onlar, hətta bütün əhali üçün böyük təhlükə mənbəyi olan koronavirus infeksiyasından öz çirkin məqsədləri üçün istifadə etməkdən çəkinmirlər. Açıqı, onların proseslərə məlum yanaşması vətəndaş kimi mənə belə bir təəssürat yaradır ki, radikal müxalifət təmsilçiləri öz məntiqlərində koronavirusa yoluxublar. Azərbaycan xalqı bu

ünsürləri çoxdan rədd edib və belələrinə ölkəmizin siyasi səhnəsində yer yoxdur. Eləcə də, xaricdəki anti-azərbaycançı qüvvələrin əlində alət, "oyuncaq" olan sapı özümüzədən olan baltalara cəmiyyətimizdə böyük nifrət var. Çünki erməni lobbisinin pulu ilə öz dövlətinə qarşı şər və böhtan kampaniyası aparılma münasibət belə olmalıdır. Onlar hər hansı iddia, "bəyanat" səsləndirərkən yalnız özləri deyib-özləri eşidirlər. Cəmiyyətimizdə onların heç bir dayağı yoxdur və bundan sonra da olmayacaq".

Dağlıq Qarabağda keçirilmiş qondarma "prezident və parlament seçkiləri" beynəlxalq ictimaiyyətin marağını cəlb etməyib

İşğal olunmuş Dağlıq Qarabağda keçirilmiş qondarma "prezident və parlament seçkiləri" beynəlxalq ictimaiyyətin marağını cəlb etməyib və etməyəcək.

Bunu Trend-ə rusiyalı ekspert Dmitri Solonnikov deyib.

O bildirib ki, "müstəqil dövlət" qismində BMT-nin heç bir üzvü, o cümlədən Ermənistan tərəfindən təyinməyən Dağlıq Qarabağ digər dövlətlərin malik olduğu hüquqlara sahib deyil:

"Bununla əlaqədar olaraq BMT üzv dövlətlərinin rəsmi sənədlərində digər ölkələr üçün qəbul olunmuş seçkilər, prezident, parlament, hökumət kimi siyasi kateqoriyaları çox ehtiyatla qeyd edirlər. Bu, təyinməmiş respublikanın rəhbərliyini ifadə edən formulalara da aiddir. Keçirilmiş "seçkilər" uzun müddət ərzində formalaşmış bu yanaşmanı dəyişməyəcək. Eyni zamanda digər maraqlı nüansa diqqət yetirmək lazımdır:

Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionunda keçirilmiş qondarma "seçkilər" Yerevanda yeni hakimiyyətin dövründə keçirilib və bu prosesi ilk növbədə baş nazir N. Paşinyanın hakimiyyətini möhkəmləndirmək cəhdi kimi nəzərdən keçirmək lazımdır. Onun üçün "Qarabağ klani" ilə mübarizə prinsipial əhəmiyyət daşıyır və qondarma "seçkilər" məhz bu istiqamətdə istifadə olunub. Bu kontekstdə, həmçinin Paşinyanın yanvarın 25-də Qarabağ münasibəsinin nizamlanmasının variantları barədə açıqlaması da uyğunlaşır. O variantlar Ermənistanın indiki siyasi kursu üçün qəbul edilən deyil və ümumiyyətlə, Serj Sarkisyanın adına yazılır.

Hesab edirəm ki, qondarma "seçkilər" Ermənistanda daxili siyasi məsələlərin həlli baxımından maraqlıdır. Yəqin ki məhz buna görə seçki prosesi koronavirus pandemiyasına baxmayaraq təxirə salınmadı. Böyük Britaniyada bələdiyyə seçkiləri, Rusiyada Konstitusiyaya dəyişikliklərlə bağlı referendum təxirə salındı. Amma qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nda bu proses davam etdi. Hər kəs öz qərarını, öz dəyərləri əsasında qəbul edir".

Oğurlanmış kəhrəba otağı tapmaq kimə nəsisib olacaq?

Əvvəli ötən sayımızda

Kəhrəba otağın izlərini yalnız quruda deyil, həm də dənizdə axtarırdılar. Çünki kəhrəba otağın dəniz vasitəsi ilə də Almaniyaya göndərilə biləcəyi barədə müəyyən şübhələr vardı. Belə ki, kəhrəba otaqla bağlı araşdırmalar aparılarkən bəzi şahidlər bu qiymətli yükün 1945-ci il yanvar ayının sonlarında xüsusi yeşiklərlə "Vilhelm Qustloff" gəmisinə yükləndiyini bildirmişdilər. Şahidlərdən birinin dediklərinə görə, adı çəkilən gəminin baş bosmanı Erix Bittner yeşiklərdə rus çarlarına aid olan qiymətli əşyaların olduğunu söyləmişdi. Guya bu yeşikləri açıq dənizdə digər gəmiyə yükləməli imişlər. Müharibə illərində Köniqsberq (indiki Kalininqrad) limanında hərbi gəmidə işləyən digər bir matros müəmmalı yüklə bağlı Şərqi Almaniyada (keçmiş Almaniya Demokratik Respublikası) çıxan "Voxenpost" qəzetinə verdiyi müsahibəsində kapitandan "Vilhelm Qustloff" gəmisindəki yükün açıq dənizdə Bornholm adası sahillərində kiçik yelkenli gəmilərdən birinə yüklənəcəyini və okeanın o biri tərəfinə göndəriləcəyi barədə məlumat eşitdiyini bildirmişdi. 1945-ci il yanvar ayının 30-da yerli vaxtla saat 21.00-da "Vilhelm Qustloff" gəmisini hərbi mühafizə gəmilərinin müşayiəti altında dənizə çıxdı. Lakin gəmi son təyinat yerinə gedib çata bilmədi. Belə ki, yanvarın 30-dan 31-nə keçən gecə "Vilhelm Qustloff" gəmisini sovet sualtı qayıqlarının hücumuna məruz qaldı. Onlar tərəfindən gəmiyə buraxılan 3 torpeda nəticəsində "Vilhelm Qustloff" okean sularına qərç olaraq batdı. Üstündən illər ötdəndən sonra, 1973-cü ildə polyak dalğıcılar batmış "Vilhelm Qustloff"da araşdırma aparmağa başladılar. Onlara Polşa hərbi dənizçiləri və yerli Gəmiqayıma İnstitutunun əməkdaşları da yardım edirdilər. İki illik araşdırmalardan sonra batmış gəmidə kəhrəba otağın izlərini tapmaq mümkün olmadı. Ona görə də araşdırmaçılar bu dəfə Qərbi Almaniyadakı arxivlərdə "Vilhelm Qustloff" gəmisinə həmin dövrdə nələr yükləndiyini axtardılar. Məlum oldu ki, gəmiyə yüklənən yüklər arasında kəhrəba otaqla bağlı hər hansı bir məlumat yoxdur. Onda təbii ki, sual ortaya çıxdı: Əgər kəhrəba

otaq yanmayıbsa və Şərqi Prussiyada gizlədilməyibse, dənizin dibində də basdırılmayıbsa, bəs onda o hara yoxa çıxıb? Bəlkə almanlar bu yükü Qərbə apara biliblər? Amma yükün Qərb ölkələrindən hansısa birinə daşına biləcəyi barədə danışmaq ağlabatan görünür. Çünki həmin vaxt açıq dənizdə və okean sularında sovet və Qərb ölkələri sualtı qayıqları aqalığ edirdilər. Onlar dəniz sularında almanlara aid olan adi bir qayıqı belə məhv edirdilər. Almanların bunu bilib-bilə açıq dənizlə bu qiymətli yükü haraya isə göndərə bilməsinə də bu baxımdan inanmaq çətindir. Üstəlik kəhrəba otaqla bağlı əsas aparıcı fiqurlardan biri hesab edilən A. Rode də Köniqsberqdə qalmış və heç yerə getməmişdi. Bəlkə o yükün Köniqsberqdən çıxarılmaması baxımından bu şəhərdə qalmağa üstünlük vermişdi. Bununla bağlı müəmmalı bir fakt da məlumdur. Belə ki, 1945-ci ilin may ayında sovet sənətsünasları, tanınmış muzey ekspertləri professor Bryusovun rəhbərliyi altında sovet qoşunları tərəfindən işğal edilən Köniqsberqə gəlmişdilər. Doktor Rode də onlara könüllü şəkildə yardım edirdi. Ancaq o, SSRİ-dən olan mütəxəssislərlə işləyərkən nə üçünsə bir dəfə də olsa kəhrəba otağın adını çəkməmişdi. Bir dəfə isə gecə Rode öz keçmiş kabinetində hansısa gizli məlu-

mat olduğu ehtimal edilən sənədlərdən birini yandırmışdı. Müharibə dövründə bu təxribat hesab edilir və dərhal həmin adam yerindəcə güllələnirdi. Ancaq buna görə Rodeyə toxunmadılar. Çünki Bryusov və digər ekspertlər onun yardımına böyük ehtiyac duyurdular. Belə güman etmək olar ki, Rode və onunla çalışan keçmiş muzey əməkdaşları həqiqətən də kəhrəba otağın qablaşdıraraq daşındığı yeri bilməyiblər.

Arxiv araşdırmaları zamanı kəhrəba otaqla bağlı olduqca dolaşmış, biri digərini təkzib edən məlumatlar ortaya çıxmışdı və onların hansının yalan, hansının düz olduğunu bu günə kimi müəyyən etmək mümkün olmayıb. Müharibədən sonra Kox öz memuarlarında yazırdı ki, Köniqsberqdən ona aid olan qiymətli kolleksiyalarla birgə kəhrəba otaq da Almaniyaya daşınıb.

İzlər Almaniyanın qərbinə aparır

Köniqsberqdən kəhrəba otağın digər qiymətli əşyalarla birgə Almaniyanın daxili rayonlarına aparılma bilməsi də kifayət qədər məntiqli görünür. Bununla əlaqədar 1979-cu ildə "Literaturnaya qazeta" yazmışdı ki, Almaniyadan olan adamlardan biri bununla bağlı təkzi-

bedilməz faktlara malikdir. Amma hansı faktlara? Çox təəsüflər olsun ki, sonralar adı çəkilən qəzet bununla bağlı məsələyə aydınlıq gətirmədi. Halbuki bu faktların ortaya çıxarılaraq araşdırılması kəhrəba otağın izini illərlə axtaran SSRİ üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyırdı. Konkret olaraq kəhrəba otağın Almaniyanın içrilərinə daşınmasına gəlinə, arxivlərdə bununla bağlı az da olsa məlumat əldə etmək mümkün olub. Həmin məlumatlardan birində Koxun kəhrəba otağın Almaniyaya daşınması və orada onun üçün yer tapılması üçün Rode-ni Saksoniyaya göndərdiyi məlum olub. Xeyli sonralar Rode-ni bu səfərdə müşayiət edən mühafizəçidən tapılan xüsusi qeydlərdən məlum olub ki, muzey direktoru Köniqsberqə qayıdan kimi kəhrəba otağın və digər qiymətli əşyaların Almaniyaya göndərilməsi üçün hazırlığa başlayıb. Bu məqsədlə xüsusi mühafizə qabiliyyətinə malik olan 25-30 yaşlı hazırlanmışdı. 1945-ci il yanvar ayının 12-də Rode şəhər mədəniyyət idarəsinə məlumat vermişdi ki, kəhrəba otaqdakı əşyaların qablaşdırılması yaxın günlərdə başa çatdırılacaq. Yanvarın 15-də qəsre gələn Ştrausa məlumat vermişdilər ki, kəhrəba otaqdakı əşyalar artıq qablaşdırılıb, ancaq onu haraya göndərəcəklərini bilmirlər. Həmin vaxt Rode Ştrau-

sa demişdi ki, kəhrəba otaqdakı qiymətli əşyaların göndərəcəyi yer barədə səbrsizliklə yuxarıların təlimatını gözləyirlər. Bu işə özlüyündə təəccüb doğurur. Çünki Rode Saksoniyada kəhrəba otaq və digər qiymətli əşyaların gizlədilməsi üçün iki yer müəyyən etmişdi. Ola bilsin ki, bu yerlər Koxun xoşuna gəlməyib. Sonuncu dəfə ağır xəstə olan və artıq son günlərini yaşayan atasından Volfqanq Rode kəhrəba otağın yerini soruşmuşdu. Amma atası kəhrəba otağın təhlükəsiz yerdə olduğunu və ya təhlükəsiz yerdə olacağını söyləyərək onun konkret olaraq harada gizlədildiyini heç cür xatırlaya bilməmişdi. Qeyd edək ki, SSRİ-dən olan mütəxəssislər də həmin dövrdə artıq Rodenin dediklərinə inanmırdılar. Məsələn, professor Biryusov Rode haqqında: "O, şübhəsiz ki, kəhrəba otaq haqqında çox şey bilir, ancaq özünü bilməzliyə vurur. Danışanda yaxşı danışır, ancaq heç cür kəhrəba otağın harada gizlədildiyini bilmir. Məsələn, mən ondan: - Bəlkə də kəhrəba otaq haralarda isə Rastenburq ətrafında gizlədilib? - deyər soruşdum. O, isə dərhal: - Siz onun yerini tapdınız, - deyər şənlənməyə başladı. Mənə elə gəlir ki, o, bizdən nəyi isə gizlədir. Zənnimcə o, qatı faşistdir. Tez-tez içərək sərxoş olur, sanki dünya vecinə deyil. Onun sənətsünas olmasına da şübhəm var. Onun yeri ən yaxşı halda xüsusi düşürgədədir. Ondan bizə ziyandan başqa xeyir dəyməyəcək".

Qeyd edək ki, Alfred Rode və onun həyat yoldaşı 1945-ci ilin qış aylarının birində, çox güman ki, mart ayında müəmmalı şəkildə dünyasını dəyişiblər. Amma bəzi tədqiqatçılar Rodenin 1945-ci ilin sonlarında öldüyünü bildirirlər. Rodenin və həyat yoldaşının nədən ölməsinə gəlinə, onların qızı Lotte ata və anasının o dövrdə Köniqsberqdə tüğyan edən tifdən öldüyünü bildirir.

Bu arada isə qiymətli əşyaların axtarılması ilə məşğul olan komissiya arxiv sənədlərinə əsasən müəyyən etmişdi ki, 1945-ci il yanvar ayının 18-30-u arasında "Koxun kolleksiyası" Köniqsberqdən Türingiyaya göndərilib və "yük" fevralın 9-da təyinat yerinə çatıb.

Davamı var
Əziz Mustafə

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə 2020-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi yekunlarına həsr olunan videokonfrans şəklində keçirilən müşavirə ölkəmizin mövcud vəziyyəti və inkişaf perspektivləri ilə bağlı bir sıra məsələləri göstərdi.

Azərbaycan Prezidenti nitqində bir daha qeyd etdi ki, ölkəmizin 2020-ci ilə uğurla başlayıb və islahatların davam etdirilməsi yaxşı nəticələr verir. İlk iki ayda iqtisadi və sosial göstəricilər müsbət olsa da, mart ayındakı geriləmə koronavirus pandemiyasının yaratdığı şəraitlə bağlıdır. Bu vəziyyət dünyanın bir parçası olan Azərbaycana təsir etsə də, önleyici tədbirlər nəticəsində vəziyyət nəzarət altında saxlanılır. Heç kəsə sirr deyil ki,

məl bilən dövlət xadimi rəhbərlik etməlidir. Necə ki, bunu Prezidentimizin şəxsi nümunəsi təsdiq edir. Hakimiyyətə küçədən gəlmək olmaz. Millət güclü, dövlət isə qüdrətli olmalıdır.

İnkişafımız demokratiya və islahatların davam etdirilməsi ilə bağlıdır

Bir daha təsdiq olundu ki, ölkəmizin inkişafı demokratiya ilə bağlıdır və bundan sonra da demokratik inkişaf istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atılacaq, bu məsələdə dövlət başçımızın güclü siyasi iradəsi var. Siyasi və iqtisadi islahatlar paralel aparıldıqda böyük uğurlar qazanmaq olur. Son illərdə ölkədə aparılan struktur islahatları davam etdiriləcək. Prezident Administrasiyasında, Nazirlər Ka-

tün vasitələrdən istifadə edərək vəziyyəti gərginləşdirməkdir. Siyasi mübarizədə söyüş və təhqiri vasitə kimi seçən və xarici qüvvələrə bel bağlayan bu şəxslər hesab edirlər ki, ölkəmiz və millətimiz üçün nə qədər pisdirsə, onlar üçün o qədər yaxşıdır. Belə mövqedə olanları xalq yaxına buraxarmı? Cavab aydındır! Onların "narıncı inqilab" etmək, "ərəb baharı"ni ölkəmizə gətirmək kimi niyyətləri unudulmayıb. İndi isə koronavirus pandemiyasının yaratdığı şəraitə sevinən bu qruplaşmanın mövqeyini millət görür və onları qəbul etmir. Həmin şəxslərin düçar olduğu isterika bununla bağlıdır. Deməli, Azərbaycan Prezidentinin nitqindən alınan növbəti dərs ondan ibarətdir ki, cəmiyyət

rətdir ki, Azərbaycanın bu günü və gələcəyi əsas ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və bu gün dövlət başçısı tərəfindən yürüdülmüş siyasətlə bağlıdır.

Ermənistan vuruşan diplomatik-siyasi zərbə

Azərbaycan Prezidenti nitqində Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində yaradılmış Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair həqiqətləri Münxen Təhlükəsizlik Konfransında geniş auditoriyaya çatdırmasını xatırladı. Bir daha göstərdi ki, erməni təbliğatı saxtakarlıq, yalan, mifologiya üzərində qurulub, Azərbaycanın mövqeyi isə tarixi sənədlərə, reallıqlara və beynəlxalq hüquqa əsaslanır.

Ermənistanın Azərbaycan

zahürü

Prezident İlham Əliyev qondarma "seçkiləri" pisləyən beynəlxalq təşkilatların arasında 20 il ərzində Azərbaycanı qaralamaq, şər, böhtan atmaq, nüfuzdan salmaq üçün əlindən gələni əsirgəməyən Avropa Şurası, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının adının olmadığına diqqəti yönəltdi. Birmənalı olaraq bildirdi ki, onların qəbul etdikləri qətnamə və qərarlar kağız parçasından başqa bir şey deyil. O təşkilatın Azərbaycanla bağlı məruzəçilərin susduqları vurğulandı. Açıq şəkildə bildirildi ki, kiçik bir hadisə baş verən kimi ölkəmiz haqqında yalan, böhtan uyduranlar bundan sonra Azərbaycan üzrə məruzəçi olmaq üçün mənəvi

İnkişafımız demokratiya və islahatların davam etdirilməsi ilə bağlıdır

əgər vaxtında addımlar atılmasaydı, bu gün xəstələrin sayı on minlərlə ola bilərdi.

Bu barədə Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qafqazşünaslıq İnstitutunun direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Musa Qasımlı AZƏRTAC ilə fikirlərini bölüşüb.

Koronavirus pandemiyası və Azərbaycan nümunəsi

Təsədüfi deyil ki, bir sıra ölkələr koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə Azərbaycan təcrübəsindən istifadə edirlər. Görülən tədbirlər bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan dövlətinin başlıca məqsədi insanların sağlamlığını və həyatını qorumaqdır. Buna görə Azərbaycan vətəndaşları Prezidentimizə minnətdarlıq edirlər.

Pandemiyanın Azərbaycan iqtisadiyyatına mənfi təsiri etdiyi hamıya bəllidir. Beynəlxalq maliyyə qurumları bu pandemiya-dan yarana biləcək böhranın 2008-2009-cu illərin böhranından daha da ağır olacağını bildirirlər. Artıq Beynəlxalq Valyuta Fonduna və Dünya Bankına 150-dən çox ölkə yardım üçün müraciət edib. Bu ölkələrin bir çoxunun davamlı müstəqil dövlətçilik tarixi bir neçə əsrə gedib çıxır. Azərbaycanın adının həmin siyahıda olmaması ölkəmizdə dövlət başçımızın həyata keçirdiyi siyasətin düzgünlüyünü göstərir və bir daha təsdiq edir ki, uğurlu inkişaf üçün iqtisadiyyat dayanıqlı olmalıdır. Deməli, Azərbaycan Prezidentinin nitqindən alınan başlıca dərs ondan ibarətdir ki, ölkəyə millət öz ətrafında birləşdirib irəli aparan, qüdrətli, müdrik, yüksək intellektual, dünya işlərini mükəm-

binetində, parlamentdə böyük kədr dəyişiklikləri edilib. Dövlət başçısının islahatlar xətti Azərbaycan vətəndaşları tərəfindən bəyənilir. Bu baxımdan parlament seçkiləri demokratik inkişaf istiqamətində atılmış növbəti addım oldu. Cəmiyyətdə fikir müxtəlifliyinin olması normal haldır, tarixən həmişə olub, bu gün var, bundan sonra da olacaqdır. Lakin dövlətçilik maraqları hamını birləşdirməli, mövqeyi aydın və birmənalı olmalıdır.

Dövlətimizin başçısının nitqində siyasi sistem islahatları üçün dialoqun vacibliyi bir daha göstərildi. Heç kəsə sirr deyil ki, bizim gücümüz birliyimizdə olsa da, bu gün birliyimizi pozaraq milli-dövlət maraqlarına qarşı çıxanlar vardır. Dialoqdan imtina edənlər əslində iqtidara qarşı yox, dövlətimizə, millətimizə qarşı adət-ənənələrimizə yad olan üsullarla mübarizə aparırlar. Onların başlıca məqsədi bü-

yətdə fərqli siyasi baxışların olmasına baxmayaraq, milli-dövlət maraqlarının qorunmasında vətəndaşlar, ictimai-siyasi təşkilatlar daim bir yerdə olmalı, onun əleyhinə olanları isə cəmiyyət özündən tamamilə təcrid etməlidir. Millətimizin və dövlətimizin bu günü və gələcəyi özümüzdən, milli birliyimizdən, Prezidentin rəhbərliyi altında dövlətimizin ətrafında sıx birləşməyimizdən asılıdır.

Dünyada Azərbaycana böyük maraq

Prezidentimiz nitqində göstərdi ki, əməkdaşlıq üçün açıq olan Azərbaycana dünyada böyük maraq var, ölkəmizlə əməkdaşlıq etmək, sərmayə qoymaq istəyənlərin sayı artır. Bu, sadəcə maraq deyil, Prezident İlham Əliyevə və onun liderliyində Azərbaycan dövlətinin bu günü və gələcəyinə olan etimad və inamla bağlıdır. Deməli, nitqdən alınan növbəti dərs ondan ibar-

torpaqlarını işğal etməsi nəticəsində yaradılmış qondarma qurumda "keçirilmiş qondarma "prezident" in qondarma "seçkiləri"ni bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatların tanımadığını bəyan etmələri, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri olan ABŞ, Fransa, Rusiyanın, ATƏT Parlament Assambleyası, Avropa İttifaqı, hətta Avropa Parlamenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı və Türk Şurasının verdikləri açıqlamalar Ermənistan vuruşan növbəti beynəlxalq diplomatik-siyasi zərbə oldu. Deməli, Prezidentimizin nitqindən alınan daha bir dərs ondan ibarətdir ki, bizim hər birimiz Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində yaradılmış Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair həqiqətlərin dünyaya çatdırılmasında fəal olmalı, milli-dövlət maraqlarımızı qətiyyətlə qorumağı bacarmalıyıq.

İkili standartların konkret tə-

haqlarını itiriblər. Çirkin bəyanatların arxasında heç də Azərbaycanda demokratiya, insan haqlarının qorunması məsələsi deyil, Azərbaycanı qaralamaq, şantaj etmək, nüfuzdan salmaq və maraqlarına zərbə vurmaq məqsədi dayanır. Deməli, Azərbaycan Prezidentinin nitqindən çıxarılan dərslərdən biri ondan ibarətdir ki, millətimiz ona bəd-xah münasibət bəsləyənləri yaxından tanımalı və qətiyyətli olmalıdır.

Dildə, fikirdə və işdə birlik

Dövlət başçımızın nitqi türk dövlətləri ilə əlaqələrin bu gün və gələcəkdə də inkişaf etdirilməsinin vacibliyi baxımından əhəmiyyətli oldu. Məlum olduğu kimi, keçən ilin oktyabr ayında bu təşkilatda sədrliyi öz üzərinə götürən Azərbaycanın təşəbbüsü ilə ötən günlərdə Prezidentin sədrliyi altında videokonfrans şəklində Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının fövqəladə zirvə görüşü keçirildi. Türk Şurası hələlik dünyanın yeganə təşkilatıdır ki, dövlət başçıları səviyyəsində koronavirusla bağlı zirvə görüşü keçirib. Görüş çərçivəsində səslənən fikirlər, qarşılıqlı dəstək, həmrəylik, qəbul edilmiş Yekun Bəyannamə bir daha göstərdi ki, bu təşkilatın yaxşı gələcəyi var, ağır gündə türk dövlətləri və xalqları bir-birinin yanındadırlar. Bununla da Prezident İlham Əliyev dildə, fikirdə və işdə birliyi belə çətin şəraitdə reallaşdıraraq bütün türk dövlətləri və xalqlarına örnək verdi. Deməli, Prezidentimizin nitqindən alınan növbəti dərs ondan ibarətdir ki, türk dövlətləri və xalqları arasında sıx əməkdaşlıq, fəaliyyət birliyi zəruridir və davam etdirilməlidir.

Təhsil haqqı xərcləri dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödəniləcək tələbələrin siyahısı ilə bağlı ADNSU-da "qaynar xətt" yaradılıb

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin sosial baxımdan həssas əhali qrupuna aid edilən ailələrin üzvü olan tələbələrin təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsinə dair qərarının icra olunması ilə əlaqədar Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində (ADNSU) "qaynar xətt" yaradılıb.

Universitetdən Azərtaqa bildirilib ki, bu qərar ilə tanış olduqdan və göstərilən kateqoriyaya uyğun olduqları qənaətdə olan tələbələr və valideynlərdən ADNSU-nun Tədris-Metodiki Şöbəsinin tms@asoiu.edu.az elektron ünvanına sosial baxımdan həssas əhali qrupuna aid edilən ailə olduqlarını təsdiqləyən sənədləri göndərmələri xahiş olunur.

Xatırladaq ki, qərara əsasən, Azərbaycan Respublikasının təhsil müəssisələrində normativ təhsil müddətində ödənişli əsaslarla əyani təhsil alan (təkrar ali və orta ixtisas təhsili istisna olmaqla) və sosial baxımdan aşağıdakı həssas əhali qrupuna aid edilən ailələrin üzvü olan tələbələrin 2020-ci ildə tədris semestrləri (yarımillikləri) üçün təhsil haqqı xərcləri dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödəniləcək:

- ünvanlı dövlət sosial yardımı alanlar;
- hər iki valideyni (tək valideyni olduqda isə həmin şəxs) və ya qanuni nümayəndələri aşağıdakı kateqoriyaların hər hansı birinə aid olanlar:
- I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslər;
- işsiz kimi qeydiyyatda olanlar;
- yaşa görə əmək pensiyaçıları;
- yaşa görə sosial müavinət alanlar.

Qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin qərarı 2020-ci təqvim ilini (2019/2020-ci tədris ilinin II semestri və 2020/2021-ci tədris ilinin I semestri) əhatə edir. ADNSU-da qeyd olunan kateqoriyaya aid olan və təhsil haqqını artıq ödəmiş tələbələrə ödədikləri məbləğin geri qaytarılması ilə əlaqədar tələbələrin siyahısının hazırlanmasına da başlanılıb.

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası yeni layihəyə start verib

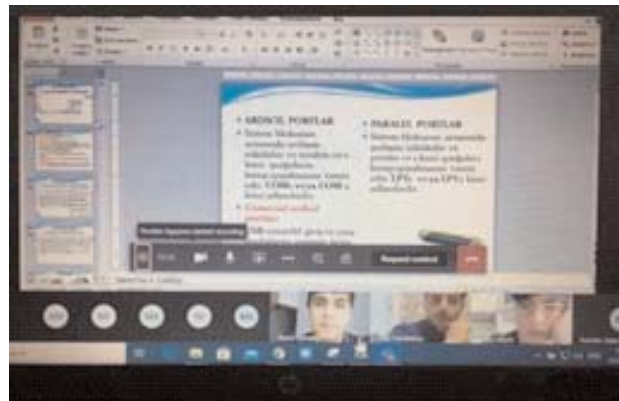

Dünyada hökm sürən koronavirus (COVID-19) pandemiyası səbəbindən Azərbaycan Respublikasında tətbiq olunan xüsusi karantin rejimi və bununla əlaqədar sosial təcrid tədbirlərinin gücləndirilməsi elm və sənət sahələrində fəaliyyət göstərən bir çox yaradıcı insanlar üçün virtual şəkildə müasir informasiya və yüksək texnologiyalar vasitəsilə yeni-yeni layihələr hazırlayıb ictimaiyyətə təqdim etməsinə şərait yaradıb. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin

"Mədəniyyət" kanalı ilə birgə həyata keçirdiyi "Bizi birləşdirən mədəniyyət" layihəsinin konsepsiyasına uyğun olaraq, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası professor-müəllim heyətinin elmi-yaradıcılıq fəaliyyətinin virtual nümayişini nəzərdə tutan "Biz varıq və biz birlikdəyik" devizi ilə layihəyə start verib.

Xoreoqrafiya Akademiyasından verilən məlumatda bildirilib ki, layihə çərçivəsində bu təhsil ocağının müəllimlərinin elmi nailiyyətləri və yaradıcılığını əks etdirən ustad dərsləri, mühazirə və seminarlar, konsert proqramlarının nümayişi, "Bədii təhsilin aktual problemləri" mövzusunda VII respublika elmi-nəzəri onlayn konfransın, eləcə də "Yallı-birliyin rəmzi olan rəqs" fləşmobunun keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan Universiteti "Microsoft Teams" platformasına qoşulmaqla dərsləri davam etdirir

Azərbaycan Universitetində dərslər Təhsil Nazirliyinin tövsiyə etdiyi "Microsoft Teams" platformasına qoşulmaqla onlayn rejimdə davam etdirir.

Universitetdən verilən məlumatda bildirilib ki, riyaziyyat və informatika kafedrası müəllimlərinin bakalavr və magistratura pilləsində apardıqları dərslərdə tələbələr fəal iştirak edərək dərslərin məsafədən təşkilinin interaktivliyinə töhfə verirlər.

Məktəblilər arasında şahmat üzrə keçiriləcək onlayn Qran-Pri turnirinin vaxtı açıqlanıb

Aprelin 19-26 tarixlərində "Təhsil" Respublika İdman Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə 17 yaşadək şahmatçılar arasında onlayn Qran-Pri turniri keçiriləcək. Turnirdə 2003-cü il təvəllüdü və daha kiçik yaşlı məktəblilər, o cümlədən Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaq-gənclər idman-shahmat məktəblərinin və şahmat klublarının şahmatçıları iştirak edə bilərlər.

Təhsil Nazirliyindən verilən məlumata görə, oyunlar www.chess.com internet portalı üzərindən 6 seçmə və final olmaqla 7 mərhələ üzrə keçiriləcək. Məktəbli şahmatçıları həvəsləndirmək məqsədilə hər seçmə mərhələnin birində milli yığma komandamızın üzvlərindən bir nəfər fəxri üzv kimi yarışa qatılacaq. Belə ki, məktəblilər Rauf Məmmədov, Eltac Səfərlı, Namiq Quliyev, Türkan Məmmədova, Ülviyyə Fətəliyeva və Gülnar Məmmədova kimi şahmatçılarla mübarizə aparmaq imkanı əldə edəcək. Hər seçmə mərhələ oyunlarına qatılan fəxri üzvlərin adı ilə adlandırılacaq və onların yarışdakı nəticələri müsabiqədən kənar hesab

olunacaq. Qeyd edək ki, onlayn formatda yarış koronavirus infeksiyasının ölkəmizdə yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması məqsədilə bütün təhsil müəssisələrində tədris, təlim-tərbiyə prosesi müvəqqəti olaraq dayandırıldığından məktəblilərin ev şəraitində vaxtlarını daha da səmərəli keçirməsi, onların müasir texnologiyalardan istifadə etməklə yarış təcrübələrinin artırılması üçün təşkil edilir.

Onlayn keçiriləcək Qran-Pri turnirinə dair müvafiq məlumatlar Təhsil Nazirliyinin saytında yerləşdirilib.

Virtual keçirilən beynəlxalq olimpiadada 4 azərbaycanlı məktəblisi iştirak edəcək

Niderlandda keçirilməsi planlaşdırılan IX Beynəlxalq Avropa Qızlar Riyaziyyat Olimpiadası (EG-MO2020) COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar virtual şəkildə təşkil olunub. Təhsil Nazirliyindən verilən məlumatda bildirilib ki, builki olimpiadaya dünyanın 52 ölkəsindən 205 şagird qatılıb. Bu il sözügedən olimpiadada Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin X sinif şagirdi Ləman Ağazadə və XI sinif şagirdi Zəhra Bayramlı, Bakı şəhəri 257 nömrəli məktəbin VIII sinif şagirdi Fidan Qarayeva və Humanitar fənlər təmayüllü liseyin X sinif şagirdi Aysun Bayramlı ölkəmizi təmsil edirlər. Həmin məktəblilər karantin dövründən əvvəl Beynəlxalq olimpiadalar hazırlıq mərkəzinin şagirdləri arasında keçirilən seçmə imtahanlarının nəticələrinə əsasən müəyyən edilmiş olimpiada aprelin 21-dək davam edəcək.

Qeyd edək ki, ölkəmiz artıq 4-cü dəfədir ki, bu elm yarışında təmsil olunur. Ötən il baş tutan Avropa Qızlar Riyaziyyat Olimpiadasında komandamız bir bürünc medal əldə edib.

BŞTİ tərəfindən təşkil olunan onlayn rəsm müsabiqəsi davam edir

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsi (BŞTİ) tərəfindən təşkil olunan rəsm müsabiqəsi onlayn qaydada keçirilir. BŞTİ-dən verilən məlumatda bildirilib ki, "Böyük zəfərin başlanğıcı" mövzusunda həsr olunmuş müsabiqəyə 1500-ə qədər rəsm işi təqdim olunub. Müsabiqə BŞTİ-nin tabeliyində olan ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri və məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinin dərnek üzvləri arasında təşkil olunub. Mövcud tibbi-profilaktik vəziyyət nəzərə alınaraq onlayn keçirilən müsabiqənin əsas məqsədi şagirdlərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi işinin davamlı təşkilinə nail olmaq, onların bədii-estetik zövqünü formalaşdırmaq, xüsusi istedadla malik uşaqları üzə çıxarmaq, onların yaradıcılıq səviyyələrinin yüksəldilməsinə dəstək verməkdən ibarətdir. İki mərhələdən (rayon, şəhər) ibarət müsabiqə üç yaş qrupu üzrə (6-9, 10-14 və 15-18 yaş kateqoriyası) keçirilib. Müsabiqənin rayon mərhələsində hər kateqoriya üzrə 2 nəfər olmaqla, ümumilikdə 6 iştirakçı, şəhər mərhələsində isə hər kateqoriya üzrə 3 nəfər olmaqla, ümumilikdə 9 iştirakçı (3 nəfər I yer, 3 nəfər II yer, 3 nəfər III yer) qalib seçiləcək. Yekun mərhələdə hər kateqoriya üzrə fərqlənən 5 iştirakçı, ümumilikdə 15 nəfər tərifnamə ilə təltif ediləcək. Yekunda qalib seçilmiş rəsm işlərinin orijinalının təqdim olunması tələb edilə bilər. Rəsm işləri münisiflər heyəti tərəfindən qiymətləndiriləcək. Qaliblərə BŞTİ tərəfindən diplom və hədiyyələr təqdim olunacaq.

Elmin Nuri

Dövrünün tanınmış filosofu olan Ömər Xəyyamın keçmişdə yaşamış xeyli məşhurun əksinə olaraq doğum tarixi dəqiq bilinir. O, 18 may 1048-ci ildə Cənubi Azərbaycanda dünyaya gəlib.

Filosof kimi məşhurlaşsa da, riyaziyyatı, astronomiyayı da dərinlən öyrənib. Elmin müxtəlif istiqamətlərinə aid 18 əsəri gəlib çatıb. O, ziddiyyətli şəxs olub. Belə ki, bəziləri onun zəkasını Əl-Biruni və İbn Sina ilə müqayisə edir. Bəziləri isə onun sadəcə, mey düşkünü olduğunu, eys-ışrətə meyl etdiyini söyləyirlər. Əslində isə Ömər Xəyyam sərxoş, Allahı danan, dinsiz biri olmayıb.

Sadəcə sovet ideologiyasında bu şəxsi araşdırırlar Şərq dühalarını özlərinə sərf edən şəkildə təqdim etmişlər.

Araşdırmalar zamanı məlum olub ki, Ömər Xəyyamın adına çıxarılan, dinsizliyi təbliğ məqsədilə yazılan rübailərin əksəriyyəti onun qələminin məhsulu deyildir.

Ömər Xəyyamın araşdırmaçılarından olan Sadiq Hidayət yazıb ki, filosofdan sonra eys-ışrət şairlərinin, yazıçıların çoxu şəriət cəzasından qaçmaq üçün öz əsərlərini onun adından yazıblar.

Onun əsərləri daha çox fəlsəfə, cəbr, həndəsə, astronomiya elmlərini əhatə edir. Hət-

Böyük elmi işləri oğurlanan, sərt rübailər isə adına sığınan Ömər Xəyyam

ta musiqi və mineorologiyaya marağı olmuş, bu istiqamətlərdə də əsər yazmışdır. Əsərlərini 2 dildə - ərəb və fars dillərində yazıb. Yaşadığı zamanda məşhur vəzir Nizamilmülk və Həsən Səbbah ilə eyni müəllimdən dərs alıblar. Bəs "Xəyyam" təxəllüsünü niyə götürüb?

Xəyyam təxəllüsünü atasının çadırçılıq peşəsindən götürüb. Ömər Xəyyam öz doğum tarixini araşdırıb dəqiq vaxtı göstərib.

Şərqdə uzun müddət yaddaşlardan silinən Xəyyam rübailəri Avropaya Edvard Fitsjeraldın tərcümələri ilə qədəm qoyur və görünməmiş uğur əldə edir.

Ömər Xəyyam həm də bütün dövrlərin ən böyük riyaziyyatçılarından biri olmuşdur. "Riyazi problemlərin nümayişinə dair" traktatı ilə riyaziyyat elminin inkişafına misilsiz töhfələr vermişdir. Bu əsərində Xəyyam üçdərecəli tənliklərin həllini ilk dəfə həndəsi yolla - hiperbola ilə dairənin kəsişməsindən almışdır. Onun Günəş sisteminin heliosentrik nəzəriyyəsini Kopernikdən çox-çox əvvəl irəli sürməsi də bildirilir.

Məktəblərdə tədris olunan Paskal üçbucağı termini fransız riyaziyyatçısı Blaise Paskalın adı ilə çıxsa da, əslində Ömər Xəyyam tərəfindən kəşf olunub.

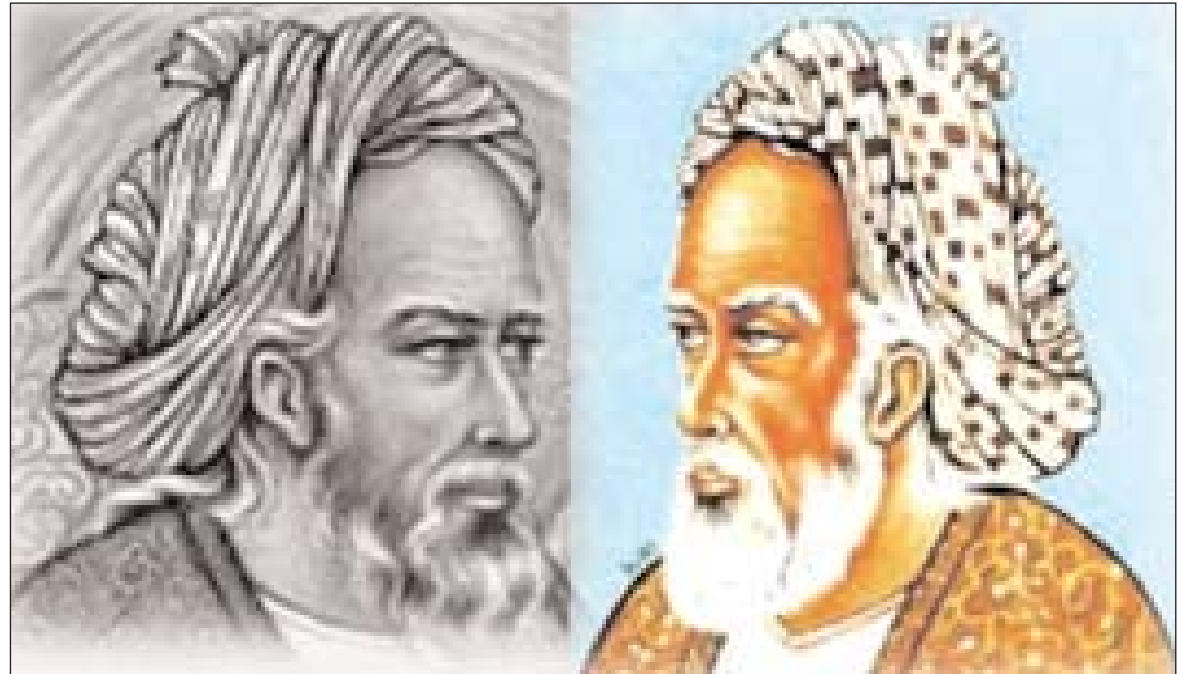
İsfahandakı elmi fəaliyyəti dövründə Ömər Xəyyam fəlsəfə problemləri ilə də məşğul olurdu. O, İbn-Sinanın bö-

yük elmi irsini diqqətlə öyrənirdi, bir neçə əsərini ərəb dilindən fars dilinə çevirmişdi. Ömər Xəyyam ilk fəlsəfi əsərini - "Varlıq və zərurilik haqqında traktat"ı 1080-ci ildə yazmışdı. Onun traktatları fəl-

Xəyyam evlənməyib, qapalı həyat tərzi keçirib. Onu anlaya bilməyən, yaxud anlamaq istəməyən ruhanilərin daimi təqiblərindən həmişə qorxu içində yaşayıb. Onun ölüm tarixi təqribən 1123-cü

qarşısında xidmətimdir". Bununla da canını tapşırıb.

Ömər Xəyyam yaxınlarına deyirmiş ki, "Qəbrim elə yerdə olacaq ki, yaz fəslində əsən meh onu çiçəklərə qərq edəcək". Doğrudan da, belə olub.

səfənin ayrı-ayrı vacib məsələlərinə toxunur. Xəyyam yazılarında yığcamlığı üstün tutub, az sözlə tutarlı fikirlər söyləməyi lazım bilib. Ona görə də əsərlərinin hamısı lakonik, bəzən bir neçə səhifədən ibarət olub.

Rübailərində daha çox dünya, mənəviyyat, dövlət, xalq mövzularına toxunub. Onların sayı 158-dir. Ancaq onun adına çıxarılan rübailərin sayı 1000-i ötür. Ömər Xəyyamın vəfatı ilə bağlı maraqlı rəvayət var.

İlə düşür. Şair ömrünün son günlərini İbn Sinanın "Şəfa" əsərini oxumaqla keçirib. "Şəfa"nın ilahiyyat hissəsinə çatanda diş çöpünü vərəqlərin arasına qoyub və yanındakılara vəsiyyət etməkdən ötrü lazımı adamları çağırmaq tapşırığı verir. Bütün günü heç nə yeməyib, heç su da içməyib. Axşam namazını başa çatdırdandan sonra səcdəyə gedərək deyib: "Ay Allah, Sən bilir-sən ki, mən Səni imkanım daxilində dərk etmişəm. Məni bağışla, mənim idrakım Sənin

Qonşu bağın armud və qaysı ağaclarının qəbiristanlıq hasarından sallanan güllü-çiçəkli budaqları böyük mütəfəkkirin qəbrinə çətir tutmuş.

Ömər Xəyyamı sərxoşluqda, dinsizlikdə günahlandıranların tutarlı cavabı belə olar ki, yüzdən çox rübaisi olan, 18 müxtəlif əsər müəllifi, astronomiya, musiqi, riyaziyyat və s. sahələrdə mütəxəssis olan biri eys-ışrət həyat keçiribse, bütün bu uğurlara nə zaman imza atıb?! Bunu düşünmək lazımdır.

Müəmma

Müəllif bu yazısında indiyə qədər Nobel alan qadınların statistikasını təqdim edir. Buradakı rəqəmlərin azlığı sizi də təəccübləndirə bilər.

Nobel Komitəsinin son illərdə verdiyi qərarlar dünya mediası tərəfindən mübahisə predmeti kimi dəyərləndirilir. Belə qərarlardan biri də fizika, tibb-fiziologiya, kimya və iqtisadiyyat nominasiyalarında Nobel mükafatının uzun illərdə ki, qadınlara verilməməsidir.

Sülh və Ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatında qalib qadınların olmasına baxmayaraq, yerdə qalan nominasiyalarda üstünlük böyük çoxluqla kişilərin tərəfindədir.

Fizika üzrə Nobel mükafatı və qadınlar 1903-cü ildən bu yana Nobel mükafatı-

Nobel mükafatı qadın alimlərdən niyə üz döndərmiş?

na cəmi iki qadın alim layiq görülüb. İndiyə qədər 203 alim fizika sahəsində Nobel mükafatına sahiblənib. Onların arasında cəmi iki qadının olması çox təəccüblüdür. Həmin qadınlar Mariya Mayer (1963) və məşhur alim Mariya Küridir.

Fizika nominasiyasında məşhur fizik, dünya fizika elminin canlı əfsanəsi sayılan Vera Rubinin hələ də Nobel mükafatına layiq görülməməsi çoxları tərəfindən təəccüblə qarşılanır.

Hətta dünyanın bir çox

universitet və elmi mərkəzləri sosial şəbəkələrdə "Nobel for Rubin" adı altında virtual təbliğata başladılar. Lakin bunun da xeyri olmadı. Qalaktikaların hərəkəti və fırlanmasının, eləcə də bu hərəkətin bəzi fəsadlarını aşkara çıxaran 88 yaşlı fizik qadın yenə də mükafatsız qaldı.

Kimya sahəsində də Nobel alan qadınların sayı fizik qadınlardan o qədər də çox deyil. Nobel tarixində 171 kimyaçıya bu mükafat təqdim olunub ki, onlardan da

yalnız 4-ü qadındır. Fizika üzrə Nobel qalibi olan Mariya Küri kimya sahəsində də bu mükafata sahiblənməklə dünyada ilk imza atmış oldu.

Onun qızı İren Küri dünya tarixində Nobel mükafatına layiq görülən ikinci qadın kimyaçıdır. Doroti Holdkin (1964) və Ada Yonat (2009) Nobele layiq görülən son kimyaçı xanımlardır.

Qeyd edək ki, Nobel mükafatı eyni ildə bir nominasiyada ən çox üç adama verilə bilər. Qadınların fizika və

kimya nominasiyasında nə üçün bu qədər az fərqlənməsinin isə konkret bir cavabı yoxdur. Nobel Komitəsi elm dünyasında cins faktorunun heç bir önəm daşmadığını, sadəcə, elə elmi kəşflər var ki, onları dəyərləndirmək üçün on illərlə vaxt sərf olunduğunu qeyd edirlər. Üstəlik sonda mükafatın təqdim edilib-edilməməsi də dəqiq deyil. Ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatını isə indiyə qədər 14 qadın alıb ki, bu da o biri nominasiyalara baxanda yüksək göstəricidir.

Rəhim Mehnət

ÜZÜNÜN ÜSTƏ

Günəş olub həyatıma doğanım,
Sənsən ilham pərim, sözümlün üstə.
Sevinc verib, qəm-kədəri boğanım,
Demərem qaşın var gözünün üstə.

Məni məndən alıb, aparən səni,
Çəkib xəyalımı qoparan səni.
Hər gecə yuxuda taparam səni,
Qoymaram yanasan közümlün üstə.

Söz vermişəm, and içmişəm düzünə,
Ömür böyü düz baxaram gözünə.
Bir telini dəyişməyəm yüzünə,
Xəyalın baş qoyar dizimin üstə.

Yadlar baxıb bizə, köksün ötürüb,
Bu sevgi günahın Tanrı götürüb.
Nur yağışda sənə pənah gətirib,
Söykərem üzümü üzünün üstə.

SEVDİM

Mən səni payızın son aylarında,
Yarpaqlar xəzənə dönəndə sevdim.
Ömrümün dağılmış, viran çağında,
Ocağım köz olub, sönəndə sevdim.

Yellənir küləkdə həsrət zəmisini,
Dalğalar qoparan nisgil dəlisi.
Həyat dənizində, hicran gəmisini,
Lövbərin sulara salanda sevdim.

Aşınıb qayalar, qopub mamırdan,
Su axır önümə, lildən, çomurdan.
Don vurmuş ağacın üstündə olan,
Çiçəklər dalında solanda sevdim.

Ləpələr sahili vurub, yuyanda,
Gözündə kiçik sevgi duyanda.
Mən sənle ilk dəfə rastlaşdığım da,
Qarşıma çıxdığın o anda sevdim.

Şəhanə Müşfiq

RUH AĞRISI

Köynəyimin söküyünü
özüm də tikə bilərəm,
Amma arzularımın söküyünə
heç bir iynə kar etmir...
Küləyin sovurduğu saçlarını
özüm də daraya bilərəm,

Sovrulan xəyallarımı bir araya
yığacaq daraq tapmıram...
Qanayan əlimi bağlayacaq
yara bantım var,
Ürəyimdən axan qanı
silməyə əlim yetmir...
Başımın ağrısına ağrıəkəsi çoxdur,
Ruhum ağrıtında çərəm tükənir...
Ac və susuz quşlar üçün
pəncərəmə dəndə, su da qoymuşam,
Özümə vüsəlinə ac, susuzam...
Yeri, göyü, Günəşi, insanları,
kainatı təsvir edəcək
Minlərlə söz bilərəm,
Sənsizliyi anladacaq bir
söz belə yoxdur lüğətimdə.
Hər kilometrərlə yol gedirəm,
Səndən getməyə bir buğda dənəsi
qədər yol qət edə bilmirəm...
Yox, indi də pis deyiləm,
Amma gəlsən...
Amma gəlsən...
Gələ bilsən...

Faiq Hüseyinbəyli

KOR YUXULARIM

Nağıldan-nağıla ötürür məni,
Alma yuxularım, nar yuxularım.
Ömrümü yarıda qoyub gəlmişəm,
Divlərə qismətdir, bar yuxularım.

Nə zaman dolacaq eşq həvəsinə,
Nə zaman səs verər könül səsinə?
Üşüyür hər axşam qəm havasında,
Yağış yuxularım, qar yuxularım.

Demə ötüb keçər bir gün bunlar da,
Təki xoşbəxt olum boş yuxularda.
Hər səhər pak olur axar sular da,
Sənsizlik adına yar yuxularım.

Bu axar sular da durular nə vaxt?
Gözlərim yollardan yağılar nə vaxt?
Nə zaman dil açar, çin olar nə vaxt?
Bu lal yuxularım, kor yuxularım.

Söz-sözə, səs-səsə kəsən kəsəndi,
Nə sözə yatandı, nə səs kəsəndi.
Könül diksindirən, nəfəs kəsəndi,
Daş qəfəs kimidir, dar yuxularım.

Mən ki, çəkdiyimi bilib çəkmişəm,
Ağlayıb çəkmişəm, gülüb çəkmişəm.
Gecəyə, gündüzə bölüb çəkmişəm,
Fikrimi... Nə yaxşı var yuxularım.

Gülnarə İsrəfil

ELƏ BİL

Neçə gündür öyünürəm, ay ana,
Həyat mənə qonaq gəlib elə bil.
Boyumdadır, dünya boyda "kətanım",
İlmə-ilmə sınaq gəlib, elə bil.

Kətanıma günüm, ayım hörülüb,
Fəsilərim naxışlanıb, döyülüb.
Ömür adlı körpə balam böyüyüb,
Ölüm adlı qınaq gəlib, elə bil.

İtirmişəm ürəyimin səmtini,
Yükləmişəm tələyimə bəxtini.
Varlığımıza sel gətirib dərini,
Gözlərimə bulaq gəlib elə bil.

ÖZÜMÜ TAPA BİLMİRƏM

Sənə tərəf yeriyirəm,
Hər gün bir az əriyirəm.
Danışırım, kiryirəm,
Sözümü tapa bilmirəm.

İçimə qəm yeli əsir,
Götürür ömrümü, əsir.
Göz yaşım ovcumu kəsir,
Gözümü tapa bilmirəm.

Ələlib daşdan yuxarı,
Kırpıkdən, qaşdan yuxarı.
Doluram başdan yuxarı,
Özümü tapa bilmirəm.

Qoşqar Qaraçaylı

NECƏSƏN?

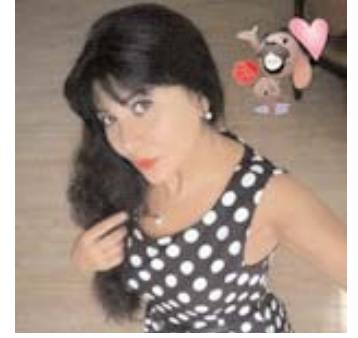
Sevgimizə həsrət donu biçənim,
Məni sevir özgəsinə köçənim.
Gündə min yol ürəyimdən keçənim,
İldə bir yol görmədiyim, necəsən?

Çətin daha o od-ocaq qalana,
Duman çöküb, qar ələlib yoluna.
Dərdiyim yaz güllərini yoluna,
Gəlib sərə bilmədiyim, necəsən?

Yoxluğuna uşaq tək ağladığım,
Hər sözünü könlümdə saxladığım.
Məhr salıb, gül kimi qoxladığım,
Ürək edib dərmədiyim, necəsən?

Sənsiz kiməm, sənsiz axı nəçiyəm?
Kiçilmişəm, kiçiklərdən kiçiyəm.
Soruşma heç, daha məndən necəyəm,
Sən necəsən, yerim, göyüm, necəsən?

Səhifəni hazırladı: İsa Rəvan

Şükufə Məmmədova

EY RƏSSAM

Mən onun nazını çəkəndə gizli,
O mənim qəlbimə dağlar çəkirdi.
Ayağı altına güllər düzürdüm,
O isə yoluma tikan əkirdi.

Sən onu canlandır rəsmlərində,
Süzgün baxışlar çək, qara tellər çək.
Doğma baxışlarla baxsın gözüme,
Amma əllərimdə ögey əllər çək.

Ey rəssam, çəkdiyim bu ağrıları,
Çəkməyə mürəkkəb yetərmə, sən de?
Mürəkkəb yetmə də, həyatın yetməz,
O firça bu qəmi çəkərmə, sən de?

Sən çəke bilərsən dalğalı dəniz,
Amma çəkdiyimi çəke bilməzsən.
Sən çəke bilərsən göz yaşlarını,
Mənim tək göz yaş tökə bilməzsən.

Çəkdiyim həsrət çəkmək istəsən,
Bir ürək rəsmi çək, bir ox rəsmi çək.
Çəkdiyim ox gəlib ürəyi deşsin,
Ürəkdən torpağa qan axsın tək-tək.

Ey rəssam, fırçanı atma əlindən,
Sən öz rəsmini çək, mən öz dərdimi.
Ümidlə yaşayıb gözləyəcəyəm,
Bəlkə də nə vaxtsa bildi qədrimi.

Rəvan Cavid

PAYIZ TƏKİYƏM

Nə yağış bizimdi, nə də bu şəhər,
Yağış payızındı, Bakı Xəzərin.
Bu pıçılıtlar da bizim deyil heç,
Sadəcə üşüdür payız xəzəli.

Bir az pəncərədən yağışa baxıb,
Təklidən yorulub qalaram bezar.
Telefon əlimdən düşməz ki, yerə,
Birdən təsadüfən "necəsən?" yazar.

Bəzən də şəklinlə söhbətləşərək,
Yuxuya gedərəm elə bilmədən.
Amma şəkildəki bircə kəs deməz,
"Üstüaçıq yatma, xəstələnersən".

Yalnızlıq üşüdən şəhərdəyik biz,
Payız bəhanədir, tənhalər üçün.
Bir-iki ay keçsin, o da bezəcəm,
O da tərək edəcək o yeri bir gün.

Ramilə Qurbanlı

Yayın əvvəlində, iyunun 27-də həyatdan bir müharibə uşağı, talesiz ata, ər, etibarsızlıqdan sarsılan dost, potensialını tam göstərə bilməyən, dəyərini özü ilə aparən sənətkar getdi. Kiminsə qəlbində həzin, xoş xatirəsi qaldı, sadəcə qoyub getdiyi obrazlarla... Kimse "Ondan bir də olmayacaq" dedi. Əksəriyyət isə ... Heç "təəssüf" belə demədi.

1935-ci il sentyabrın 5-də Bakıda sürücü Məmmədəğa kişi və onun həyat yoldaşı, evdar

qadın Anaxanımın kasıbvarı komasında bir oğlan uşağı dünyaya gəldi. Adını Səyavuş qoydular ki, bəxti yüyrək olsun. Səyavuş fars dilindən tərcümədə atılı mənasını verir. Bu uşaq hələ orta məktəbin ilk illərində Böyük Vətən müharibəsinin dəhşətlərini yaşadı. Hər şeydən qurtulmaq üçün işləmək, çalışmaq lazım idi, artıq oxumağa vaxt qalmırdı. 7-ci sinfi bitirib Dəmiryol Texnikumuna üz tutur ki, tezliklə bir sənətin sahibi olsun, əli çörəkpuluna çatsın. Oxuya-oxuya isə həyatın bütün çətinliklərinin, ağrı-acısının yükünü çiyinlərindən getdiyi "Dram dərnəyi"ndə müəllimi Ağadadaş Qurbanovdan öyrəndikləri sayəsində boşaldırdı. Onunla birgə həmin dərnəyə dostu Həsən də gedirdi. Sonralar bu dostlar Azərbaycan kino və teatr mədəniyyətinin iki möhtəşəm sütunu olacaqdılar - Səyavuş Aslan və Həsən Turabov. Səyavuş Aslan peşəkar teatr səhnəsinə ilk dəfə 1954-cü ildə Musiqili Komediya Teatrı səhnəsində xorun solisti kimi çıxır. Xorda işləyən Səyavuş Lütfəli Ab-

Sənətkar simasındakı həyat

dullayevin oynadığı bütün rolları o qədər sevirdi ki, onları özündən asılı olmayaraq əzbər bilirdi. Bir gün "Arşın mal alan" tamaşasının premiyerası zamanı Lütfəli Abdullayev xəstələnir. Səyavuş teatrın rəhbəri Ələsgər Şərifovdan xahiş edir ki, Vəli rolunu əzbər bildiyi üçün ona Lütfəlini əvəz etməyə icazə versin. Başqa yol yox idi. Səyavuş Aslan Vəli obrazında yeni heç nə deyə bilməsə də, rolun öhdəsindən gəlir. Təpədən-dırnağa Lütfəlini yamsılamağı onu vəziyyətdən çıxarırdı. Həmin illərdə onlar arasında ata-bala münasibəti yaranmışdı.

vuş Aslan səhnədə eyni və daha çox komik rollar yaradıb. Bu onun potensialından irəli gəlirdi, əksinə, onun zəngin potensialını ortaya çıxarda biləcək dərin dramaturji material yox idi. Gəncliyində də, orta yaşda da, ömrünün sonuna qədər ürəyindən xəbər verən, içini göstərə bildiyi bir rol yazılmadı onun üçün. Bax, bu sənətkarın faciəsidir. Səyavuş Aslan təbiətə kəskin təzadlı xarakterə malik insan idi. O, həm həyatından çox sevdiyi qadını-Ofeliya Aslan üçün göz yaşları töküdü, həm də onu dəlixanaya saldırmağa qadir idi.

Qibtə edilən sevginin iflası və sənətdə tənəzzül

25 il Musiqili Komediya Teatrında çalışdı. Bədii rəhbər vəzifəsinə qədər ucaldı. Həmin illər ərzində bu teatrda nəhəng sənət simalarından ibarət gözəl kollektiv formalaşmışdı. Onların arasında gənc, gözəl Ofeliya da vardı. Sevgi özünü gözletmədən gəldi. Bir-birinə həm xarakter, həm zahiri görkəmcə çox bənzəyən bu iki gənci bir yerdə görməyə alışmış gözlər, bir gün onların toy sevincini də yaşadı, övladlarının doğuluşu münasibəti ilə təbriklər də söyləmək düşdü qismətlərinə. Teatrın kollektivi elə bil ailə idi, Nəsimə Zeynalova, Hacıbaba Bağirov, Səyavuş Aslan üçlüyü isə Bəşir Səfəroğlu, Lütfəli Abdullayevdən sonra səhnəni çiyinlərində şərəflə daşıyırdılar. Yaxşı yaradıcı, mehriban kollektiv dağılmağa başlamışdı. Teatra, sənətə, sənətkara münasibət də dünənki kimi deyil nəysə, axı 90-cı illər astanadadır. Elə bil lənətlənib bu illər, hər il o birindən ağır gəlir. Mədəniyyətimizin tənəzzül illəri idi. O, qadınların deyil, qadınlar onun arxasınca gəlirdi. Üstəlik də ailədəki problemlər. Səyavuş Aslan qadın düşkünü deyildi. O, heç bir qadının arxasınca düşməzdi, sevdiyi xanımı onun üçün bütün başqa qadınlardan üstün idi. Amma onun şöhrətinə aludə olan qadınlar vardı ki, Səyavuş Aslan rahatlıq vermişdilər. Bəlkə də haqqında yayılan söz-söhbətlər, şayiələr bu qadınların uydurması, xəyalı idi. Ofeliya Aslan isə qadıncırdı, zəif məxluqdur, bu şayiələrdən artıq tənəzzülə gəlir, psixoloji problemlər baş qaldırıb onda. Səyavuş Aslan ailəsini sevirdi, ürəyi

onlarıdır, amma qayğı göstərmək, bu sevgini onlara yaşatmaq xislətinə xas deyil. Söz-söhbət belə kişilərin ailəsindən əskik olmur. Qadının diğdiğindən qurtulmaq üçün isə ya boşanmaq lazımdır, ya da... Səyavuş Aslan hər ikisinə əl atır, illərlə həm səhnəni, həm də yastığını bölüşdüüyü sevimli Ofeliyadan ayrılır, üstəlik onu psixoloji dispansera təhvil verir. Teatr sənətimizin tarixinə qızıl hərflərlə yazılmış məşhur "Hicran"ın qəhrəmanları arasında da hər şey qaydasında deyil. Nəsimə Zeynalova Səyavuş Aslanın xanımına göstərdiyi, onun qənaətinə anlayışsızlığa görə qınadı, küsdü ondan. Hətta "Hicran" tamaşası lentə yazılıb tarixə köçürülən zaman o üç aktyorun üçü də bir-biri ilə danışırmış. Düzdür, o vaxt hələ Səyavuşla Ofeliya ayrılmamışdılar, qadının psixoloji durumu da pozulmamışdı, amma artıq narazılıqlar axarından çıxırdı.

Hacıbaba Bağirovun Səyavuş Aslanın yerinə keçməsi

İllərin dostları Hacıbaba Bağirovla Səyavuş Aslan arasındakı soyuqluğa isə səbəb ta-

mam başqa amillərdir. Burda birincinin ikincinin yerinə göz dikib, dostluğu tapdayıb xəbərdarlıqsız onun vəzifəsinə sahib çıxması amili ilə yanaşı, qadın məsələsi də istisna olunmurdu. Səyavuş Aslan Musiqili Komediya Teatrının bədii rəhbərliyindən çıxarılanda həm də övlad nisgili vardı, övladlar ata-ana arasında olan soyuq münasibətdən, valideynlərin onlara qayğısızlığından "bəhrələnmişdilər". Şöhrət bəzən insanın gö-

zünü elə tutur ki, bu şirin "pərdə"dən başqa heç nəyi görə bilmirsən. Göre bilmirsən ki, sənətin həyatında başqa dəyərlər var. Onları gözəndən qoysan sadəcə itirə bilməyən, övlad kimi, həyat yoldaşı kimi, ailə kimi dəyərləri. Səyavuş Aslan Ofeliya ilə bir evdə iki yad adamlar kimi yaşayırdılar. Gecələdiyi doğma teatr da, vəzifə də beləcə əldən getdi. İndi onu nə gözləyir? Üstəlik insanların etibarsızlığı. Ən yaxın dost onun kreslosunda və bir vaxtlar ciblərinə pul qoyduğu, problemlərini həll etdiyi həmkarları həmin dostun ətrafında. Bundan ağır stress ola bilərdimi? Bir vaxtlar üzündən gülüş əksik olmayan insan beləcə aqressiya ilə yüklənir. Milli Dram Teatrına onu uşaqlıq dostu, həmin vaxtlar teatrın rəhbəri olan Həsənəğa Turabov gətirir. Bu teatrın səhnəsində də maraqlı obrazlar imza atırdı Səyavuş Aslan, amma insan hamıya qarşı aqressiya ilə yüklənmişdi. Teatrda onu seven çox az adam vardı, çünki heç kimə xoş münasibət göstərmirdi, onda xoş əhval qalmamışdı. Əgər həmin vaxtlar bu böyük sənətkarın içində aqressiya, insanlara inamsızlıq, qəzəb hakim kəsilmişdisə, illər ötdükə qəlb öz sözünü deyirdi, kövrəkləşir, həzinləşir, günahları üçün özü öz qarşısında hesabat verirdi. Ofeliya üçün hər şey edirdi, bəlkə gü-

nahını yuyar deyə bazarlığına qədər daşıyıb yaşadıkları eyni mənzildəki otağına gətirirdi, amma qadın qəlbə bağışlamırdı ki, bağışlamırdı. Ömrünün axırına qədər də belə oldu, o, bunu, bu da özünü bağışlamadı. Beləcə, xanımından sonra yaşadığını da saya almayan, ömründən hesab etməyən bir kişi, sənətkar sakitcə, səssiz-səmirsiz, təəssüfəz köçdü həyatdan. Soyuq, boş divarlar arasından əbədi soyuq torpağa köç etdi.

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına daha 30 yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında yeni koronavirus infeksiyasına daha 30 yoluxma faktı qeydə alınıb, 56 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb.

Bu barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan məlumat verilib. Məlumatda deyilir ki, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 2 nəfər vəfat edib. Onlardan 1946-cı il təvəllüdü şəxsin xronik ürək çatışmazlığı, 1961-ci il təvəllüdü digər şəxsin isə limfoleykoz xəstəliyi olub.

Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 1283 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 460 nəfəri müalicə olunaraq sağalıb, 15 nəfər vəfat edib, 808 nəfərin xüsusi rejimli xəstəxanalarda müalicəsi davam etdirilir. Həmin şəxslərdən 28 nəfərin vəziyyəti ağır, 33 nəfərin vəziyyəti orta ağır qiymətləndirilir, digərlərinin səhhəti stabildir.

“COVID-19. Müayinə və müalicə” mövzusunda virtual konfrans keçirilib

Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi (İSİM), İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) birgə təşkilatçılığı ilə aprelin 15-16-da “COVID-19. İnfeksiyon nəzarət və profilaktika. Müayinə və müalicə” mövzusunda virtual konfrans keçirilib.

Bu barədə İSİM-in Səhiyyə kommunikasiyası şöbəindən bildirilib.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının dəstəyi ilə keçirilən konfransın təşkilində əsas məqsəd həkimlərin və digər tibb işçilərinin ehtiyacını nəzərə alaraq, COVID-19 xəstəliyinin profilaktikası, müayinə və müalicəsi üzrə ən son yeniliklərlə tibb işçilərini tanış etmək, bu sahədə ixtisaslaşmış beynəlxalq, o cümlədən yerli mütəxəssislərin bilik və bacarıqlarının paylaşılması idi.

Texniki olaraq İSİM-də təşkil edilən konfransa reanimatoloq, anestezioloq, terapevt, pediatr, ailə həkimi və digər ixtisaslı tibb işçiləri virtual olaraq internet vasitəsilə qoşulublar.

TƏBİB-in İnfeksiyon xəstəliklər üzrə işçi qrupunun həkim-infeksiyoz Nəzrin Mustafayeva, Bakı Sağlamlıq Mərkəzinin reanimasiya və intensiv terapiya şöbəsinin müdiri Yeganə Abbasova, Mərkəzi Gömrük Hospitalının anestezioloq-reanimatoloqu Təranə Göyüşova, İSİM-in şöbə müdiri Nabil Seyidov, Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris-Terapevtik Klinikasının Şüa diaqnostikası şöbəsinin müdiri Aydın Əliyev, İSİM-in şöbə müdiri Samir Mehdiyev və həkim-meto-

disti Könül İsmayılova konfransda çıxış ediblər.

Çıxışlarda COVID-19 xəstəliyinin epidemiologiyası, bu xəstəliyə infeksiyon nəzarət və tibb müəssisəsinin hazırlığı, tibb işçiləri arasında kontakt, hava və damcı yolu ilə yoluxmanın profilaktikası, fərdi qoruyucu vasitələr: geyinmə və soyunma, COVID-19 zamanı radioloji müayinənin əsasları, reanimasiya şöbəsində ağır və çox ağır COVID-19 xəstələrinin menecmenti: Türkiyə və ABŞ təcrübəsi, mexaniki ventilyasiya və oksigenasiya və digər aktual məsələlər diqqətə çatdırılıb.

Səmərəli fikir mübadiləsi şəraitində keçən virtual konfransın iştirakçılarna online sertifikatlar təqdim edilib.

COVID-19-a qarşı mübarizə tədbirləri ilə əlaqədar REACT-C19 layihəsinə start verilir

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının təşəbbüsü, Heydər Əliyev Fondu, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi (TƏBİB) və Səhiyyə Nazirliyinin dəstəyi ilə Azərbaycanın regionlardakı xəstəxanalarında COVID-19-a qarşı mübarizə tədbirləri ilə əlaqədar əsas bacarıqları gücləndirmək üçün REACT-C19 layihəsinə start verilir. Layihədə Türkiyədə çalışan 19 azərbaycanlı həkim iştirak edəcək. Layihənin məqsədi hazırda COVID-19-a yoluxmuş xəstələrin müalicəsi üçün bölgələrdəki seçilmiş xəstəxanalarda COVID-19-la bağlı əsas bacarıqları sürətlə inkişaf etdirməkdir.

Bunu TƏBİB-in İdarə Heyətinin sədri Ramin Bayramlı aprelin 16-da keçirilən mətbuat konfransında deyib.

R. Bayramlı, həmçinin bildirib: “Layihə çərçivəsində bölgələrdə yerləşən xəstəxanalarda çeşidləmə “tiraj” sisteminin tətbiqi, infeksiyaların qarşısının alınması və nəzarət, xəstəlik hallarının idarə olunması, reanimasiya sistemlərinin qurulması, xəstəxanalardakı heyətə lazımı sistemlərin yaradılması və uzunmüddətli saxlanması ilə bağlı sürətli təlimlər keçmək, bu xəstəxanalarda yeni təlim keçmiş kadrları dəstəkləmək üçün onlayn, mobil və ya rəqəmsal texnologiyalar yaratmaq nəzərdə tutulur. Türkiyədən gəlmiş azərbaycanlı həkimlərdən formalaşdırılmış dörd heyətin hər birində infeksiyanın qarşısının alınması və nəzarət, tiraj, yoluxma hallarının idarə olunması və Ağır Kəskin Tənəffüs Sindromu (SARS) üzrə mütəxəssislər təmsil olunur.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Hande Harmancı bildirib ki, həmin mütəxəssislər Türkiyənin seçilmiş universitetlərində təlimlər keçib, həmin sahələr üzrə praktiki təcrübələr əldə edib və müvafiq təlimat alıblar. Bununla yanaşı, onlar dəyişikliklərin idarə olunması və stresslə mübarizə ilə bağlı da biliklərə yiyələniblər. Həkimlər və tibb bacıları öz sahələri üzrə mütəxəssis olduqlarından, təlimlərin məqsədi onların bilik və bacarıqlarını yeniləmək və standartlaşdırmaq, onları əlavə innovativ vasitələrlə təmin etmək olub.

Xəstəxana hazırlıq heyətləri seçilmiş xəstəxanaların direktorları və baş həkimlərinin rəhbərliyi altında hər xəstəxanada iki həftə ərzində təlim keçəcəklər. Hər komanda növbəti xəstəxanada fəaliyyətə başlamazdan öncə cari xəstəxanadakı heyətə sistemi idarəetmə məsuliyyətini təhvil verəcək.

Layihə çərçivəsində tibb işçiləri üçün onlayn platforma da istifadəyə veriləcək və bu platforma vasitəsilə onlar təlimlər və təqdimatlar, mentorlardan videodərslər və statistik məlumatlar əldə edə biləcəklər”.

Heydər Əliyev Fondunun Beynəlxalq əlaqələr departamentinin direktoru, Milli Məclisin deputatı Soltan Məmmədov Fondun səhiyyənin inkişafına hər zaman dəstək verdiyini bildirib. O, Fondun ölkəmizdə COVID-19-la mübarizə tədbirlərinə verdiyi töhfələrdən bəhs edib.

Layihənin sahə üzrə koordinasiya Hamza Zeytinoglu layihə çərçivəsində ilk olaraq 16 xəstəxana seçildiyini diqqətə çatdırıb. H. Zeytinoglu bildirib ki, Bakıdakı 4 xəstəxana ilə başlayan layihə rayonlarda davam edəcək. O, Azərbaycanın koronavirusa ən az zərər qalib gələcəyinə ümid etdiyini bildirib.

Dünya üzrə koronavirusa yoluxanların sayı 2 milyonu keçib

Dünyada yeni növ koronavirusa (COVID-19) yoluxanların sayı 2 milyon 100 min nəfəri ötürüb.

“Worldometers” saytının verdiyi məlumata görə, dünyada 2 100 149 nəfərdə koronavirus aşkarlanıb.

Onlardan 136 044 nəfər ölüb, 523 873 nəfər isə sağalıb.

Hande Harmancı: “COVID-19-dan bir ildən tez xilas ola bilməyəcəyik”

“Pandemiyanın nə qədər davam edəcəyini heç kim bilmir. Amma yeni virus ortaya çıxanda dünyanı nə qədər tez dolaşırsa, insanlarda o qədər immunitet yara- dır”.

Bunu REACT-C19 layihəsinin təqdimatında Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndələrinin rəhbəri Hande Harmancı bildirib.

O, deyib ki, naməlum xəstəliklə qarşı-qarşıya: “Şəxsi fikrim budur ki, bir ildən tez xilas ola bilməyəcəyik. Amma bu, bir il hamı evdə olacaq demək deyil, sadəcə, gündəmdən çıxmayacaq. Daha azalaraq gündəmdə qalacaq. COVID-19-da görürük ki, hazırlığımız doğru imiş. İndi respirator gigiyenaya daha yaxşı əməl edirik, nə qədər davam edəcəyi bilinmir. Bu xəstəlik hazırda həm soyuq, həm də isti iqlimin mövcud olduğu yerlərdə var”.

Hikmət Hacıyev: ÜST-nin tövsiyəsinə əsasən, karantin rejimi dərhal ləğv olunmamalıdır

“Azərbaycanda koronavirus pandemiyası ilə bağlı sanitariya-epidemioloji vəziyyət nəzarət altındadır”.

Bunu Prezidentin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın brifinqində çıxışı zamanı deyib.

O, bildirib ki, ölkədə dəyişmə tendensiyası mövcuddur: “Bu əsasda növbəti addımlar atılır. Xəstəliyə yoluxma halı və areal nəzarət altındadır. Digər ölkələrin təcrübəsinə əsasən karantin hallarının uzadılması zəruri olur”.

H. Hacıyev qeyd edib ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyəsinə əsasən, karantin rejimi dərhal ləğv olunmamalıdır.

Elm və təhsilin inkişaf etdirilməsi

Əvvəli ötən sayımızda
Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ölkəmizdə həyata keçirilən təhsil islahatları öz miqyasına görə dünyaya nümunə idi. Çünki dünya təhsili tarixində heç bir ölkə qısa müddətdə təhsil sahəsində belə böyük həcmdə islahatlar həyata keçirə bilməmişdi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti isə o dövrdə, olduqca ağır və mürəkkəb bir şəraitdə təhsil sahəsini Avropanın təcrübəsinə əsasən quraraq Şərqdə müasir bir tədris

mir, rus, erməni, yəhudi və alman məktəblərinə də eyni həcmdə subsidiyalar, maliyyə yardımları ayrılırdı. Dini, milli, etnik sahədə özünü göstərən tolerantlıq siyasəti məktəblərdə tədris edilən dərslərdə də özünü parlaq şəkildə nümayiş etdirməkdə idi. Belə ki, həmin dövrdə fəaliyyət göstərən Bakı Kişi Gimnaziyasında da dünyəvi elmlər hesab edilən hüquq, fizika, təbiətşünaslıq, tarix, nəğmə dərsləri ilə yanaşı pravoslav, islam, lüteran və er-

Azərbaycan təhsili şərəfli bir inkişaf yolu keçib

sistemi qura bilmişdi. Bu sistemin əsasında isə Avropa təcrübəsinə uyğun olan, eyni zamanda Qərb və Şərqi müsbət ənənələrini özündə birləşdirən Azərbaycan təhsili modeli dayanırdı.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən həyata keçirilən islahatlar həm də mahiyyət etibarilə tolerantlığa və multikulturalizmə əsaslanırdı. Bu da təsadüfi deyildi. Tarixboyu türklərin xarakter etibarilə tolerant olduqları, fərqli dinlərə və məzhəblərə, dillərə, mədəniyyətlərə mənsub olan millətlərə münasibətdə bəşəri humanizm, insanpərvərlik, dostluq və qardaşlıq mövqeyindən çıxış etdikləri beynəlxalq səviyyədə də dəfələrlə vurğulanıb. Bu baxımdan türklərin müxtəlif səbəblər üzündən öz yurd-yuvalarını tərk etməyə məcbur olan yəhudilərə və digər millətlərdən olan əhaliyə qucaq açmaları həmişə rəğbətə qarşılanıb. Türk millətinin damarlarında axan bu nəciblik, tolerantlıq qanı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti rəhbərlərinin fəaliyyətlərində də parlaq şəkildə özünü göstərməkdə idi. Bunu Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti rəhbərlərinin mənən və ruhən demokratik dəyərlərə malik olmaları, insan haqlarına xüsusi hörmət göstərmələri, etnik azlıqlara münasibətdə hər hansı ayrı-seçkiliyə yol verməmələri də təsdiq edir. Belə ki, həmin dövrdə Azərbaycanda həyata keçirilən təhsil islahatlarında etnik, milli, dini azlıqlara hörmət və qayğı ilə yanaşırdı. Yəni həmin dövrdə cümhuriyyət rəhbərləri tərəfindən məktəblərin maddi təminatı zamanı milli ayrı-seçkiliyə yol veril-

məni-qriqorian məzhəblərini nəzərə alan dini dərslər tədrisinə də icazə verilmişdi.

Belə bir tolerantlıq nümunəsinə isə Avropada belə həsəd apara bilmədiklər. Mübaliğəyə yol vermədən qeyd edək ki, Avropada belə bir tolerantlıq, demokratiya, fərqli dinlərə və millətlərə mənsub olan insanlara tolerant münasibət, multikulturalizm yalnız ötən əsrin 50-ci illərindən sonra özünü göstərməyə başladı. Azərbaycan bu baxımdan təhsil və digər sahələrdə həyata keçirilən islahatlar zamanı tolerantlıq və demokratiya sahəsində nümayiş etdirdiyi bəşəri humanizmlə dövrünü ən azı 30-35 il qabaqlamışdı. Necə deyirlər, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti mövcud olduğu 23 ay ərzində təhsil və digər sahələrdə həyata keçirdiyi islahatlarla dünyanın ən inkişaf etmiş dövlətlərinə demokratiya, tolerantlıq, multikulturalizm dərsi keçmişdi. Məsələnin bu tərəfinə diqqət cəlb edən ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin keçirdiyi demokratik islahatları yüksək dəyərləndirmişdir və onun bəşəri humanizmə söykəndiyini vurğulamışdı. Xüsusi ilə Azərbaycanda təhsil sahəsində keçirilən və demokratik ənənələrə söykənən islahatlar, elm və mədəniyyətin inkişaf etdirilməsinə cümhuriyyət rəhbərləri tərəfindən verilən belə böyük bir dəyər ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən müsbət qarşılanmışdı. Bununla bağlı ulu öndər Heydər Əliyev deyib: "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti gərgin və mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitdə cəmi 23 ay fəaliyyət göstərsə də, son-

rakı nəsillərin yaddaşında xalqımızın tarixinin ən parlaq səhifələrindən biri kimi həmişə qalacaqdır. O, demokratik dövlət quruculuğu, iqtisadiyyat, mədəniyyət, təhsil, səhiyyə, hərbi quruculuq sahələrində atdığı mühüm addımları başa çatdırma bilməyə, onun qısa müddətdə həyata keçirdiyi tədbirlər xalqımızın tarixində silinməz iz buraxmış, milli dövlətçilik ənənələrimizin bərpası işində böyük rol oynamışdır. Ən əsası odur ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti az yaşasa da, xalqımızda azadlıq, müstəqillik fikirlərini daha da gücləndirmiş oldu".

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə həyata keçirilən təhsil islahatlarında yetişməkdə olan gənc nəslin milli ruhda böyüməsi və tərbiyə edilməsi də diqqət mərkəzində saxlanılırdı. Gənc nəslin milli dövlətçilik, vətənə sdaqət ruhunda tərbiyə edilməsi məqsədi ilə məktəblərə tərbiyəçi ştatı ayrılmışdı. Tərbiyəçilərin qarşısına qoyulan əsas vəzifələrdən biri məhz milli ruhlu vətənpərvər gənclərin yetişdirilməsi, eyni zamanda Azərbaycan ailəsinə xas olan tərbiyənin, müsbət önəm daşıyan adət-ənənələrin qorunub saxlanılmasının təbliğ edilməsi idi. Bu baxımdan tərbiyəçilərin üzərinə böyük məsuliyyət düşürdü. Çünki əsl tərbiyəçi məktəbdə uşaqların sözün həqiqi mənasında mənəvi valideyni ola bilməyi bacarmalı idi. O, məktəbdə həm tərbiyəçi, həm müəllim, həm də valideyn funksiyasını həyata keçirməyə özündə qüvvə tapmalı idi. Lakin o dövrdə müəllim çatışmazlığı özünü hiss etdirdiyi kimi savadlı müasir dünya görüşünə malik olan tərbiyəçilər də çatış-

mırdı. Belə bir vəziyyətdə problemin aradan qaldırılması üçün tərbiyəçi funksiyasının həyata keçirilməsi məktəblərdə dərs deyən savadlı müəllimlərə tapşırılmışdı. Tərbiyəçi funksiyasını həyata keçirən müəllimlər dərslərdən sonra müvafiq vaxtlarda şagirdlər arasında milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəyə xidmət edən söhbətlər aparmalı, onları xalqa, elə, dövlətçiliyə xidmət əsasında tərbiyə etməli, yetişdirməli, gələcəyimizə hazırlamalı idilər. Qeyd edək ki, məktəblərdə tərbiyəçi funksiyasını həyata keçirən müəllimlər istər tədris prosesində, istərsə də dərslərdən vaxtlarda öhdələrinə düşən vəzifəni ləyaqətlə yerinə yetirdilər. Bununla bağlı bir məqamı da qeyd etmək zərurimdir. Belə ki, məhz məktəblərdə təlim-tərbiyə işlərinin yüksək səviyyədə qurulması nəticəsində Azərbaycanda vətənə, millətə, dövlətçiliyə ürək-dən bağlı olan vətənpərvər gənc nəsil yetişdi. Azərbaycanın bolşevik Rusiyası tərəfindən işğal edilməsindən sonra onlar məhz milli-azadlıq mübarizəmizi uğurla davam etdirdilər. Həmin dövrdə onların çoxu həbsxanalara atılsa da, yəni belə, yəni də sınımadılar, sona kimi milli dövlətçilik ideyasına sadıq qaldılar və öz qəhrəmanlıq mübarizələrini davam etdirdilər.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin diqqət mərkəzində olan önəmli məsələlərdən biri də məktəbəqədər müəssisələrin yaradılması idi. Bu məqsədlə Xalq Maarif Nazirliyinin qarşısına müvafiq vəzifələr qoyulmuşdu. Bu vəzifələrə uyğun olaraq Xalq Maarif Nazirliyi tərəfindən məktəbəqədər müəssisələrin yaradılması da

planlaşdırılmışdı. Lakin məktəbəqədər müəssisələrin yaradılması üçün maliyyə vəsaitinə ehtiyac duyulurdu. Belə bir maliyyə vəsaiti isə çatışmırdı. Ona görə də məktəbəqədər müəssisələrin yaradılması üçün müxtəlif yollara əl atıldı. Bu müstəvidə də imkanlı adamların öz vəsaitləri hesabına Xalq Maarif Nazirliyinin nəzarəti altında məktəbəqədər müəssisələrin açılması daha məqsədəuyğun hesab edilmişdi. Buna paralel olaraq Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən dövlətin himayəsi altında olan uşaq bağçalarının açılması istiqamətində də müvafiq işlər həyata keçirildi. Bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərdən biri də cümhuriyyət rəhbərliyi tərəfindən qəbul edilən qərar əsasında 1919-cu il sentyabrın 1-də Azərbaycan Birinci Milli Qadın Gimnaziyasının nəzdində uşaq bağçasının açılması oldu. Maliyyə çatışmazlığına baxmayaraq 1919-cu il sentyabr ayının 1-dən həmin ilin dekabr ayının sonuna olan tarixə kimi uşaq bağçasının saxlanması üçün dövlət büdcəsindən 30.939 rubl 33 qəpik ayrılmışdı. Necə deyirlər, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti rəhbərliyi məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin açılmasına da münasibətdə dövlətçiliyimizin gələcəyinə xidmət edən milli maraqlarımızın təmin edilməsinə üstünlük vermişdi.

Əziz Mustafa

Məqalə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında KİVDF-in İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə vəsaiti ilə hazırlanıb

ABŞ-ın ən zəngin prezidentləri

ABŞ-da prezident vəzifəsini adətən, artıq öz ölkəsində müəyyən təsir gücünə və nüfuzuna nail olmuş adamlar tutublar.

Prezidentin bugünkü maaşı hakimiyyətdə olduğu hər il üçün 400 000 dollar təşkil edir. Lakin "TheRichest" portalının ekspertləri eks-prezidentlərin sərvətini müasir pula müvafiq yenidən hesabladıqda, daha böyük məbləğ alınıb.

Beləliklə, ABŞ-ın 10 ən zəngin eks-prezidentini təqdim edirik. Qeyd edək ki, göstərilən rəqəmlər inflasiya nəzərə alınmaqla, yeni bugünkü pulla hesablanmış əmək haqqıdır.

10. Con Tayler

Con Tayler ABŞ-ın onuncu prezidentidir. Tayler ilk ABŞ prezidentidir ki, seçki yolu ilə deyil, vitse-prezident olduğu üçün, dövlət başçısının vəfatından sonra bu vəzifəyə gəlib.

Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 57 milyon dollara müvafiqdir.

9. Franklin Ruzvelt

Franklin Ruzvelt ABŞ-ın 32-ci prezidentidir. İki müddətdən artıq seçilmiş yeganə Amerika prezidentidir. Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 66 milyon dollara müvafiqdir.

8. Bill Klinton

Bill Klinton ABŞ-ın 42-ci prezidentidir. Klinton bu vəzifəyə iki dəfə seçilib, ikinci prezidentlik müddəti isə Monika Levinski ilə qalmaqla və impichment proseduru ilə yadda qalıb. Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 75 milyon dollara müvafiqdir.

7. Herbert Huver

Herbert Huver ABŞ-ın 31-ci prezidentidir. 1914-cü ildə onun sərvəti 100 milyon dollar idi. O, prezident olduğu müddətdə məvacibindən imtina edərək, bu vəsaiti müxtəlif xeyriyyə fondlarına, həmçinin Ağ Evin personalına əlavə ödənişlər qismində verib.

6. Lindon Conson

Lindon Conson ABŞ-ın 36-cı prezidentidir. Prezidentlik müddəti bitdikdən sonra memuarlar yazıb, eləcə də universitetlərdə mühazirələrlə çıxış edib. Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 109 milyon dollara müvafiqdir.

5. Ceyms Medison

Ceyms Medison ABŞ-ın 4-cü prezidentidir. O, həmçinin ABŞ Konstitusiyasının və Hüquqlar haqqında Billin əsas müəlliflərindən biridir. Medison zəngin ailədə böyüyüb. Hüquq sahəsində karyera isə onun maliyyə vəziyyətini daha da gücləndirib.

4. Endrü Cekson

Endrü Cekson ABŞ-ın 7-ci prezidentidir. O, Demokrat Partiyasının namizədi olaraq seçilən ilk ABŞ prezidenti olub. Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 132 milyon dollara müvafiqdir.

3. Teodor Ruzvelt

Teodor Ruzvelt ABŞ-ın 26-cı prezidentidir. O, 1906-cı ildə Nobel Sülh mükafatına layiq görülüb. Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 139 milyon dollara müvafiqdir.

2. Tomas Cefferson

Tomas Cefferson ABŞ-ın 3-cü prezidentidir. O, həmçinin ABŞ-ın Müstəqillik Bəyannaməsinin müəlliflərindən biri, görkəmli siyasi xadim və filosof idi. Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 236 milyon dollara müvafiqdir.

1. Corc Vaşinqton

Corc Vaşinqton ABŞ-ın ilk prezidenti, dövlətin qurucularından biri idi. O, Kontinental ordunun baş komandanı, müstəqillik uğrunda döyüşlərin iştirakçısı və ABŞ prezidentlik institutunun yaradıcısı olub. Onun sərvəti bugünkü pulla hesabladıqda 587 milyon dollara müvafiqdir.

İlham Cəmiləoğlu

Koronavirusun "baba"sı ötən əsrdə milyonlarla can almışdı, cəsədlər dərin quyularda basdırılmışdı

Dünyada kütləvi insan qırğınlarının səbəbi təkcə müharibələr və təbii fəlakətlər deyil, əsrlər boyu qısa vaxtda geniş yayılan yoluxucu xəstəliklər, epidemiyalar da milyonların həyatına son qoyub.

Tibb terminologiyasında belə bir termin var, pandemiya... Əgər yoluxucu xəstəlik bütöv bir ölkəyə, həmçinin onunla həmsərhəd olan ölkələrə, bəzən isə bütün yer kürəsinə yayılırsa, buna pandemiya deyilir.

20-ci əsrin ikinci onilliyində bütün dünyanı lərzəyə gətirən, "İspan qripi" (İspanka) adlanan yoluxucu xəstəlik dünya tarixinə ən dəhşətli pandemiyalardan biri kimi yazılıb.

Bəzi versiyalara görə, bu xəstəliyin "İspan qripi" adlandırılması onun ilk dəfə İspaniyada aşkar olunması ilə bağlıdır. Amma digər versiyalara görə, xəstəlik ilk dəfə Amerika Birləşmiş Ştatlarında qeydə alınıb və o da qeyd olunub ki, xəstəliyi Amerikaya Çindən gələn fəhlələr gətirib.

"İspan qripi" 1918-ci ildə, Birinci Dünya müharibəsinin sona çatmasına altı ay qalmış yayılmağa başlayıb. Artıq 1918-ci ilin may ayında təkcə İspaniyada 8 milyon nəfərin bu xəstəliyə yoluxması qeydə alınıb. Hətta İspaniya kralı 13-cü Alfonso da bu xəstəlikdən yayına bilməyib.

Bütövlükdə "İspan qripi"nin tüğyan etdiyi 18 ay ərzində dünyada 550 milyon insan bu xəstəliyə yoluxub. Ölənlərin sayı isə 50-100 milyona çatıb. Bəzi mənbələrdə bu rəqəm 110 milyon göstərilib. Xəstəliyin yayılma xəritəsi bütün dünyanı - Avropa ölkələrini, cənubi və şimali Amerikayı, Asiyayı, Afrikayı, Avstraliyanı əhatə edib.

"İspan qripi"ndən ən çox qurban verən ölkə Hindistan olub - 18 milyon... Pandemiya Çində isə 9 milyondan artıq insanın həyatına son qoyub.

Amerika Birləşmiş Ştatlarında xəstəlikdən ilk ölüm halları 1918-ci ilin yazında qeydə alınıb. Payızda isə pandemiyanın ikinci dalğası Amerikayı bürüyüb. Xəstəlik nəticəsində 675 min nəfər amerikalı həyatını itirib. Onlardan təxminən 60 min nəfəri hərbiçilər olublar. San-Fransisko və Çikaqoda ölüm hallarının sayı daha çox olduğundan yerli orqanlar ayrı-ayrı dəfn mərasimlərini qadağan ediblər. Ölənlər birlikdə eyni yerdə basdırılıb.

Çikaqodan olan tibb bacısı sonralar həmin dəhşətli səhnələri belə xatırlayıb: "Meyitlər morqlarda döşəmədən tavana qədər üst-üstə yığılırdı. Havalandırma sisteminin otaqların havasını dəyişməyə gücü çatmırdı. Məcbur olub, morqun bütün qapı və pəncərələrini açıq qoyurdum. Üfunətli qoxu ətraf küçələrə yayılırdı. Xəstəliyə yoluxanların sayı elə sürətlə artırdı ki, onlara tibbi yardım göstərməyə vaxtımız çatmırdı. Xəstələrdə burundan qanaxma elə güclü olurdu ki, müalicə otaqlarının divarları qırmızı rəngə boyanmışdı. Morqdan meyitləri bir-bir yox, on-on, iyirmi-iyirmi çıxarıb, yük maşınında qəbiristanlıqlara daşıyırdılar. Bütün bunlar olduqca dəhşətli idi..."

Amerikalı tarixçi Alfred Krosbif isə həmin günlərlə bağlı təəssüratlarını belə bölüşüb: "Pandemiya zamanı Amerikanın bəzi şəhərlərində dəfn büroları göstərdiyi xidmətlərin qiymətlerini 600 faiz qaldırmışdı. Amma bu, çox da uzun çəkmədi. Çünki qəbiristanlıqlarda işləyənlər də "İspan qripi"nə tutulub, ölürdülər. Elə bir vəziyyət yaranmışdı ki, dəfn mərasimləri 5-10 dəqiqə çəkirdi. Heç bir ritualdan söhbət gedə bilməzdi və heç qəbiristanlıqlarda da çox ləngimək olmazdı. Çünki gecə-gündüz qəbiristanlıqlara meyit axını davam edirdi..."

Təkcə 1918-ci ilin oktyabr ayında Amerikada 195 min nəfər "İspan qripi"ndən dünyasını dəyişib ki, bu da ABŞ tarixində ölüm faktı ilə bağlı rekord göstəricisi olub.

"İspan qripi" Afrikada da böyük qurbanlara səbəb olub. Zambiyada ümumi əhalinin 21 faizi, Zimbabvedə 12 faizi, Tanzaniyada 9 faizi bu yoluxucu xəstəliyin qurbanına çevrilib.

Pandemiya ilə bağlı əksər ölkələrdə məktəblər, ali təhsil ocaqları, kilsələr, hətta bəzi dövlət qurumlarının fəaliyyəti dayandırılıb. Hətta Amerikanın bəzi ştatlarında əllə görüşmək qadağan edilib.

"İspan qripi"nin əsas əlamətləri qanlı öskürək, burundan qanaxma, yüksək hərarət, arterial təzyiqin aşağı düşməsi, kəskin baş və sümük ağrıları, ürəkbulanma olub. Bu xəstəliyin fərqli əlaməti isə üz dərisinin rəngi ilə bağlı olub ki, xəstəliyə yoluxanların rəngi göy rəngə çalılıb. Pandemiyanın səbəbləri araşdırılarkən əsas səbəblərdən biri də Birinci Dünya müharibəsi göstərilib. Qeyd olunub ki, bütün vəsaitlərin müharibəyə ayrıldığı bir ərəfədə insanların sosial vəziyyəti kəskin şəkildə aşağı düşüb, ərzaq qıtlığı yaranıb, tibbi xidmətin vəziyyəti yox dərəcəsinə enib, müharibə bütün planetdə həyat tərzinə mənfi təsir göstərmişdir. Müharibə nəticəsində yaranan qaçqın düşərgələrində, əsir və girovların saxlandığı yerlərdə antisaniitariya hökm sürüb.

"İspan qripi"nin sürətlə yayılmasının səbəblərindən biri də müharibə aparan ölkələrə müttəfiq ölkələrdən göndərilən canlı qüvvə, ərzaq məhsulları olub. Müharibə ərəfəsindəki bu zəncirvari hərəkət özü ilə "İspan qripi"ni də bütün dünyaya yayıb.

"İspan qripi" ilə bağlı bir faktı da qeyd etmək yerinə düşərdi. Pandemiya zamanı əhali arasında elə təşviş yaranıb ki, bu təşviş bəzi insanların psixoloji durumuna olduqca mənfi təsir göstərmişdir və bəzi hallarda insanın ölümünə "İspan qripi" yox, məhz bu vəziyyət səbəb olub. Yəqin ki, zamanında başı müharibəyə qarışan ölkələrdə qabaqleyicilik və maarifləndirici profilaktik tədbirlər aparılırdı, fəsadlar daha az olardı.

Həmin hadisələrdən 100 ildən artıq bir vaxt keçib. Bu yüz il ərzində dünya çox dəyişib, inkişaf edib, o cümlədən, tibb elmi də... Amma yeni peyda olan xəstəliklər nə inkişafa baxır, nə də sərhədləri tanıyır. Bu gün dünyanı cənginə alan koronavirus kimi... Hazırda bütün dünya bu xəstəliyə qarşı mübarizə aparır. Bu mübarizədə hər bir kəs dövlətin və müvafiq qurumların fəaliyyətinə yaxından kömək etməlidir, ən azından özünü və ailəsini qorumaq üçün şəxsi təşəbbüskarlığı olmalıdır. Ən başlıcası isə təşvişə düşməmək lazımdır...

Bacısına mesaj yazan bıçaqlayan şəxs azadlıqdan məhrum edildi

Sumqayıt şəhərində qəsdən adam öldürməyə cəhdə təqsirləndirilən 1998-ci il təvəllüdü Ataş Rəşidovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb.

Sumqayıt sakini Bəxtiyar Allahverdiyev Ataş Rəşidovun bacısının istifadəsində olan mobil telefon nömrəsinin "Whatsapp" bölməsinə mesaj yazıb.

Bundan xəbər tutan Ataş Bəxtiyarı öldürmək qərarına gəlib. Bu məqsədlə 28 avqust 2018-ci il tarixdə, saat 23.30-da bıçaq götürərək yaşadığı evin həyətidən Bəxtiyar Allahverdiyevin Sumqayıtdakı ünvanına gəlib. Bəxtiyarı evin giriş qapısının qarşısına çağırıb. Bəxtiyar salamlaşmaq üçün ona yaxınlaşdıqda Ataş özündə olan bıçaqla onun bədəninin müxtəlif nahiyələrini zərbələr vurub.

Bəxtiyar Allahverdiyev onu özündən kənarlaşdırmağa çalışıb, yaşadığı evə girib, qapını arxadan bağlayıb. Ataş qapını açmağa çalışsa da, Bəxtiyarın anası Gülnar Allahverdiyevanın köməyi ilə qapının cəftəsi içəridən bağlanıb, Ataşın evə girməsinə imkan verilməyib.

Hadisə yerinə gəlmiş həkimlərin Bəxtiyar Allahverdiyevi vaxtında Sumqayıt şəhər Təcili Tibbi Yardım Xəstəxanasına çatdırması nəticəsində onun həyatını xilas etmək mümkün olub.

Cinayət işi üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində ifadə verən Ataş Rəşidov bildirib ki, Bəxtiyar Allahverdiyevi məktəbdə oxuduğu dövrdən tanıyıb: "Mənim bacım Bəxtiyarın bacısı ilə bir sinifdə, digər bacım isə Bəxtiyarın özü ilə bir sinifdə oxuyublar. Hadisəyə qədər Bəxtiyarla heç bir münasibətim olmayıb. Onunla düşmənçilik və ya ədavət saxlamamışam".

Cinayət işi üzrə zərərçəkmiş qismində tanınan Bəxtiyar Allahverdiyev qeyd edib ki, Ataş Rəşidovun oxuduğu orta məktəbdən tanıyıb: "Ataş məndən 1-2 sinif yuxarı təhsil alıb. Sonuncunun bacısı isə mənə 2012-2016-cı illərdə bir sinifdə oxuyub. Məktəbdə oxuduğum dövr ərzində Ataşla uşaq olduğum üçün xırda səbəblərə görə dava-dalaşım olsa da, sonradan münasibətlərimiz normallaşdı, düşmənçiliyimiz olmayıb".

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə Ataş Rəşidov 10 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edildi.

Hökməndən narazı qalan Ataş Rəşidov apellyasiya şikayəti verib. Onun apellyasiya şikayəti təmin olunub.

Ataş Rəşidovun şikayəti araşdırılması üçün Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinə göndərilib. Hakim Elman Əhmədovun sədrliyi ilə baş tutan iclasda apellyasiya şikayətinin dəlilləri araşdırılıb və onun ittiham olunduğu Cinayət Məcəlləsinin 29,120.1-ci maddəsi həmin məcəllənin 126.1-ci maddəsinə tövsif edilib.

Ataş Rəşidovun cəzası 3 ilə endirilib.

Azərbaycanlı terrorçu barəsində yeni ittihamlar irəli sürülüb

Azərbaycan vətəndaşlarını radikal dini ideyaların təsiri altında terror təşkilatlarına və bu təşkilatlar tərəfindən ölkə hüdüdlərindən kənarında aparılan silahlı münaqişələrə cəlb etməkdə təqsirli bilinən Bəhram Tağıbəy oğlu Gülləliyevin barəsində yeni ittiham irəli sürülüb.

İstintaq orqanı tərəfindən onun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 181.3.1-ci (mütəşəkkil dəstə tərəfindən quldurluq törətmək), 181.3.2-ci (külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə quldurluq törətmək), 181.3.3-cü (zərərçəkmiş şəxsin sağlamlığına ağır zərər vurmaqla quldurluq törətmək), 217.2-ci (sabit silahlı qruplarda (bandalarda) və ya onların törətdikləri basqınlarda iştirak etmə), 228.3-cü (qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gəzdirmə, eyni əməllər mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə) və 279.1-ci (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmənin fəaliyyətində iştirak etmə) maddələri ilə ittiham elan edilib.

Nəsimi rayon Məhkəməsinə hakim Azər Tağıyevin sədrliyi ilə baş tutan iclasda Bəhram Gülləliyevin barəsində seçilmiş həbs qətimkan tədbirinin müddəti 2 aya qədər artırılıb.

Qeyd edək ki, Bəhram Gülləliyev ötən ilin oktyabrında Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin əməkdaşları tərəfindən yaxalanıb.

İttihama görə, aparılan cinayət təqibi üzrə əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində müəyyən edilib ki, "Abu İbrahim Dağistani" dini ləqəbi ilə beynəlxalq terror təşkilatlarında partlayıcı qurğular üzrə mütəxəssis kimi fəaliyyət göstərən Azərbaycan vətəndaşı, 48 yaşlı Gülləliyev Bəhram Tağıbəy oğlu 2003-cü ildə qeyri-legal yollarla Əfqanıstan ərazisinə keçib və oradakı qanunsuz silahlı birləşmələrə qoşulub.

Bəhram Gülləliyev barəsində başlanılan cinayət işi üzrə beynəlxalq axtarış tədbirləri çərçivəsində, sonuncu Pakistanda saxlanılaraq 2019-cu ilin oktyabr ayında Azərbaycana ekstradisiya edilib.

Müəyyən olunub ki, Bəhram Gülləliyev beynəlxalq terror təşkilatları kimyəvi maddələrdən istifadə etməklə hazırladığı partlayıcı qurğularla təchiz edib, əcnəbilərdən ibarət qanunsuz silahlı birləşmələrin tərkibində partlayıcı qurğuların hazırlanması üzrə təlimlər aparıb, eləcə də Azərbaycan vətəndaşlarını həmin silahlı münaqişələrə cəlb edib.

Hazırda cinayət işi üzrə istintaq davam edir.

Ana və oğlunu qətlə yetirən şəxsin istintaqı davam edir

Şabran rayonunda iki nəfəri qətlə yetirməkdə ittiham olunan Nahid İslamovun barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Şabran Rayon Məhkəməsinə hakim Çingiz İsgəndərovun sədrliyi ilə baş tutan iclasda istintaq orqanının təqdimatı təmin olunub.

Nahid İslamovun barəsində 3 ay müddətinə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

İttihama görə, hadisə aprelin 11-də Şabran rayonunun Zeyvə kəndində baş verib.

Şabran rayonunun Zeyvə kəndində İstək Mahmudovun və oğlu Məhəbbət Məmmədovun yaşadığı evin həyətidə qətlə yetirilmələri barədə daxil olmuş məlumatla əlaqədar dərhal rayonun polis və prokurorluq orqanlarının əməkdaşları tərəfindən müvafiq tədbirlər həyata keçirilib.

Təxirəsalınmaz istintaq və əməliyyat tədbirləri ilə qətlin münaqişə zəminində rayon sakini, evvəllər məhkum olunmuş Nahid İslamov tərəfindən tufəngdən açılmış atəşlə törədilməsi müəyyən edilib.

Hadisə yerindən qundağı və lüləsi kəsilmiş ov tufəngi götürülüb.

Qəsdən adam öldürməkdə şübhəli bilinən Nahid İslamov polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb.

Qeyd edək ki, Zeyvə kənd sakini, 1986-cı il təvəllüdü Nahid İslamov həmkəndliləri -1963-cü il təvəllüdü İstək Mahmudova və onun oğlu, 1983-cü il təvəllüdü Məhəbbət Məmmədovunu güllələyərək öldürməsinin təfərrüatı məlum olub.

Yenidən həbsdən çıxmış Nahid İsmayilov 11 il əvvəl həyat yoldaşını Məhəbbət Məmmədova qısqanıb. Qısqançlıq səbəbilə o, evvəlcə öz həyat yoldaşını qətlə yetirib.

Cinayətə görə 11 il həbs cəzası alan Nahid İsmayilov azadlığa çıxan kimi 11 il əvvəlki qısqançlığa görə daha iki nəfərin həyatına qıyıb.

Aprelin 11-də, gecə saatlarında Məhəbbət Məmmədovun evinə gələrək onunla qapıda mübahisə edib.

Daha sonra üstündə gətirdiyi ov tufəngi ilə Məhəbbət Məmmədovun əvvəl qarnına, daha sonra başına atəş açıb.

Atəş səsində çölə çıxan Məhəbbət Məmmədovun anası İstək Mahmudovaya da başından atəş açaraq qətlə yetirib.

Hər iki qətl hadisəsi Məhəbbət Məmmədovun az yaşlı oğlunun gözü qarşısında baş verib.

Hazırda Şabran rayon Prokurorluğunda istintaq davam edir.

Polisi avtomobillə vuran direktor müavinin işi məhkəmədə

Hacıqabulda karantin qaydalarını pozaraq, postda polisi qəsdən avtomobillə vuran şəxslər barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Hacıqabul rayon Məhkəməsi tərəfindən Elşad Məmmədov, Natiq Hüseynzadə və Anar Fətəliyev barəsində prokurorluq təqdimatına baxılıb.

Qərara əsasən, təqdimat təmin edilib və hər 3 şəxs barəsində 3 aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin yaydığı məlumatda bildirilib ki, aprelin 14-də saat 12 radələrində Tərtər rayon sakini Elşad Məmmədov idarə etdiyi "Mercedes-Benz" markalı, 10-00-018 dövlət nömrə nişanlı avtomobillə Hacıqabul rayonu ərazisində xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar quraşdırılmış stasionar polis postunda xidmətdə olan polis nəfərinin avtomobili saxlamasına dair qanuni tələbinə məhəl qoymayaraq yüksək sürətlə hərəkətini davam etdirib, onu qəsdən vurub, xəsarət yetirib. Faktla bağlı Hacıqabul rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 139-1.1 (epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və ya karantin rejimlərinin pozulması) və 315.2-ci (hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb. Araşdırmalarla həmçinin, avtomobildə olan sərnişinlər - Natiq Hüseynzadə və Anar Fətəliyev tərəfindən də xüsusi karantin rejiminin tələblərinin kobud pozuntusu halları müəyyən edilib.

Qeyd olunan cinayət əməllərini törətməkdə şübhəli bilinən Elşad Məmmədov, Natiq Hüseynzadə və Anar Fətəliyev tutularaq istintaqa cəlb olunublar.

Hazırda iş üzrə zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Xatırladaq ki, E. Məmmədov "Vəkiloğlu" MMC-də (Patron turları) direktor müavini vəzifəsində çalışıb.

Avtomobilin vurduğu piyada xəstəxanaya aparılarkən öldü

Bakıda ölümlə nəticələnən yol qəzası olub. Bu barədə Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidməti məlumat verib. Belə ki, hadisə Binəqədi rayonunun C. Xəndan küçəsində qeydə alınıb.

Göyçay rayon sakini Sabit Salmanovun idarə etdiyi "Opel" markalı avtomobil yolu keçən Müşərrəf Verdiyevanı vurub. Qadın xəstəxanaya aparılarkən yolda dünyasını dəyişib. Faktla bağlı Binəqədi Rayon Polis İdarəsində araşdırma aparılır.

Xatırladaq ki, hadisə zamanı dünyasını dəyişən M. Verdiyevanı müğənni idi.

Narkotik alverçisi karantin postunda saxlanıldı

Bakıda narkotik alverçisi yaxalanıb. Hadisə paytaxtın Sabunçu rayonu ərazisində qeydə alınıb. Sabunçu rayon Polis İdarəsinin Post-Patrol Xidməti əməkdaşları rayon ərazisindəki karantin rejim postunda Bakı şəhər sakini, 1989-cu il təvəllüdü V. Cəfərovu saxlayıb. Üzərinə baxış zamanı ondan 37,008 qram narkotik maddə olan heroin, 3,794 qram metanfetamen, 3,375 qram tramadol həbi və 7,5 qram güclü təsiredici maddə olan prekobalin aşkar edərək götürülüb. Faktla bağlı araşdırmalar davam etdirilir.

Mənzildən küllü miqdarda qızıl oğurlayan qadın saxlanılıb

Bakıda mənzildən küllü miqdarda qızıl-zinət əşyaları oğurlanıb.

Hadisə paytaxtın Nərimanov rayonu ərazisində baş verib.

Həmin ərazidə yaşayan N. Rzayeva polisə müraciət edərək mənzilindən 30 min manat dəyərində qızıl-zinət əşyalarının oğurlandığını deyib.

Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin Cinayət Axtarış İdarəsi və Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin 18-ci polis bölməsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axta-

rış tədbirləri nəticəsində hadisəni törədən şəxsin Bakı şəhər sakini, 1983-cü il təvəllüdü C. Əliyeva olduğu müəyyən edilib. C. Əliyeva saxlanılıb.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 177-ci (oğurluq) maddəsilə cinayət işi başlanılıb.

31 yaşlı kişi qonaq getdiyi dostunun evində ölüb

Bakıda 31 yaşlı kişi qonaq getdiyi mənzildə ölü tapılıb. Hadisə Suraxanı rayonu Hövsan qəsəbəsində qeydə alınıb. Bakı şəhər sakini, 1989-cu il təvəllüdü Ceyhun Quliyev dostunun evinə qonaq gələrək orada gecələyib. Səhəri gün naməlum şəxs C. Quliyevin qardaşı Kərim Quliyevin telefonuna zəng vuraraq qardaşının öldüyünü bildirib. C. Quliyevin meyiti Hövsan qəsəbəsində dostunun evində aşkar edilib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Klinikadan seyfi oğurlayan keçmiş məhkum yaxalanıb

Bakıda klinikada oğurluq hadisəsi baş verib.

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətindən verilən məlumata görə, Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 26-cı Polis Bölməsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində rayon ərazisindəki evlərin birindən pul, mobil telefon və gümüş əşyalar, bir klinikadan isə içərisi boş olan seyfi oğurlamaqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş E. Mirzəyev saxlanılıb.

Ətrafında aparılan tədbirlərlə onun digər bir nəfərlə birgə rayon ərazisindəki "Kofe" klubundan 8 000 manat dəyərində kofe və avadanlıq oğurlaması da müəyyən edilib.

Özünü yalandan jurnalist kimi təqdim edən şəxs saxlanılıb

Şirvanda özünü jurnalist kimi təqdim edərək karantin rejimini pozan şəxs saxlanılıb.

DİN Mətbuat Xidmətindən verilən məlumata görə, ölkədə tətbiq edilən xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar Şirvan şəhəri ərazisində xidmətdə olan polis əmək-

daşları küçədə gəzən bir nəfərə yaxınlaşaraq icazə və şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlərini tələb edərkən o, jurnalist olduğunu, çəkiliş etmək məqsədilə çölə çıxdığını bildirib.

Ondan vəsiqə tələb olunduqda heç bir sənəd təqdim edə bilməyib və planşetlə yoxlanılarkən 8103 SMS icazə sistemindən də icazəsinin olmadığı məlum olub. Özünü reportyor kimi qələmə verən həmin şəxs Polis Şöbəsinə dəvət edilib.

Şirvan Şəhər Polis Şöbəsinə onun əvvəllər xəbər saytlarından birinin müxbiri işləyən, ancaq sonradan işdən kənarlaşdırılan və hazırda heç bir media orqanının əməkdaşı olmayan Şirvan şəhər sakini Mirsahib Səmədov olduğu müəyyən edilib.

M. Səmədovun barəsində İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə protokol tərtib olunaraq baxılması üçün şəhər məhkəməsinə göndərilib. Məhkəmənin qərarı ilə o, 20 gün müddətində inzibati həbs olunub.

Karantin rejimini pozaraq qaçırdığı avtomobili polis maşınına vurdu

Bakının Nəsimi rayonunda narkotik maddənin təsiri altında olan şəxsin cinayət əməli nəticəsində polis əməkdaşları xəsarət alıb.

Aprelin 15-də, saat 00:45 radələrində Şamil Əzizbəyov və Səməd Vurğun küçələrinin kəsişməsində 1991-ci il təvəllüdü Gəncə şəhər sakini Şəhriyar Həsənov karantin rejimi qaydalarını "yoxlamaq" məqsədilə 1993-cü il təvəllüdü Şərur rayon sakini Anar Rzayevə məxsus "Opel" markalı avtomobili qaçırb.

Hadisədən 15 dəqiqə sonra Ş. Həsənov polislərin "dayan" əmrinə məhəl qoymayaraq, qaçırdığı avtomobili Şamil Əzizbəyov və Əlimərdan bəy Topçubaşov küçələrinin kəsişməsində Nərimanov rayonunun 18-ci Polis Bölməsinin əməkdaşlarının olduğu "Fiat" markalı avtomobilə çırpıb. Nəticədə, polis serjanti İlkin Müzəffərli (1991-ci il təvəllüdü), operator Mehman Əliyev (1997-ci il təvəllüdü), baş əməliyyat müvəkkili Ruslan Səfərov (1980-ci il təvəllüdü) və hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarının sərxoşluq vəziyyətinin müəyyən edilməsi üçün tibbi müayinəyə apardıqları Kamal Mustafayev (1985-ci il təvəllüdü) müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri ilə 1 saylı Klinik Tibbi Mərkəzə (Semaşko) müraciət ediblər. Xoşbəxtlikdən, onların arasında ciddi xəsarət alan olmayıb. Ş. Həsənov saxlanılıb. İlkin dindirmə zamanı o, cinayət əməlini törədən narkotik maddənin təsiri altında olduğunu etiraf edib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Maşınqayırma zavodundan oğurluq edən dəstə tutulub

Bakıda maşınqayırma zavodunda oğurluq hadisəsi baş verib. Hadisə aprelin Binəqədi şosesində yerləşən maşınqayırma zavodunun həyətinəki sexdə baş verib. Belə ki, naməlum şəxslər həmin sexdən 600 manat dəyərində 4 ədəd alüminium pəncərələri sökülərək oğurlayıblar. Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin 4-cü Polis Şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində hadisəni törətməkdə şübhəli bilinən 1975-ci il təvəllüdü A. Hacıməmmədov, 1994-cü il təvəllüdü M. Həmzətov və 1991-ci il təvəllüdü T. Tehruzlu müəyyən edilərək saxlanılıb.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

İtaliyada futbol mövsümü bərpa ediləcək

İtaliya Futbol Federasiyası koronavirus pandemiyası səbəbindən dayandırılan mövsümün bərpası ilə bağlı çalışmalarını davam etdirir. Qurum artıq ilk təqvim planını hazırlayıb. Buna əsasən, fasilədən sonra mübarizə A seriyası ilə deyil, ölkə kuboku ilə start götürəcək. Rəhbərlik İtaliya kubokunun yarımfinal mərhələsinin cavab görüşlərini mayın 27-28-də keçirməyi planlaşdırır. Yarımfinalın cavab matçlarından sonra A seriyası qaldığı yerdən davam etdiriləcək. Bununla bağlı gələn həftə keçiriləcək videokonfransdan sonra qərar verilməsi gözlənilir.

Qeyd edək ki, İtaliya kubokunun yarımfinal mərhələsinin ilk oyunları çərçivəsində fevralda "İnter" - "Napoli" (0:1), "Milan" - "Yuventus" (1:1) qarşılaşmaları olub. A seriyasında mübarizə isə 26-cı turdan sonra dayandırılıb.

"Həm Premyer Liqa, həm də birinci divizionun məsələsi paralel müzakirə olunur"

"Müzakirə olunarkən təkə Premyer Liqa yox, ölkə futbolu barədə danışılır". Bunu Peşəkar Futbol Liqasının (PFL) prezidenti Ramin Musayev deyib.

PFL rəhbəri koronavirus pandemiyası səbəbindən dayandırılan yüksək liqa ilə yanaşı, birinci divizionun da taleyinin qeyri-müəyyən olduğunu bildirib. Musayev birini keçirib, digərini ləğv etmək barədə düşüncələrinin olmadığını söyləyib: "Həm Premyer Liqa, həm də birinci divizionun məsələsi paralel müzakirə olunur. Biz onları ayrı çempionatlar gözündə görmürük. Məsələn, Premyer Liqa dayandırılıbsa, o klubların əvəzədiciləri birinci divizionda necə iştirak edə bilərlər? Yəni I divizion da Premyer Liqanın tərkibindədir. Hansısa eyni qərar verilərsə, bu, hər ikisinə şamil ediləcək".

Qeyd edək ki, Premyer Liqa XX, birinci divizion isə XIX turdan sonra dayandırılıb.

Argentina mayın sonuna kimi futbolsuz qalacaq

Argentinanın idman naziri Matias Lemmens bildirib ki, COVID-19 pandemiyasına görə martın 20-dən elan edilmiş məcburi karantin rejimindən ən sonda çıxacaq tədbirlərdən biri futbol olacaq. Argentina hökuməti martın 17-də, yəni məcburi karantinın başlanmasından 4 gün əvvəl bütün futbol yarışlarının dayandırılmasını elan edib.

Keçən həftə hökumət koronavirus pandemiyası nəticəsində maliyyə çətinlikləri ilə qarşılaşan şirkətlərə və klublara yardım tədbirləri təklif edib. Matias Lemmens deyib: "İnamla proqnoz vermək çətindir, amma mən hesab edirəm ki, biz mayın sonuna kimi futbolsuz qalacağıq". Argentinada COVID-19-a görə karantin müddəti aprelin 26-sına qədər uzadılıb.

Argentina Səhiyyə Nazirliyinin məlumatına görə, ölkədə koronavirusdan 112 nəfər ölüb, 2571 adam koronavirusa yoluxub, 596 insan sağalıb.

"Formula 1" mövsümü iyulda Silverstoun yürüşü ilə başlaya bilər

Avropada koronavirus pandemiyası tədricən səngiyir. Bəzi ölkələrdə karantinə ciddi riayət etmək tələblərinin zəiflədilməsi idman fəallığının dirçələcəyinə ümid verir. Gözlənilməsinə görə, "Formula-1" mövsümü iyulda Silverstoun yürüşü ilə başlaya bilər. Əvvəlcə tribunaların boş olub-olmayacağını demək çətindir, amma sonra tədricən işlər düzələcək. Belçikanın hakimiyyət orqanlarının avqustun 31-inə qədər bütün böyük mədəni və idman tədbirlərinin keçirilməsini dayandırmaq haqda qərarı bir qədər tərəddüdə səbəb olub, çünki Formula 1 üzrə Belçika Qran-prisi avqustun 30-da keçirilməli idi.

Görünür, bu qərar dünya çempionatının təşkilatçıları üçün əlavə başağrısı olacaq.

Çempionlar Liqasının həlledici oyunları harada keçiriləcək?

UEFA Çempionlar Liqasının (ÇL) formatında dəyişikliyə hazırlaşır. Qitə futbol qurumu 1/4 finaldan etibarən bütün matçların İstanbulda keçirilməsini planlaşdırır. Avqustda və ya sentyabrın əvvəlində ÇL matçları

nın baş tutmasını hədəfləyən UEFA 1/4 və yarımfinalın 1 oyundan ibarət olmasını istəyir. Hətta bununla bağlı Türkiyə Futbol Federasiyası (TFF) ilə müzakirələrə də start verilib. Qurum prezidenti Aleksander Çeferin TFF-yə 8 komandanı qəbul etməyə, onlara baza ayırmağa hazır olmasını tapşırıb. Hətta türklərdən məşq bazalarının siyahısı da istənilib.

Gələn həftə üzv federasiyalarla baş tutacaq videokonfransda bu məsələ müzakirə olunacaq. Həmin iclasda həmçinin ölkə çempionatlarının ləğvi qərarının verilməsi də istisna edilmir.

Qeyd edək ki, Çempionlar Liqasının final qarşılaşmasının "Atatürk Olimpiya" stadionunda keçirilməsi planlaşdırılır.

Vüsal İsgəndərli Türkiyədə oynamaqdan imtina edib

"Xaricdə oynayan azərbaycanlı futbolçuların menecerləri mənə yaxınlaşmışdılar. Şəxsi agentim yoxdur, sadəcə, güvəndiyim adamlar var. Onlara demişəm ki, əgər ciddi, real təklif gələrsə, danışmaq olar". Bunu apasport.az saytına "Keşlə"nin yarımmüdafiəçisi Vüsal İsgəndərli deyib. Milli komandamızın üzvü ötən ay Maltada baş tutmalı olan, lakin koronavirus pandemiyası səbəbindən ləğv edilən təlim-məşq toplanışına bir neçə menecerin gəlməyi planlaşdırdığını bildirib: "Bəzi xarici menecerlər Malta toplanışı zamanı millidəki oyunuma canlı baxmaq istəyirdilər. Yaxşı forma yığmışdım, çempionatın dayandırılması mənim üçün heç yaxşı olmadı. Ancaq düşünürəm ki, o formanı yığmışamsa, Allah mənə gücü verib, yenə o səviyyəyə çata bilərəm. Əmin ola bilərsiniz ki, əvvəlkindən də yaxşı vəziyyətdə qayıdacağam". 25 yaşlı hücumameyilli oyunçu xidmətində maraqlı olan klubların ölkələrinin adlarını da açıqlayıb: "Hələ qış fasiləsi zamanı Rumıniya və Polşa variantı olduğu deyilmişdi. Onlar mövsümün sonu üçün mənim keçidimi planlaşdırırdılar. Avstriyada da bir menecer var, mənim videolarımı istəmişdi, göndərilib. Deyir ki, bir "hə" de, səni Avstriya və ya Türkiyə çempionatına aparım. Yəqin ki, bundan sonrakı performansından asılı olacaq. Digər tərəfdən həmin ölkələrdə çempionatların bərpası necə olacaq, klubların transfer strategiyası bundan sonra necə müəyyənləşəcək? Bunların da rolu olacaq. Legioner həyatı yaşamaq hər bir futbolçunun xəyalıdır. Amma bütün ehtimalları nəzərə almalısan. Hamı deyir ki, maliyyəni düşünmə, get. Onsuz da, "Zirə"dən "Keşlə"yə gələndə maliyyəyə baxmadım. Ailəmdən uzaq qalmağa da hazırım, düşünürəm ki, buna öyrəşə bilərəm. Əsas odur ki, gediləsi ölkə olsun. Menecerlər mənə adlarını çəkdiyim ölkələrin yüksək liqalarına aparmaq istəyirlər. Türkiyənin I Liqa variantı da var idi, düşünmədən imtina etdim. Ora getməkdənsə, elə "Keşlə"də qalaram".

İsgəndərli bildirib ki, "Keşlə"dən yeni müqavilə təklifi ilə yanaşı, ölkə daxilindən başqa təkliflər də var: "Azərbaycandan da təkliflərim var. Həmçinin hazırkı klubum qalmağımı istəyir. Deməli, doğru yoldayam. Əslində, "Keşlə"yə keçəndə mənə geriye addım atdığımı deyirdilər. Əksinə, "Keşlə"dəki çıxışım sayəsində milli komandaya qədər yüksəldim, artıq xaricdən təkliflər aldım. Bununla mənə inanmayanlara əksini sübut etdim. Təki avrokuboklara vəsiqə qazanaq, ondan sonra gələcək barədə düşünmək olar".

Qeyd edək ki, Vüsal İsgəndərlinin "Keşlə" ilə müqavilə müddəti mövsümün sonuna qədərdir.